

gemeente [gD] Doetinchem

Begroting

2015

Programmabegroting

2015

**gemeente
Doetinchem**

Inhoudsopgave programmabegroting 2015

1	De agenda van Doetinchem voor 2015	
	Samenvatting programmabegroting 2015	4
2	Toelichting op de Programma's	10
	Programma 1 Bestuur en veiligheid	10
	Programma 2 Economie en bereikbaarheid	12
	Programma 3 De Doetinchemse Keuze	14
	Programma 4 Onderwijs en cultuur	17
	Programma 5 Sport, openbaar groen en recreatie	19
	Programma 6 Ruimtelijke ordening, wijk- en buurtontwikkeling en volkshuisvesting	21
	Programma 7 Duurzaamheid, milieu en afval	23
	Programma 8 Middelen en organisatie	24
3	Paragrafen	
	Paragraaf 1 Lokale heffingen	26
	Paragraaf 2 Weerstandsvermogen	29
	Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	35
	Paragraaf 4 Financiering	41
	Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	44
	Paragraaf 6 Verbonden partijen	49
	Paragraaf 6a Onderwijsinstellingen met toezicht	65
	Paragraaf 7 Grondbeleid	67
4	Financiële positie	72
5	Overzichten van lasten en baten in de begroting	81
	• Overzicht lasten en baten programma's 2015	81
	• Overzicht lasten en baten programma's 2015-2018	82
	• Overzicht incidentele lasten en baten programma's 2015-2018	83
	Bijlagen	
6	Overzicht reserves en voorzieningen	85
7	Overzicht kredieten vervangingsinvesteringen	91
8	Overzichten ombuigingen	93

1 De agenda van Doetinchem voor 2015

Samenvatting programmabegroting

Inleiding

De Doetinchemse samenleving staat voor een aantal cruciale veranderingen. Zeker als het gaat om de relatie tussen gemeente en inwoners. Het coalitieprogramma 'Agenda voor de toekomst' geeft aan hoe de gemeenteraad en het college deze transitie vorm willen geven. Voor de raadsperiode 2014-2018 is daarbij nadrukkelijk gekozen voor samenwerking. Samenwerking op alle fronten, met alle spelers in de samenleving en waar mogelijk op vernieuwende wijze. De volgende uitgangspunten zijn daarbij leidend:

1. We gaan uit van eigen kunnen en eigen kracht. Wij geven vertrouwen en zorgen er voor dat niemand buiten de boot valt.
2. Wij achten samenwerking van cruciaal belang voor een duurzame en vitale regio.
3. Het innoveren en verbreden van de Doetinchemse en Achterhoekse economie is voor ons een kernopgave.
4. Wij werken aan het moderniseren van onze bestuursstijl.
5. Regelgeving is voor ons niet dé oplossing. Wij geloven vooral in stimuleren, faciliteren, verbinden, samenwerken, participeren en vertrouwen.

Deze begroting is de eerste Programmabegroting uit de coalitieperiode 2014- 2018, waarin de eerste belangrijke stappen in deze nieuwe ontwikkelingen zijn verwerkt.

Vernieuwing, nieuwe taken en bezinning op kerntaken

Het saldo van de gemeentebegroting neemt vanaf 2015 fors toe. Dat heeft te maken met de nieuwe taken op het gebied van de jeugdzorg, AWBZ en de participatiewet, die voor het eerst in de begroting zijn verwerkt. Doetinchem neemt zijn verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de nieuwe taken in het sociaal domein uiterst serieus. De afgelopen maanden is hier bestuurlijk en ambtelijk fors op ingezet. Met als resultaat een raadsbreed gedragen visie (De Doetinchemse Keuze) en bijbehorende uitwerkingsplannen. Regionaal en landelijk zien we dat de voortvarende Doetinchemse aanpak andere gemeenten inspireert. De Doetinchemse Keuze vormt tevens een van de belangrijkste pijlers onder het coalitieakkoord. In 2015 gaat het echte werk beginnen. Om te zorgen voor een goede overgang naar meer preventie en voorliggende voorzieningen, reserveren we in 2015 extra middelen om knelpunten op te lossen. Een zorgvuldige uitvoering en monitoring van deze taken en budgetten is dan ook een prioriteit. Tegelijk met de toename aan verantwoordelijkheden, neemt de financiële ruimte voor de gemeente juist af. Raad en college nemen daarom de tijd om een gedegen kerntakendiscussie te voeren. Als overheid zullen we scherp moeten kijken hoe we schaarse middelen het meest efficiënt en effectief kunnen inzetten. De ambities uit het coalitieakkoord krijgen daarbij nadrukkelijk onze aandacht volgens het principe 'oud voor nieuw'. Zo leidt de kerntakendiscussie er toe dat we het financieel perspectief meerjarig sluitend krijgen.

Dit zal zijn beslag krijgen in de Programmabegroting van 2016. Al met al concluderen we dat op financieel vlak het jaar 2015 een overgangsjaar is.

Een heldere begroting

Een van de ambities uit het coalitieakkoord is een heldere en beknopte begroting en de jaarrekening. Deze begroting kent dan ook minder dan de helft van het aantal pagina's van de voorgaande jaren. Dit is terug te zien in de programma's; beknopt, met een duidelijke visie en actiepunten voor 2015. En in de paragrafen; met verwijzingen naar andere beleidsstukken.

De programma's

Programma 1 – Bestuur en veiligheid

Op veiligheid zetten wij in om de functie van een levendige centrumstad waar te kunnen blijven maken. Bestuurlijke vernieuwing zien we op diverse niveau's. Steeds gaat het er om de mogelijkheden voor samenwerking intensiveren. Zo zetten we in op de ontwikkeling van de lokale democratie door als raad en college te kijken hoe beide sterk in hun eigen rol komen. Ook zien we deze tendens in bestuurlijke verbindingen, zoals het Regio- en Stadscontract met de provincie, en in samenwerking met inwoners in bijvoorbeeld dorps- en wijkraden.

Programma 2 – Economie en bereikbaarheid

We zetten ons in om het economisch klimaat in de Achterhoek te versterken. De nadruk ligt daarbij op de aantrekkelijke binnenstad, de bereikbaarheid en de verduurzaming van de economie. We maken een Aanvalsplan Binnenstad in samenwerking met betrokkenen. Daarin onderzoeken we wat er moet gebeuren, wie dat moet oppakken en hoe dit gefinancierd moet worden. Datzelfde geldt voor de plannen voor het verduurzamen van de economie en voor het versterken van de vrijetijdseconomie. De realisatie van de Oostelijke randweg gaat een financieel voordeel opleveren. Bij de besluitvorming over het mobiliteitsplan voor de komende jaren wordt beoordeeld of we dit voordeel inzetten voor urgente projecten.

Programma 3 – De Doetinchemse Keuze

We willen bereiken dat al onze inwoners kunnen meedoen in de samenleving. Door inzet van de gedachte achter de Doetinchemse keuze (van 'recht op compensatie' naar 'ondersteuning bij') zetten we in op zelfredzaamheid, o.a. door preventie.

Programma 4 – Onderwijs en cultuur

We streven ernaar dat zoveel mogelijk jongeren hun opleiding afronden en een zo goed mogelijke start maken op de arbeidsmarkt. Op het gebied van cultuur zorgen we voor breed toegankelijke culturele voorzieningen.

Programma 5 – Sport, openbaar groen en recreatie

Sportdeelname draagt bij aan een gezonde levenswijze en bevordert participatie in de samenleving. Hier zetten we vanuit preventief oogpunt op in. Op het gebied van groenbeheer willen we de huidige kwaliteit in stand houden.

Programma 6 – Ruimtelijke ordening, wijk- en buurtontwikkeling en volkshuisvesting

Op het gebied van ruimtelijke ordening maken we af waar we aan begonnen zijn en starten we geen nieuwe projecten. De aandacht gaat uit naar Iseldoks, Vijverberg-Zuid, Wehl-Heideslag, Heelweg en het Lookwartier. We pakken in de dorpen, wijken en buurten problemen in de leefomgeving samen met de bewoners aan.

Programma 7 – Milieu en duurzaamheid

Voor de toekomst van de Achterhoek richten we ons op innovatie naar een duurzame economie. Regionale samenwerking zoals in de AGEM is hiervoor cruciaal.

Programma 8 – Middelen en organisatie

Aan de hand van de kerntakendiscussie geeft de organisatie de komende jaren vorm aan de nieuwe rol van de overheid.

De financiële positie gD

Hierna informeren we u over de financiële positie van de gemeente Doetinchem. We lichten het financieel meerjarenperspectief toe tot en met 2018. Daarbij zijn de volgende onderdelen belangrijk:

- Het structurele saldo van elk jaar. In ieder geval het eerste jaar moet sluiten; liever alle jaren.
- Het totaalsaldo van elk jaar. Dat saldo beïnvloedt de algemene reserve.
- De algemene reserve en de weerstandscapaciteit. Daaruit dekken we tekorten uit de begroting en risico's.

Het financieel perspectief is gebaseerd op het bestaande beleid. Wel zijn enkele onvermijdbare ontwikkelingen in de begroting vertaald. Tenslotte hebben we enkele financieel-technische maatregelen genomen om te zorgen dat het structurele saldo van de begroting 2015 sluit. Hier leest u de samenvatting. In hoofdstuk 4 leest u uitgebreid over de financiële positie gD. Daar worden de verschillende ontwikkelingen benoemd die het meerjarenperspectief en de algemene reserve beïnvloeden.

Hoe ziet het meerjarenperspectief eruit?

Meerjarenperspectief Doetinchem (bedragen x € 1.000)	2015	2016	2017	2018
Structureel saldo begroting	571	-505	-1.952	-2.869
Totaalsaldo begroting t.g.v./t.l.v. algemene reserve	-1.965	-2.290	-1.952	-2.869

Het structurele saldo (= uitgaven en inkomsten voor een reeks van jaren) van de begroting 2015 sluit met een voordeel van circa € 0,5 miljoen. Dat stemt voor nu tevreden. Daardoor wordt de begroting 2015 naar verwachting goedgekeurd door de provincie Gelderland. Liever hadden we een structureel sluitend meerjarenperspectief gehad. Het proces van de kerntakendiscussie moet ertoe leiden dat we in de komende jaren een meerjarig structureel sluitende begroting kunnen presenteren.

Naast het structurele saldo is er een incidenteel saldo, dat zijn uitgaven en inkomsten voor één

of ten hoogste drie jaar. De structurele en incidentele saldi bij elkaar geteld geeft het totaal-saldo van de begroting. Het totaalsaldo geeft aan welk bedrag we per jaar uiteindelijk tekort komen op de begroting. Dat wordt onttrokken aan de algemene reserve. Om te zorgen dat we voldoende reserve hebben voor risico's is het belangrijk om te zorgen voor een tijdig en voldoende sluitende begroting.

Hoe ontwikkelt zich de algemene reserve en de weerstandscapaciteit?

Prognose algemene reserve (bedragen x € 1.000)	2014	2015	2016	2017	2018
Totaal algemene reserve per eind van het jaar	18.790	17.471	14.775	12.326	9.875

De algemene reserve dient als dekking van risico's. En ook voor de verevening van de begrotingssaldi. Door deze reserve komt de gemeente niet plotseling in financiële nood als zich onverwacht calamiteiten voordoen. De algemene reserve is onderdeel van de weerstandscapaciteit van de gemeente. Het hebben van (voldoende) weerstandscapaciteit om risico's te dekken wordt beschouwd als een belangrijke voorwaarde voor een financieel gezonde gemeente.

Het saldo van de algemene reserve bedraagt op 1 januari 2015 circa € 18,7 miljoen. Dat is ruim boven het kader dat de raad in de afgelopen jaren hanteerde. Minimaal 10% (is 11,3 miljoen) en maximaal 12% (is € 13,6 miljoen) van het relevante begrotingstotaal. Dat is de totale begroting exclusief de grondexploitatie, legesplichtige activiteiten en het Sociaal deelfonds. Voor die activiteiten hebben we afzonderlijke risicoreserves. Deze reserves gelden voor die activiteiten als primair vangnet. De algemene reserve dient als achtervang.

Voor het programma 3 de Doetinchemse keuze zijn de risicoreserveringen beschreven in het rapport Met elkaar Voor elkaar DDK3 van 27 juni 2014 (blz. 81, 82). Daaruit blijkt dat we in de afgelopen jaren extra eigen middelen hebben ingezet in het sociaal domein. Het gaat dan onder andere om de opplussing van de budgetten WMO met € 1,6 miljoen. Dit blijven we de komende jaren doen om een deel van de bezuinigingen op te kunnen vangen. Per saldo is er in 2015 een financiële buffer voor risico's beschikbaar van circa € 0,9 miljoen. De risicobuffer loopt in de komende jaren op tot circa € 5 miljoen. Zie ook hoofdstuk 3, paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

In het najaar 2014 en begin 2015 worden de risico's in het sociaal domein verder geïnventariseerd en zoveel mogelijk gekwantificeerd. Deze worden gerelateerd aan de benodigde weerstandscapaciteit. De uitkomsten worden in de raad vastgesteld.

Voor de Grondexploitatie is een reserve grondexploitatie beschikbaar van circa € 6,5 miljoen. In het Meerjarenprogramma grondexploitaties 2014 wordt een uitgebreide toelichting gegeven op de risico's en de weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties. Zie ook hoofdstuk 3, paragraaf 7 Grondbeleid.

Voor de verschillende reserves van de legesplichtige activiteiten verwijzen we naar het overzicht van de reserves en voorzieningen in hoofdstuk 6.

Het saldo van de algemene reserve zakt in de komende jaren. Als we in de komende jaren zorgen voor een structureel sluitende begroting heeft dat een positief effect op de ontwikkeling van de algemene reserve.

We gaan ervan uit dat de genoemde reserves voldoende zijn om de financiële gevolgen van risico's af te dekken. In hoofdstuk 3, Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt u verder geïnformeerd over onze risico's, de beheersingsmaatregelen en de beschikbare weerstandscapaciteit.

Welke ontwikkelingen, maatregelen beïnvloeden het meerjarenperspectief?

We hebben een aantal onvermijdbare en onuitstelbare zaken in de begroting 2015 opgenomen. Budgetaanpassingen die nodig zijn om het bestaande beleid uit te voeren. Of doordat we gebonden zijn aan besluiten van derden. Totaal gaat het om een incidenteel nadeel van € 567.000 en om een structureel nadeel van € 82.000. Het zijn de volgende posten:

- Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)	incidenteel nadeel 2015 €	30.000
- Veldverlichting Concordia Wehl	Incidenteel nadeel 2015 €	37.000
- Leges omgevingsvergunningen	incidenteel nadeel 2015, 2016 €	500.000
- Budgetaanpassingen voor dekking bestaand beleid	structureel nadeel €	56.000
- Groot onderhoud doorgaande wegen	structureel cumulatief nadeel €	26.000

Om het structurele saldo van de begroting 2015 sluitend te krijgen hebben we twee financieel-technische maatregelen genomen. Ze leiden tot een structureel voordeel van € 1.124.000 in 2015. Het zijn de volgende posten:

- Omslagrente verlagen	structureel voordeel in 2015 €	824.000
	vanaf 2016 €	915.000
- Bijstellen budget leerlingenvervoer	structureel voordeel €	300.000

In hoofdstuk 4 Financiële positie, worden de ontwikkelingen en maatregelen toegelicht.

Naast deze aanmeldingen zijn er natuurlijk meer ontwikkelingen (bijv. rijksmaatregelen) die onze begroting in de komende jaren kunnen beïnvloeden.

Welke rol speelt het coalitieakkoord in de begroting 2015?

In het coalitieakkoord hebben de coalitiepartijen aangegeven waar wat hen betreft de energie de komende vier jaar naartoe zou moeten gaan. Om dit te bereiken, zijn ambities geformuleerd. Ambities realiseren kost altijd geld, geld dat op dit moment niet zomaar beschikbaar is. Niet alle ambities kunnen dus rechtstreeks vertaald worden in de Programmabegroting 2015.

De raad is nu eerst aan zet om de kerntakendiscussie te voeren. Hiermee herijken we onze visie op de overheidstaken: Waar is de gemeente wel voor? Wat doen we niet langer? En wat kunnen we anders doen? Deze discussie kan ruimte opleveren voor nieuw beleid, en hangt nauw samen met de vertaling van de ambities uit het coalitieakkoord.

Wat gebeurt er al in 2015

Een aantal van de onderwerpen is nu al vertaald in de begroting 2015. Zo is de aanpak van de Doetinchemse Keuze financieel vertaald. Daarnaast gebruiken we 2015 voor het opstellen van een aantal startnotities, zoals het aanvalsplan binnenstad, en een plan van aanpak voor de verduurzaming van onder andere bedrijventerreinen. De afweging voor realisatie hangt vervolgens samen met de kerntakendiscussie.

De ambities van het college en de raad dekken we daarmee duurzaam binnen de ruimte in het financieel meerjarenperspectief. Zo nodig kunnen deze ook al financieel vertaald worden in 2015. Dit gebeurt dan via een begrotingswijziging.

Welke invloed heeft het sociaal domein op de financiële positie gD?

De drie decentralisaties van het rijk zorgen voor een forse stijging van de begroting, met circa € 42 miljoen. De totale uitgaven in de begroting 2015 bedragen nu circa € 204 miljoen. Vooralsnog gaan we ervan uit dat we met de aanvullende rijksvergoedingen de uitgaven kunnen dekken. Het heeft dus geen invloed op de structurele saldo van de begroting. Wel zijn er de nodige risico's in het sociaal domein. De septembercirculaire 2014 laat bij de invoering van het objectieve verdeelmodel van het rijk, flinke verschuivingen zien voor Wmo-beschermd wonen. Over het objectief verdeelmodel en het ingroeipad vindt op het moment van schrijven van deze begroting, landelijk discussie plaats. Ook de effecten van de zogenaamde financiële hefboomen voor besparingen op de uitgaven in het sociaal domein, kunnen anders uitpakken dan verwacht.

In het beleidsplan "Met elkaar Voor elkaar, DDK3" hebben we de Financiën van het sociaal domein beschreven. In deze begroting hebben we die financiën vertaald in het programma 3 de Doetinchemse keuze.

2 Toelichting op de programma's

Programma I. Bestuur en veiligheid	
Missie/visie	
<p>We gaan de mogelijkheden voor samenwerking intensiveren. Samenwerking met burgers en bestuurlijke verbindingen over (gemeente)grenzen heen. Draagvlak in de samenleving vinden we een belangrijk uitgangspunt. Voor de openbare orde en veiligheid zetten we in op preventie en werken we optimaal samen met politie en brandweer. De aandacht voor handhaving blijft geborgd.</p> <p>Beleidskaders:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Agenda Achterhoek 2020 - GSO stadscontract en regiocontract met de provincie Gelderland - Kadernota Veiligheid 	
Wat zijn de doelen en acties voor 2015 ?	
I.1 Algemeen Bestuur (Joosten)	
doel	<ul style="list-style-type: none"> - We willen minder regels - Door samenwerking voordelen halen op het gebied van Kwaliteit, Kwetsbaarheid en Kosten - Meer ruimte aan initiatieven in de samenleving
actie	We geven inhoud aan en voeren projecten uit in het kader van de uitvoeringsagenda Achterhoek 2020.
1.1.1.	We werken samen met de Regio aan de uitvoering van het GSO Regiocontract.
1.1.3.	We geven uitvoering aan het GSO stadscontract prov. Gelderland. (Drenth) In dit contract de 7 programma's: wijkwerk nieuwe stijl, natuur in de stad, bouw school in Noord, therapiebad Rozengarde, Iseldoks, vitaal stadscentrum en aanpak stationsomgeving. In 2015 wordt een contract voor een nieuwe periode opgesteld.
I.2 Bestuurscultuur (Joosten)	
doel	Bestuurlijke cultuurverandering
actie	Verkenning van de ontwikkeling van de lokale democratie op drie gebieden:
1.2.1	<ul style="list-style-type: none"> - Tussen raad en college, ieder sterk in zijn eigen rol - Rol van de gemeente bij een sterkere rol van de samenleving (uitwerking in prog. 6) - Samenwerking van de Achterhoekse gemeenteraden in een Achterhoek raad.
1.2.2.	We stellen een vervolgotitie Bibob op, waarin de prioriteiten en mogelijkheden voor uitbreiding bepaald worden voor de bestuurlijke aanpak van criminaliteit.
I.3 Openbare orde en veiligheid (Joosten)	
actie	Heroverweging coffeeshopbeleid, gericht op het aantal toegestane coffeeshops en de vestigingslocaties.
1.3.1.	
1.3.2.	Met toezicht en de integrale handhaving dragen we zorg voor een gezonde, veilige, schone en duurzame leefomgeving.
1.3.3.	We maken een nieuwe kadernota veiligheid (samenwerking basisteam Achterhoek – west).

Indicatoren

De rol van het bestuur is in de laatste burgerpeiling 2011 "waarstaatjegemeente" gewaardeerd met het rapportcijfer 5,7

Waardering veiligheidsgevoel uit leefbaarheidsmonitor 2014 is het rapportcijfer 7,5 (stijgend)

Wat gaat het kosten?

Programma 1 Bestuur en veiligheid	Portefeuillehouder	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
0010 Bestuursorganen	N. Joosten	2.808.159	1.460	-2.806.699
0020 Bestuurs en management ondersteuning college	N. Joosten	445.108		-445.108
0022 Juridische advisering	N. Joosten	358.022		-358.022
0024 Communicatie	K. Telder	271.100	4.170	-266.930
0030 Burgerzaken	N. Joosten	2.995.993	861.050	-2.134.943
0052 Bestuurlijke samenwerking	N. Joosten	409.457		-409.457
0060 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer(functie)	N. Joosten	453.353		-453.353
1200 Brandweer	N. Joosten	3.217.958	451.400	-2.766.558
1202 Rampenbestrijding	N. Joosten	476.353		-476.353
1400 Openbare orde en veiligheid	N. Joosten	831.450	269.120	-562.330
1401 Dierentehuis	N. Joosten	63.430		-63.430
Totaal		12.330.383	1.587.200	-10.743.183

Programma 2. Economie en bereikbaarheid	
	Missie/visie
	<p>Het programma economie en bereikbaarheid is er op gericht om het economisch klimaat in de Achterhoek te versterken. We streven naar het vergroten van de werkgelegenheid, onder andere door de vestiging van nieuwe bedrijven op het A18 Bedrijvenpark en het Euregionaal Bedrijventerrein (EBT). We willen schone technologie naar Doetinchem halen. We zetten in op het vergroten van de aantrekkelijkheid van onze binnenstad en onze bedrijventerreinen en we verbeteren de bereikbaarheid ervan. We richten we ons op daarbij op de veiligheid van fietsroutes (ook naar scholen).</p> <p>Een aanvalsplan voor de toekomst van de binnenstad moet leiden tot het vergroten van de kracht en levendigheid van de Doetinchemse binnenstad.</p> <p>Beleidskaders:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Economisch actieplan - Mobiliteitsplan (2007) - Evenementenbeleid
	Wat zijn de doelen en acties voor 2015 ?
2.1	Economische zaken (Drenth)
doel	<ul style="list-style-type: none"> - Toekomstbestendig maken van de binnenstad, het realiseren van een hoger ambitieniveau, verbetering van samenwerking met externe partijen, toename van economische activiteiten in de binnenstad (nieuwe bedrijven verleiden en aantrekken en het vergroten van de consumentenbestedingen). - Meer arbeidsplaatsen door aantrekkelijkheid centrum en bedrijventerreinen te vergroten.
actie	Startdocument opstellen voor een integraal aanvalsplan voor de binnenstad.
2.1.2.	Startdocument opstellen voor het revitaliseren van de bedrijventerreinen de Huet en Wehl (Nijverheidsweg).
2.1.3	Versterken acquisitie A18 bedrijvenpark naar landelijk en euregionaal niveau. We bieden ondernemersregelingen aan en zetten in op alternatieve financieringen.
2.1.4.	Startdocument opstellen voor de verduurzaming van de economie.
2.2	Verkeer en vervoer (Drenth)
doel	We verbeteren de bereikbaarheid van binnenstad (winkel)voorzieningen en bedrijventerreinen.
actie	We komen met een nieuw mobiliteitsplan, met aandacht voor de gelijkwaardige belangen van fietsers, openbaar vervoer en auto/motorverkeer. Hierbij stellen we prioriteiten t.a.v. de uitvoering in relatie tot beschikbare middelen.
2.2.1.	
2.2.2.	Aanleg Oostelijke randweg.
2.2.3.	Reconstructie IJsselkade/Spinbaan/Melkweg in uitvoering.
2.2.4.	Reconstructie Hoofdstraat Gaanderen in uitvoering.
2.2.5.	Realisatie fietstunnel Europaweg.
2.2.6.	We zetten in op verdubbeling spoorwegverb. Arnhem-Winterswijk door lobby en regionaal op te trekken en versterken van bestuurlijke relatie met prov. Gld en Prorail
2.2.7	Stationsomgeving wordt heringericht met aanpassingen van bus- en treinperrons en een betere voetgangersroute richting binnenstad en scholen
2.2.8	Resultaten van het onderzoek naar betere fietsroutes(uitgevoerd door scholieren) worden gewogen. Kansrijke maatregelen krijgen een plek in het nieuwe mobiliteitsplan. Quick-wins worden uitgevoerd.
2.2.9	Uitvoering beleidsplan openbare verlichting.

Indicatoren
Aantal arbeidsplaatsen (Arbeidsmarktmonitor. Gld. in 2013 in gD zijn 33060 pers. werkzaam (licht dalend)
Leegstand bedrijfspanden (stadsmonitor: winkelleegstand 2013 bovengemiddeld
Waardering winkelvoorzieningen (Woon 2012, 80% tevreden over winkels in buurt, stabiel)
Waardering verkeersveiligheid Lemon 2014 rapportcijfer 6 (stijgend)
Waardering parkeervoorzieningen (Woon 2012, 74% tevreden over parkeervoorzieningen in buurt, licht stijgend)
Waardering openbaar vervoer (Woon 2012, 50% tevreden, licht stijgend)
Bereikbaarheid (stadsmonitor 2014, bovengemiddeld)

Wat gaat het kosten?

Programma 2 Economie en bereikbaarheid	Portefeuillehouder	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
2100 Reiniging wegen, straten pleinen e.d.	P. Drenth	752.731	314.340	-438.391
2101 Onderhoud wegen, straten en pleinen e.d.	P. Drenth	4.542.691	142.690	-4.400.001
2102 Gladheidsbestrijding	P. Drenth	245.979		-245.979
2104 Openbare verlichting	P. Drenth	642.219	6.990	-635.229
2105 Bruggen, viaducten	P. Drenth	253.022		-253.022
2110 Verkeersmaatregelen te land	P. Drenth	405.108	80	-405.028
2111 Verkeersregelinstallaties	P. Drenth	403.495		-403.495
2120 Openbaar vervoer	P. Drenth	236.395		-236.395
2140 Parkeren 1)	P. Drenth	3.601.639	4.100.920	499.281
3100 Warenmarkt	P. Drenth	177.909	140.210	-37.699
3102 Economische zaken	P. Drenth	712.019		-712.019
3103 City management	P. Drenth	134.220		-134.220
Totaal		12.107.427	4.705.230	-7.402.197

1) Hier ziet u het resultaat van het product parkeren. Het voordeel wordt afgedragen aan het Parkeerfonds. Het Parkeerfonds draagt jaarlijks circa € 1,3 miljoen bij aan de algemene middelen. Dat wordt verwerkt in programma 8, onder mutaties reserves

Programma 3. De Doetinchemse keuze	
	Missie/visie
	<p>De missie van de Doetinchemse Keuze is dat al onze inwoners kunnen meedoen in de samenleving. We willen voorkomen dat mensen buiten de boot vallen. Met de decentralisatie van taken in het sociale domein van rijk naar gemeenten krijgen we de kans om de jeugdzorg, de Wmo en de participatiewet dichterbij onze inwoners te organiseren. Doetinchem doet dit door in te zetten op preventie en het vergroten van zelfredzaamheid. Mensen hebben de regie over hun eigen leven, ook als ze ondersteuning nodig hebben. Doetinchem wil een andere manier van denken over beperkingen en ondersteuning; van 'recht op compensatie' naar 'ondersteuning bij'.</p> <p>Beleidskaders:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Wijkwerk nieuwe stijl</i> - <i>De Kanteling (Wmo)</i> - <i>Met elkaar, voor elkaar; het visiedocument en het beleidsplan De Doetinchemse keuze</i> - <i>Jeugdagenda</i>
	Wat zijn de doelen en acties voor 2015 ?
3.1	Met elkaar, voor elkaar (Telder, van der Meijs, Langeveld)
doel	Niemand tussen wal en schip, inzet op preventie
actie	Uitvoering geven aan de implementatieplannen. Uitrol van de buurtcoach methodiek
3.1.1.	stedelijk: 1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur.
3.1.2.	Blijvende inzet op de benodigde cultuurverandering. Daartoe zetten we de gekantelde werkwijze verder door; in het Gesprek met inwoners met een ondersteuningsvraag uit te gaan van wat mensen wel kunnen.
3.1.3.	We bevorderen vrijwilligerswerk door te investeren in faciliteiten als steunpunten en het mantelzorgcompliment.
3.1.4.	We werken aan harmonisatie van de frontoffices, zodat inwoners op verschillende plekken gelijk benaderd worden en niet opnieuw hun verhaal hoeven vertellen.
3.1.5.	We stimuleren vernieuwing bij aanbieders.
3.1.6.	We faciliteren ontmoetingsplaatsen in buurten.
3.1.7.	We werken aan verdere integratie van de uitvoering van de wetten.
3.1.8.	We geven uitvoering aan de nieuwe centrumgemeentelijke taak Beschermd wonen en onderzoeken de opties voor onconventioneel wonen.
3.1.9.	Invulling geven aan de gemeentelijke huisvestingstaakstelling voor asielzoekers met een vergunning tot verblijf.
3.1.10	We passen het Rijksbeleid aangaande opvang van asielzoekers in de Kruisberg in en dragen zorg voor de belangenbehartiging van onze inwoners.
3.2	Jeugd (van der Meijs)
doel	Het voorkomen van problemen en achterstanden bij jeugd
actie	Voor de nieuwe instroom van jeugd volgen we de integrale werkwijze van de
3.2.1.	Doetinchemse keuze.
3.2.2.	We geven uitvoering aan de Jeugdwet per 1 januari 2015.
3.2.3.	We voeren het regionaal transitiearrangement (RTA) uit in samenwerking met de regio gemeenten. Hiermee bieden we continuïteit van zorg en borgen we de benodigde infrastructuur.
3.2.4.	We vertalen het beleidsplan "Met elkaar, Voor elkaar" in de uitvoeringsagenda jeugd (verbreding van de jeugdagenda).
3.2.5.	Invoeren JOGG (jongeren op gezond gewicht).

3.3	Burgerparticipatie (Telder)
doel	We faciliteren mensen om te participeren in de samenleving
actie	We gaan in gesprek met de samenleving, bijv. door het inrichten van een burgerpanel.
3.3.2.	Via de wijknetwerken koppelen we vraag en aanbod in de wijk en gaan we in gesprek over daginvulling.
3.3.3.	Per 1 januari 2015 staat er een nieuw Meedoenarrangement.
3.3.4.	We stellen een ombudsfunctie in.
3.4	Inzet op werk (Langeveld)
doel	<ul style="list-style-type: none"> - Terugdringen beroep op bijstand en bevorderen mogelijkheden regulier werk. - Efficiënte en effectieve uitvoeringsorg. voor uitvoering van Participatiewet
actie	Voorkomen en terugdringen onrechtmatig gebruik bijstand (hoogwaardig handhaven).
3.4.2.	Re-integratieondersteuning met toepassing van het in het beleidsplan genoemde instrumentarium.
3.4.3	Gezamenlijk met de ketenpartners in de regio verder stroomlijnen van de werkgeversdienstverlening (uniforme benadering en vermindering loketten).
3.4.4	Samen met onder andere werkgevers en werknemersorganisaties geven we het Werkbedrijf Achterhoek vorm. Dit is een bestuurlijk samenwerkingsverband als schakel tussen de door werkgevers toegezegde garantiebanen en de doelgroep. Onderdeel hiervan zijn onder andere een gezamenlijke arbeidsmarktanalyse en marktbeperkingsplan(nen).
3.4.5	Creëren garantiebanen binnen de gemeentelijke organisatie.
3.4.6	Samen met Oude IJsselstreek, evt. andere gemeenten en Wedeo uitwerken van een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Participatiewet.
3.5	Risicomanagement (Telder, van der Meijs)
doel	We beheersen de (fin.) risico's voor de nieuwe taken in het sociaal domein
actie	Inrichten van risicomanagement voor de nieuwe taken in het sociaal domein en de nieuwe vormen van samenwerking en inkoop. Contractmanagement zetten we in als sturingsinstrument.
3.5.1.	
3.5.2.	We monitoren de indicatoren op wijkniveau. De professionele inzet per wijk passen we vervolgens aan n.av. deze uitkomsten.

Indicatoren
Waardering algemene gezondheid GGD 76% is in 2012 tevreden over gezondheid (gemiddeld)
Arbeidsparticipatie (CBS arbeidsparticipatie is bovengemiddeld)
Aantal personen die een beroep doen op (bijzondere) bijstand (cbs 2014 aantal bovengemiddeld en stijgend)
Waardering sociale cohesie (Lemon 2014 rapportcijfer 6,8 stabiel)
Overlast van personen (Lemon 2014 rapportcijfer 7,5 stijgend)
Gebruik en kosten voorzieningen (DDK monitor)
Score Kinderen in Tel positie op gemeenteranglijst 2012 is 130 (1 is minst gunstig)
Overlast jeugd (Woon 2012, 3% heeft vaak last (dalend)
Schooluitval cijfers RMC (WSJG 2012 2,95% dalend)
Het percentage uitkeringsgerechtigden dat de laatste drie jaar is doorgestroomd naar een hogere trede op de participatieladder
Het percentage uitkeringsgerechtigden dat in 2015 doorstroomt naar een hogere trede op de participatieladder.
Het aantal klachten

Wat gaat het kosten?

Programma 3 De Doetinchemse Keuze	Portefeuillehouder	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
6100 Inkomensdeel wwvb	F. Langeveld	18.267.921	16.354.388	-1.913.533
6110 Werkgelegenheid	F. Langeveld	2.384.291		-2.384.291
6111 Sociale werkvoorziening	F. Langeveld	9.729.120	0	-9.729.120
6141 Schulddienstverlening (armoedebestrijding)	K. Telder	15.060	1.000	-14.060
6142 Kwijtschelding (armoedebestrijding)	K. Telder	840.160		-840.160
6143 Meedoenregeling (armoedebestrijding)	K. Telder	340.410		-340.410
6144 Bijzondere bijstand (armoedebestrijding)	K. Telder	2.692.558	55.830	-2.636.728
6200 Overige maatschappelijke begeleiding	K. Telder	7.664.812	970.560	-6.694.252
6201 Indicatie stellingen hh wrv	K. Telder	217.045		-217.045
6203 Vrijwilligers	K. Telder	62.000		-62.000
6205 Maatschappelijke opvang oggz	K. Telder	3.007.929		-3.007.929
6208 Vreemdelingen	F. Langeveld	52.110	0	-52.110
6230 Participatiebudget educatie	F. Langeveld	343.022	343.022	0
6231 Participatiebudget werkdeel wwvb	F. Langeveld	1.577.011	0	-1.577.011
6232 Participatiebudget inburgering	F. Langeveld	-25.650	0	25.650
6301 Buurthuizen	K. Telder	120.638	24.420	-96.218
6303 Jeugd en jongerenbeleid	L. van der Meijs	585.905		-585.905
6305 Ouderen ontmoetingspunt	K. Telder	142.294		-142.294
6306 Overig soc cult. werk	K. Telder	409.913	80.094	-329.819
6521 Woonvoorziening	K. Telder	747.675	6.200	-741.475
6522 Rolstoelverstrekking	K. Telder	455.535		-455.535
6523 Vervoersvoorziening incl. regiotaxi	K. Telder	1.475.040	227.740	-1.247.300
6620 Maatwerk voorzieningen Natura immaterieel WMO	K. Telder	7.315.000		-7.315.000
6630 Opvang beschermd wonen WMO	K. Telder	24.319.631		-24.319.631
6700 Algemene voorzieningen WMO	K. Telder	852.523		-852.523
6710 Eerstelijnsloket WMO	K. Telder	5.539.750		-5.539.750
6715 Eerstelijnsloket Jeugd	L. van der Meijs	3.165.000		-3.165.000
6725 PGB Jeugd	L. van der Meijs	3.169.000		-3.169.000
6820 Individuele voorzieningen Nautura Jeugd	L. van der Meijs	10.453.000		-10.453.000
6830 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd	L. van der Meijs	1.129.000		-1.129.000
7100 Openbare gezondheidszorg	K. Telder	963.806		-963.806
7101 Verslavingszorg	K. Telder	1.290.135	82.200	-1.207.935
7150 Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)	L. van der Meijs	1.241.760		-1.241.760
7160 Centra voor jeugd en gezin (onderdeel WMO)	L. van der Meijs	-260		260
Totaal		110.543.144	18.145.454	-92.397.690

In bovenstaand overzicht zijn de inkomsten vermeld uit bijdragen van burgers en instellingen. Ook de specifieke uitkering voor de Wwb. Daarnaast verstrekt het rijk vergoedingen voor activiteiten in het sociaal domein via de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. In een aantal gevallen worden die vergoedingen afzonderlijk geormerkt (integratie-uitkering). Bijvoorbeeld de integratie-uitkering sociaal domein van € 63 miljoen, die we vanaf 2015 ontvangen. Het behoort allemaal tot de algemene uitkering die we verantwoorden in programma 8.

Programma 4. Onderwijs en cultuur	
	Missie/visie
	<p>We streven naar doelmatige en toekomstbestendige huisvesting voor primair en voortgezet onderwijs. Het onderwijs heeft te maken met een teruglopend leerlingenaantal, waardoor leegstand ontstaat. Onderwijsgebouwen voor primair onderwijs zien we mede daarvoor zoveel mogelijk geïntegreerd in brede wijkvoorzieningen.</p> <p>Wij zorgen ervoor dat zoveel mogelijk jongeren hun opleiding afronden en zo een goede start maken op de arbeidsmarkt. Op het terrein van cultuur zorgen we voor breed toegankelijke culturele voorzieningen en stimuleren we cultuureducatie voor de jeugd tot 12 jaar en bevorderen we de cultuur(historische) beleving</p> <p>Beleidskaders:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Integraal onderwijshuisvestingsplan</i> - <i>Gelderland Cultuurprovincie (nov. 2012)</i> - <i>nota Doetinchem: Cultuurhistorierijk (2010)</i>
	Wat zijn de doelen en acties voor 2015 ?
4.1	Onderwijs(huisvesting) (v.d. Meijs)
doel	<ul style="list-style-type: none"> - Behoud kwaliteit onderwijsvoorzieningen - Het aantal jongeren zonder startkwalificatie neemt af
actie	
4.1.1.	Nieuwbouw basisschool Gaanderen.
4.1.2.	Nieuwbouw Integraal Kindcentrum Noord (IKC).
4.1.3.	Nieuwbouw de Isselborgh in Wijnbergen.
4.2	Kunst en cultuur(historie) (v.d. Meijs)
doel	<ul style="list-style-type: none"> - Bevorderen leefbaarheid, levendigheid en aantrekkelijkheid van de gemeente. - Bevorderen beleving cultuur(historie). <p>(uitvoeringsprojecten staan onder programma 6 Ruimtelijke ordening)</p>
actie	Het sluiten van een convenant Evenementen met de ondernemersfederatie
4.2.1.	Doetinchem.
4.2.2.	Uitvoering geven aan het convenant met organisatoren en deelnemers.
4.2.3.	Vervolg geven aan Trots op onze streek.

Indicatoren
Classificatie onderwijsvoorzieningen
Waardering onderwijsvoorzieningen (woon 2012, 94% is tevreden over basisonderwijs, stijgend)
Waardering culturele voorzieningen

Wat gaat het kosten?

Programma 4 Onderwijs en cultuur	Portefeuillehouder	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
4210 Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzond	L. van der Meijs	2.164.367		-2.164.367
4310 Speciaal (voortgezet) onderwijs, onderwijshuisvesting (Ope	L. van der Meijs	1.066.185		-1.066.185
4410 Voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en	L. van der Meijs	1.492.764	5.370	-1.487.394
4800 Leerlingenvervoer	L. van der Meijs	890.440	770	-889.670
4802 Onderwijshuisvesting	L. van der Meijs	616.769	22.780	-593.989
4803 Leerplicht	L. van der Meijs	324.921		-324.921
4804 Onderwijsachterstand	L. van der Meijs	708.977	238.632	-470.345
4805 Regionaal meld/coördinatie punt	L. van der Meijs	575.748	829.440	253.692
4806 Overige baten en lasten onderwijs	L. van der Meijs	14.100		-14.100
4820 Volwasseneneducatie (coördinatie)	F. Langeveld	15.690	31.200	15.510
5100 Openbaar bibliotheekwerk	L. van der Meijs	1.423.030	62.630	-1.360.400
5110 Muziekschool	L. van der Meijs	1.104.664	1.530	-1.103.134
5112 Ontwikkelingssamenwerking	L. van der Meijs	36.630		-36.630
5400 Overige kunst en cultuur	L. van der Meijs	140.717		-140.717
5401 Amphion	L. van der Meijs	2.755.041	922.007	-1.833.034
5402 Gruitpoort	L. van der Meijs	744.128	127.951	-616.177
5410 Cultuurhistorie en monumentenzorg	L. van der Meijs	219.801	93.079	-126.722
5411 Streekarchief	L. van der Meijs	182.680		-182.680
5412 Stadsmuseum	L. van der Meijs	82.825		-82.825
5413 Overige oudheidkunde/musea	L. van der Meijs	301.396	10.600	-290.796
5801 Mediabeleid	K. Telder	32.400		-32.400
6500 Kinderdagopvang	L. van der Meijs	761.722	85.346	-676.376
Totaal		15.654.995	2.431.335	-13.223.660

Programma 5. Sport, openbaar groen en recreatie	
Missie/visie	
<p>Sport en bewegen zijn in onze visie van groot belang. Niet alleen voor een vitale Doetinchemse bevolking. Sportactiviteiten en –verenigingen dragen eraan bij dat we beleidsdoelstellingen op andere terreinen realiseren. Sportdeelname kan mensen op het juiste spoor zetten om preventief aan hun gezondheid te werken en hun participatie in de samenleving bevorderen. Ook dragen gebruiksmogelijkheden van openbaar groenvoorzieningen bij in het bevorderen van een gezonde levensstijl. Wij willen de huidige kwaliteit van de voorzieningen in de openbare ruimte minimaal in stand houden. In hoofdstuk 3, Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen van deze begroting is het beleid hiervoor opgenomen.</p> <p>Recreatie en toerisme dragen bij aan welzijn, welvaart en omgevingskwaliteit. We zien kansen om deze te versterken, met name door regionale samenwerking..</p> <p><i>Beleidskaders sport:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Doetinchem in Vorm (DiV)</i> - <i>Achterhoek in Beweging (vastgesteld regionaal sportprogramma met vertakkingen naar accommodaties en breedtesportprojecten) (AiB)</i> - <i>Gelderland Sport (provinciaal sportprogramma (GS)</i> - <i>Brede Impuls Buurtsportcoaches (BSC)</i> <p><i>Beleidskaders openbaar groen, recreatie en toerisme:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Uitvoeringsagenda Achterhoek 2020</i> - <i>Structuurvisie</i> - <i>Vrijtijdsagenda Achterhoek</i> - <i>Goenbeleidsplan</i> - <i>Speelbeleidsplan</i> 	
Wat zijn de doelen en acties voor 2015 ?	
5.1	Sport(Drenth)
doel	<ul style="list-style-type: none"> - De juiste accommodatie op de juiste plaats - Sport als component van het ontwikkelen van een gezonde levensstijl - Behoud kwaliteit sportvoorzieningen - Ondersteuning van verenigingen bij de doorontwikkeling en het voorbereiden op nieuwe keuzes (maatschappelijke taken/zelfwerkzaamheid) - Aansluiting sportstimulering op accommodaties
actie	Doorontwikkeling plan wielerved de Zwaluwen.
5.1.2.	Invoeren jeugd sportfonds (onderdeel beleid armoedebestrijding)
5.1.3.	Oprichten sportraad.
5.1.4.	Programma's in de beweegtuinten.
5.1.5.	Uitvoering werkprogramma buurtsportcoaches.
5.1.6.	Onderzoek naar mogelijkheden verduurzaming gemeentelijke sportaccommodaties.
5.1.7.	Onderzoek naar meer uniform beheersmodel sportaccommodaties met aandacht voor schaalvoordeel en zelfwerkzaamheid.

5.2	Openbaar groen (Drenth)
actie	De uitvoeringsprojecten op het gebied van groen/landschap zijn te vinden in programma 6. Ruimtelijke ordening (projectfinanciering) en het beleid voor het onderhoud en beheer van het openbaar groen in hoofdstuk 3, paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen
5.3	Recreatie (Bulten)
doel	- Bevorderen gebruik recreatieve voorzieningen - Regionale samenwerking
actie 5.3.1	Gebruik van (m.n. minder weersafhankelijke) voorzieningen in de regio benutten/bevorderen.
5.3.2	Ondersteunen Stichting Achterhoek Toerisme (marketing).
5.3.3.	Heropening VVV Doetinchem.
5.3.4.	Nieuwe verbanden leggen tussen sport&recreatie met cultuur&recreatie.
5.3.5	Visiedocument opstellen op spelen en speelvoorzieningen.

Indicatoren
Gezondheidssituatie(woon 2012, 76% is tevreden over gezondheid)
Lichaamsbeweging actief (woon 2012 4,6 uur per week)
Sportdeelname (GSF 2013, 46 % volw. Is lid sportvereniging, dalend)
Waardering groenvoorzieningen (Lemon 2014, rapportcijfer 2014 6,9 stijgend)

Wat gaat het kosten?

Programma 5 Sport, openbaar groen en recreatie	Portefeuillehouder	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
5302 Binnensport	P. Drenth	3.255.804	788.200	-2.467.604
5304 Zwemmen	P. Drenth	1.212.003	222.217	-989.786
5305 Buitensport	P. Drenth	915.994	227.372	-688.622
5600 Toerisme en recreatie	H. Bulten	355.170	68.970	-286.200
5604 Openbaar groen	P. Drenth	5.468.935	625.175	-4.843.760
5800 Speelvoorzieningen	P. Drenth	254.200		-254.200
7240 Lijkbezorging	P. Drenth	440.370	431.960	-8.410
6307 Sportservicepunt	P. Drenth	102.050		-102.050
Totaal		12.004.526	2.363.894	-9.640.632

Programma 6. Ruimtelijke ordening, wijk- en buurtontwikkeling en volkshuisvesting	
Missie/visie	
<p>We focussen op de ingezette ontwikkelingen, maken af waar we aan begonnen zijn en starten geen grote nieuwe projecten. De aandacht gaat nu m.n. uit naar Iseldoks, Vijverberg-zuid, Wehl Heideslag, Heelweg en Lookwartier. We werken aan kwaliteitsverbetering in de leefomgeving door aandacht te geven aan natuur en cultuurhistorie. Via wijk- en buurt-ontwikkeling dagen we inwoners en bedrijven uit om zaken zelf of samen op te pakken.</p> <p><i>Beleidskader:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Structuurvisie Doetinchem 2035.</i> - <i>Regionale woonvisie 2010-2020 / woonvisie gD 2020</i> - <i>Nota Doetinchem cultuurhistorierijk</i> 	
Wat zijn de doelen en acties voor 2015 ?	
6.1 Ruimtelijke ordening , wijk en buurtontwikkeling (Lambregts)	
doel	<ul style="list-style-type: none"> - Aandacht voor bestaande woningvoorraad en gediff. opbouw van wijken. - Negatieve effecten van leegstand bestrijden en voorkomen - Wijk –en buurtontwikkeling integraal benaderen. - Beleving natuur en cultuurhistorie bevorderen - Een toekomstbestendig waterbeheer (anticiperen op klimaatverandering)
actie 6.1.1	GSO-project Vitaal stadscentrum uitvoeren, waarbij de binnenstad een impuls krijgt. In 2015 realiseren we het stadsstrand/Stadsboulevard. Op de Nieuwstad wordt de voormalige stadsrand in ere hersteld (Eidentiteit, Nieuwstad fase I).
6.1.2.	Analyse leegstand en vaststelling prioriteitsgebieden
6.1.3.	Opstellen rioleringsplan (GRP)
6.1.4.	Startdocument integrale visie buurt-en wijkontwikkeling <ul style="list-style-type: none"> - Met verkenning rol gemeente bij een sterkere rol van de samenleving (doel uit programma I) - Bekijken of en op welke manier budgetten naar samenleving kunnen
6.1.5.	Uitvoering wijkprojecten Overstegen en West-Indische buurt (onderdelen van prestatieafspraken met Sité-woondiensten)
6.1.6.	Invulling geven aan uitvoeringsparagraaf Structuurvisie Doetinchem 2035
6.1.7.	Meewerken aan realisatie 380 kV lijn Doetinchem- Wesel (procedure Rijksinpassingsplan), aandacht vragen voor belangen eigen inwoners, landschappelijke inpassing.
6.1.8.	Uitwerking recreatie- en natuurontwikkelingen Wehlse Broeklanden, de Zumpe/natuurpark Oostelijke Randweg
6.1.9.	Faciliteren van particuliere ruimtelijke initiatieven, zoals verplaatsing Slingeland Ziekenhuis en winkelcentrum “de Bongerd”
6.1.10.	Voorstel tot een verbeterde digitale ontsluiting van het buitengebied voor nieuwe bedrijven en kwaliteit leefomgeving bewoners (Achterhoek 2020).
6.1.11.	Indiening projectplan (samen met regio) ten behoeve van LEADER-status (plattelandsontwikkeling)
6.1.12.	Herziening bomenverordening
6.2 Volkshuisvesting (Lambregts)	
doel	Aandacht voor de beschikbaarheid van woningen voor de doelgroep, de betaalbaarheid en het scheiden van wonen en zorg
actie 6.2.1.	Prestatieafspraken met Site-woondiensten, waaronder verduurzaming woningvoorraad
6.2.2.	Opstellen regionale woonagenda 2015 (uitwerking kernenfoto's)

Indicatoren
Waardering woonomgeving (Lemon 2014 rapportcijfer 7, stijgend)
Waardering groenvoorzieningen (Lemon 2014, rapportcijfer 6,9, stijgend)
Druk op woningmarkt
Nieuw- ,verbouw programma woningen

Wat gaat het kosten?

Programma 6 Ruimtelijke ordening, wijk- en buurtontwikkeling en volkshuisvesting	Portefeuillehouder	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
0032 Kadaster	I. Lambregts	442.363	96.830	-345.533
6300 Wijkgericht werken	I. Lambregts	966.421		-966.421
7220 Riolering en watervoorziening 1)	I. Lambregts	4.449.067	5.260.580	811.513
8100 Ruimtelijke ordening	I. Lambregts	461.523	3.140	-458.383
8101 Actualisering bestemmingsplannen	I. Lambregts	243.635	11.470	-232.165
8102 Regiekamer	I. Lambregts	721.102	110.580	-610.522
8210 Stads- en dorpsvernieuwing projecten	I. Lambregts	197.277		-197.277
8220 Bouw en woningtoezicht	I. Lambregts	2.351.157	1.642.897	-708.260
8222 Overige volkshuisvesting	I. Lambregts	117.870	145.987	28.117
Totaal		9.950.415	7.271.484	-2.678.931

- 1) Het tarief voor riolering is 100% kostendekkend. Het voordeel ontstaat door:
- Het toerekenen van BTW in de tarieven. De BTW kosten worden in het BTW Compensatiefonds bij het rijk gedeclareerd. Deze "constructie" heeft het rijk met de gemeenten afgesproken, onder gelijktijdige korting van het Gemeentefonds.
 - Een opslag in de tarieven ter dekking van de kosten van kwijtschelding (6142).

Programma 7. Milieu en duurzaamheid	
	Missie/visie
	Voor de toekomst van de Achterhoek richten we ons op innovatie naar een duurzame economie. Regionale samenwerking (Agenda Achterhoek 2020) is hiervoor cruciaal. Ook op het terrein van afval is innovatie van belang;. We streven naar een sluitende keten bij het beheer van afvalstromen en dat de Achterhoek in 2030 energieneutraal is. <i>Beleidskader:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Akkoord van Groenlo - Duurzaamheidsprogramma 2014-2018, - Duurzaamheidsagenda 2014
	Wat zijn de doelen en acties voor 2015 ?
7.1	Milieu en duurzaamheid(Langeveld)
doel	<ul style="list-style-type: none"> - Doetinchem in 2030 energieneutraal - Sluiten keten bij afvalbeleid
actie	Groene stap AGEM (Achterhoekse energiemaatschappij).
7.1.1.	
7.1.2.	Inrichten energieloket Achterhoek.
7.1.3.	Duurzame energieopwekking (zonnepanelen) in openbare gebouwen en op braakliggende bouwterreinen.
7.1.4.	Startdocument voor Strategische nota duurzaamheid
7.1.6.	Afvalinzameling koppelen aan waarde afval (o.a.“omgekeerd inzamelen” ,minder vaak restafval ophalen en gedifferentieerde tarieven hanteren). Resultaten pilot beoordelen.

Indicatoren
Energielevering AGEM
Afvalstromen (cbs 2012 , 236 kg restafval per inwoner)
Afvalinzameling (WVG 2011, waardering afvalinzameling rapportcijfer 8,2)

Wat gaat het kosten?

Programma 7 Duurzaamheid, milieu en afval	Portefeuillehouder	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
7210 Afvalverwijdering en verwerking 1)	F. Langeveld	5.640.143	6.915.380	1.275.237
7230 Milieubeheer	F. Langeveld	188.455		-188.455
7232 Milieu fysieke omgeving	F. Langeveld	128.601		-128.601
7233 bestrijding overlast hondenpoep	F. Langeveld	109.690		-109.690
7234 Milieu bedrijven	F. Langeveld	547.668		-547.668
Totaal		6.614.557	6.915.380	300.823

- 1) Het tarief afvalverwerking is 100% kostendekkend. Het voordeel ontstaat door:
- Het toerekenen van BTW in de tarieven. De BTW kosten worden in het BTW Compensatiefonds bij het rijk gedeclareerd. Deze "constructie" heeft het rijk met de gemeenten afgesproken, onder gelijktijdige korting van het Gemeentefonds.
 - Een opslag in de tarieven ter dekking van de kosten van kwijtschelding (6142).

Programma 8. Middelen en organisatie	
Missie/visie	
<p>De gemeentefinanciën staan onder druk en er worden taken vanuit het Rijk naar de gemeente overgedragen. Dat vraagt om een nieuwe rol waarbij ruimte gegeven wordt aan anderen in de samenleving.. Wij moeten scherp kijken hoe we de schaarse middelen het beste kunnen inzetten en onze organisatie aanpassen aan de nieuwe rolverdeling. We gaan dit doen aan de hand van een kerntakendiscussie en een organisatieontwikkeling..</p> <p>Het betreffen hier met name doelen en activiteiten die ten dienste staan aan het daadwerkelijk bereiken van de doelstellingen in voorgaande programma's. Deze staan in de diverse paragrafen toegelicht worden hier niet herhaald. Het programma geeft hier een financieel overzicht van de dekkingmiddelen.</p> <p><i>Beleidskader:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Begrotingskader - MP Grondexploitaties 2014 - Controlplan 2014 - Visie op dienstverlening 	
Wat zijn doelen en acties voor 2015 ?	
8.1 Financien (Bulten)	
doel	<ul style="list-style-type: none"> - (Financieel) kaderstellende rol voor risicovolle dossiers - Efficiënte inzet van middelen - Mogelijkheden sturing en controle verbeteren
actie	Kerntakendiscussie (zie ook inleiding Hoofdstuk 1).
8.1.1.	
8.1.2.	Verbeteren kwaliteit P&C documenten en instrumenten
8.1.3	Jaarrekening 2014
8.1.4	Financiële monitor 2015
8.1.5	Controlplan 2015
8.1.6	MP Grondexploitaties 2015
8.1.7	Begroting 2015
8.1.8	Fiscale agenda 2015 (contract met belastingdienst voor horizontaal toezicht)
	Diverse acties m.b.t. de interne (fin.) beheersing zijn nader uitgewerkt in hoofdstuk 3, de paragrafen 2 weerstandsvermogen en risicobeheersing, 4 financiering en 5 bedrijfsvoering.
8.2 Organisatie (v.d.Meijs)	
actie	Doelstellingen en acties zijn uitgewerkt in hoofdstuk 3, paragraaf 5 bedrijfsvoering
8.3 Dienstverlening en services (Telder)	
actie	Doelstellingen en acties zijn uitgewerkt in hoofdstuk 3, paragraaf 5 bedrijfsvoering

Indicatoren
Dynamische jaarplanning raad , agenda presidium
Waardering dienstverlening
Doetinchem staat in 2014 op rangnummer 135 (nummer 1 heeft laagste lasten) in de COELO

Wat gaat het kosten?

Programma 8 Middelen en organisatie	Portefeuillehouder	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
8300 Bouwgrondexploitatie	H. Bulten	17.956.713	17.237.000	-719.713
9110 Geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar	H. Bulten	14.875	2.282.409	2.267.534
9130 Overige financiële middelen	H. Bulten	453.659	732.543	278.884
9140 Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	H. Bulten	2.505.134	4.959.488	2.454.354
9210 Algemene uitkering gemeentefonds	H. Bulten	-2.000	54.290.000	54.292.000
9220 Algemene baten en lasten	H. Bulten	2.232.601	3	-2.232.598
9230 Integratieuitkering sociaal domein	H. Bulten		63.759.381	63.759.381
9300 Uitvoering Wet VWOZ	H. Bulten	963.916		-963.916
9310 Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers	H. Bulten		2.209.710	2.209.710
9320 Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren	H. Bulten		8.954.290	8.954.290
9340 Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen	H. Bulten	29.646	194.320	164.674
9370 Baten hondenbelasting	H. Bulten		365.720	365.720
9380 Baten reclamebelasting	H. Bulten		168.070	168.070
9390 Baten precariobelasting	H. Bulten		51.090	51.090
9600 Saldo van de kostenplaatsten	H. Bulten	582.110	2.661.642	2.079.532
9800 Mutaties reserves	H. Bulten	3.674.793	4.366.251	691.458
9900 Resultaat van de rekening van baten en lasten	H. Bulten	-1.965.000		1.965.000
Totaal		26.446.447	162.231.917	135.785.470

3 Paragrafen

Paragraaf I Lokale heffingen

Uitgangspunten voor onze leges, heffingen en tarieven

Voor de leges, heffingen en tarieven hanteren we de volgende uitgangspunten:

- We willen ons voorzieningenniveau handhaven en uitbreiden zoals beschreven in de programma's met zo laag mogelijke belasting- en legestarieven.
- Leges en rechten zijn in principe 100% kostendekkend.
- De belastingen en heffingen worden zorgvuldig en efficiënt opgelegd en geïnd.

De opbrengsten van de gemeentelijke belastingen en heffingen

Voor de belangrijkste gemeentelijke belastingen en heffingen zien de ramingen 2015 in vergelijking met 2014 er als volgt uit.

Belasting of heffing	Begroting 2014	Begroting 2015
Onroerende zaakbelasting		
- Eigenaar woningen	6.118.000	6.245.000
niet-woningen	2.650.000	2.709.000
- Gebruiker niet-woningen	2.162.000	2.210.000
Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	5.845.000	5.875.000
Rioolheffing	5.158.000	5.240.000
Hondenbelasting	361.000	366.000
Parkeerbelastingen	4.097.000	4.101.000
Leges omgevingsvergunning	1.642.000*	1.663.000*

* In het begrotingskader is er van uit gegaan dat de raming van de opbrengst van leges voor de omgevingsvergunning in 2014, 2015 en 2016 als gevolg van de economische crisis en de krimp met € 500.000,- verlaagd is.

De ontwikkeling van de tarieven in 2015

De inwoners van de gemeente krijgen jaarlijks een aanslag gemeentelijke belastingen. Voor de beoordeling van de lastendruk zijn de tarieven dan ook van groot belang.

Naast volumeontwikkelingen (toename aantal woningen met 150) en kostenontwikkelingen (bijvoorbeeld inzameling- en verwerkingsprijzen afval) is uitgegaan van een indexering van de tarieven 2015 met 1,25% voor loon- en prijsontwikkelingen overeenkomstig het percentage BBP (Bruto Binnenlands Product) uit de meicirculaire gemeentefonds 2014. De jaarlijkse aanvullende verhoging van de rioolheffing met een vast bedrag van € 5,- per aansluiting is met ingang van 2015 niet meer nodig, omdat de onderhoudsreserve inmiddels voldoende gevuld is.

De belangrijkste tarieven voor 2015 (met vergelijking tarief 2014) zien er als volgt uit:

Belasting of heffing	tarief 2014	tarief 2015	percentage
<i>Onroerende zaakbelasting voor woningen:</i>			
- Tarief eigenaar per waarde	0,1241%*	0,1294%*	1,25%*
<i>Onroerende zaakbelasting voor niet-woningen:</i>			
- Tarief eigenaar per waarde	0,1902%*	0,1993%*	1,25%*
- Tarief gebruiker per waarde	0,1728%*	0,1811%*	1,25%*
<i>Afvalstoffenheffing:</i>			
- éénpersoonshuishouden	€ 199,20	€ 201,00	0,90%
- meerpersoonshuishouden	€ 242,40	€ 246,00	1,49%
- extra emmer groen	€ 62,40	€ 63,00	0,96%
- extra emmer grijs	€ 102,60	€ 103,80	1,17%
- extra emmer blauw	€ 42,60	€ 43,20	1,41%
<i>Rioolheffing:</i>			
- per aansluiting	€ 198,00	€ 200,40	1,21%
<i>Hondenbelasting:</i>			
- 1 hond	€ 68,64	€ 69,36	1,25%
- 2 honden	€ 171,60	€ 173,40	1,25%

* Bij de tarieven OZB voor 2015 is voorlopig ook rekening gehouden met een (landelijke) ingeschatte waardedaling volgens de meicirculaire 2014, van 3,0% voor woningen en van een waardedaling van 3,5% voor niet-woningen. De definitieve OZB tarieven worden bepaald op basis van de definitieve waardeontwikkeling in Doetinchem. Dit heeft bij een gemiddelde waardeontwikkeling geen invloed op het te betalen bedrag en is daarom niet meegenomen bij het percentage van de tariefsverhoging.

Navolgend overzicht geeft de berekende belastingdruk voor Doetinchem 2015. Uitgangspunten voor vergelijking van de belastingdruk oud en nieuw:

- de waarde van een woning van €184.000 (2014: €190.000 -/- 3,0%).
- één- en meerpersoonshuishoudens.

De gemiddelde belastingdruk voor een eigenaar/bewoner in 2014 en 2015 ziet er in Doetinchem dan als volgt uit:

Jaar	Soort huishouden	OZB	Afval	Riool	Totaal
2014	Eenpersoonshuishouden	235,00	199,20	198,00	632,20
2014	Meerpersoonshuishoudens	235,00	242,40	198,00	675,40
2015	Eenpersoonshuishouden	238,00	201,00	200,40	639,40
2015	Meerpersoonshuishoudens	238,00	246,00	200,40	684,40

Dit betekent dat de lastendruk in 2015 gemiddeld met circa 1,24 % stijgt ten opzichte van 2014. Van de 410 gemeenten in 2014 staat Doetinchem op rangnummer 135 (nummer 1 heeft laagste lasten). Bron: COELO atlas voor lokale lasten in gemeenten.

Het kwijtscheldingsbeleid

In de belastingverordeningen is geregeld dat kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen alleen verleend kan worden voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en onroerendezaak-belastingen. Kwijtschelding wordt verleend op basis van de rijksnormen. De kwijtscheldingsnorm is 100% van de bijstandsnorm. We hebben dit vastgelegd in het beleidsplan armoedebestrijding. In de begroting 2015 zijn de volgende budgetten (exclusief uitvoeringskosten) opgenomen om uitvoering te kunnen geven aan het beleid.

- Kwijtschelding afvalstoffenheffing € 450.000
- Kwijtschelding rioolheffing € 390.000

Hierbij wordt rekening gehouden met kwijtschelding als gevolg een aanpassing van de momenteel geldende vermogenstoets en de mogelijkheid tot kwijtschelding voor zzp-ers.

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

I. Inleiding

Als gemeente kunnen we te maken krijgen met tegenvallers en risico's van activiteiten die we zelf uitvoeren of door (onvoorziene) ontwikkelingen die op ons afkomen. Deze risico's kunnen van inhoudelijke, juridische, maatschappelijke en wat vooral van belang is van financiële, aard zijn. Om die tegenvallers en de financiële gevolgen op te kunnen vangen (zonder het bestaande beleid aan te tasten) treffen we maatregelen en zorgen we dat er geld beschikbaar blijft om ontstane kosten te dekken. Dit noemen we het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen van onze gemeente is toereikend om tegenvallers en risico's op te vangen.

In de afgelopen jaren is de aandacht voor risicomangement nadrukkelijk toegenomen. Dat heeft verschillende oorzaken: een steeds krappere financiële positie door de crisis en rijksbezuinigingen; forse risico's en verliezen in de grondexploitaties; burgers doen een toenemend beroep op sociale voorzieningen (WMO, WWB); de voorgenomen maatregelen van het rijk voor decentralisatie in het sociaal domein; etc. We vinden het belangrijk om (financiële) risico's te beheersen. Dit gaf aanleiding om voor de risicobeheersing beleidsregels vast te stellen (programmabegroting 2014). Ook de methodiek van de risicobeheersing is verder ontwikkeld en toegepast bij de grondexploitaties en in het sociaal domein. De financiële gevolgen van decentralisatie van taken van het rijk naar de gemeente zijn inzichtelijk gemaakt en er zijn kaders gesteld voor het beheer van de risico's.

De focus van het risicomangement ligt op het beheersen van de kans dat een risico zich voordoet en de impact van het risico. Risicomangement in deze vorm is onderdeel van de dagelijkse bedrijfsvoering. Wat resteert is het zogenaamde restrisico. De financiële gevolgen van deze risico's worden afgedekt middels het weerstandsvermogen. Het gaat hierbij zowel om de incidentele als de structurele financiële gevolgen. Duidelijk zal verder zijn dat het onwaarschijnlijk is dat de risico's allemaal gelijktijdig optreden en dat de financiële gevolgen op hetzelfde moment afgewikkeld moeten worden.

Een aantal risico's is goed beheersbaar en behoeft geen specifieke aandacht.

Risico's zoals brandschade en aansprakelijkheid zijn met een verzekering gedekt. Daarnaast zijn er risico's waarvoor concreet een financiële voorziening is getroffen en risico's met beperkte financiële gevolgen die binnen de exploitatie kunnen worden opgevangen. Deze risico's laten wij hier buiten beschouwing, omdat hiervoor geen beroep wordt gedaan op het weerstandsvermogen.

Voor de risico's die ontstaan vanuit (wettelijke) samenwerking met organisaties en participatie in bedrijven wordt verwezen naar hoofdstuk 3, paragraaf 6 Verbonden partijen en paragraaf 6a onderwijsinstellingen onder toezicht.

2. Welke risico's vragen specifiek aandacht?

De risico's zijn in te delen in drie duidelijk te onderscheiden hoofdgroepen.

1. Grondexploitaties,
2. Taakdecentralisaties in het sociaal domein
3. Overige risico's.

2.1. De Grondexploitaties

De grondexploitaties en daarmee samenhangende risico's staan in hoofdstuk 3, paragraaf 7 Grondbeleid.

De verwachte verliezen en risico's in de grondexploitaties worden opgevangen met de reserve bouwgrondexploitaties en de voorzieningen die zijn getroffen voor verwachte verliezen. Het saldo van deze financiële buffers is de komende jaren toereikend om tegenvallers in de grondexploitaties op te kunnen vangen. Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd middels de Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG), waarbij ook de aanwezige buffers beoordeeld worden.

2.2. Taakdecentralisaties sociaal domein

Over de methodiek en aanpak van de taakdecentralisaties op het gebied van Jeugdzorg, de Wmo/Awbz en de participatiewet is besloten met de vaststelling van het beleidsdocument 'Met elkaar, voor elkaar', De Doetinchemse Keuze (DDK). De belangrijkste risico's zijn hiermee in beeld en de beheersing van deze risico's is een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering met betrekking tot DDK.

Doetinchem heeft de afgelopen jaren extra eigen middelen ingezet in het sociaal domein. Het gaat dan onder andere om de opplussing van de budgetten WMO met €1,6 miljoen. Voor de invulling van de € 1,6 miljoen in 2015 wordt verwezen naar blz. 80 van het beleidsdocument 'Met elkaar, voor elkaar'. We blijven de komende jaren extra eigen middelen inzetten om een deel van de bezuinigingen op te kunnen vangen. Bij ongewijzigd beleid zou het tekort, onder andere door de kortingen vanuit het Rijk, oplopen tot € 2,1 miljoen in 2015. Dankzij de maatregelen zoals ze beschreven zijn in DDK is voor 2015 een besparing van circa € 2,46 miljoen geraamd. Per saldo resteert een voordeel van € 357.000 in 2015.

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2013 is een reserve sociaal domein gevormd met een saldo van € 2,1 miljoen. Een groot deel ervan heeft de raad al bestemd voor activiteiten, zoals de jeugdagenda. Een deel van deze reserve ad €550.000 is nog vrij inzetbaar. Binnen het sociaal domein is hiermee in 2015 een financiële buffer beschikbaar van circa € 900.000 voor risico's. Naast de reserve sociaal domein kunnen incidentele tegenvallers in 2015 opgevangen worden binnen de algemene reserve. De verwachting is dat de maatregelen in de jaren erna tot extra besparingen leiden.

Onderstaande tabel geeft de meerjarige ontwikkeling van de risicoreservering in het sociaal domein weer. In 2016 is een voordelig saldo geraamd van € 2,9 miljoen. Afhankelijk van het objectief verdeelmodel dat het Rijk vanaf 2016 gaat hanteren en de kerntakendiscussie, loopt deze risicobuffer op tot circa € 5 miljoen structureel in 2018.

Risicoreservering sociaal domein	2015	2016	2017	2018
Totaal nog beschikbaar in meerjarenbegroting	0	0	594	594
Totaal ingeschat saldo na investeringen	357	1.332	1.862	2.855
Ervaring overschot Wmo 2013 en 2014		1.600	1.600	1.600
Te halen ombuiging (kerntakendiscussie)		PM	PM	PM
Risicobuffer	357	2.932	4.056	5.049

Tabel I

In het najaar 2014 en begin 2015 worden de risico's in het sociaal domein verder geïnventariseerd en zoveel mogelijk gekwantificeerd. Deze worden gerelateerd aan de benodigde weerstandscapaciteit. De uitkomsten worden in de raad vastgesteld.

2.3. Overige risico's

a) *Gesubsidieerde instellingen*

Door een aantal openeind financieringen loopt de gemeente het risico dat meer subsidie wordt uitgekeerd dan begroot. Het totaal begrote subsidiebedrag omvat in 2015 circa € 14,2 miljoen. Het overgrote deel hiervan wordt verstrekt op basis van meerjarige afspraken en/ of budgetcontracten waardoor het risico in de praktijk zeer gering is. Tevens hanteren we strikt de subsidieverordening en wordt deze periodiek geëvalueerd.

b) *Gemeentefonds*

Wij ontvangen jaarlijks het grootste deel van onze inkomsten via een uitkering van het Rijk in het gemeentefonds. Vanaf 2015 is de uitkering van het Rijk uitgebreid als gevolg taakdecentralisaties in het sociaal domein. Deze rijksbijdrage is ondergebracht in het sociaal deelfonds. In 2015 ontvangen wij een totale rijksbijdrage van €118 miljoen. Hiervan betreft € 63,7 miljoen de bijdrage uit het sociaal deelfonds.

Het risico bestaat dat het Rijk onverwachts de bijdrage wijzigt. De bijdrage uit het sociaal deelfonds is in 2015 gebaseerd op historische kosten. Vanaf 2016 wordt dit rijksbudget verdeeld op basis van een objectief verdeelmodel. De gevolgen hiervan zullen in de tweede helft van 2015 bekend worden.

c) *Risico's in de financiële balans*

Deze ontstaan wanneer uitstaande vorderingen niet worden betaald, als er aanspraak gemaakt wordt op garanties die zijn afgegeven en gewaarborgde geldleningen en reparatie van BTW verplichtingen.

Onze administratie is actueel en werkprocessen zijn erop gericht om deze risico's tijdig te signaleren en daarop de noodzakelijke maatregelen te treffen. Binnen de heffingen en legestarieven wordt bijvoorbeeld compensatie opgenomen voor oninbare vorderingen.

De portefeuille garanties en verstrekte leningen wordt jaarlijks geactualiseerd, waarbij het risico en het financieel effect wordt beoordeeld. De actuele rapportage is voor de raad als achtergrondinformatie bij de begroting 2015 beschikbaar in het Bestuurlijk informatiesysteem (BIS). Over de meeste verstrekte leningen en garanties loopt de gemeente slechts een beperkt

risico. De gemeente loopt een significant risico over de verstrekte garantie aan het waarborgfonds sociale woningbouw (WSW) en de garantie aan stichting Parkmanagement A18. Het financieel effect van deze risico's is als laag beoordeeld.

- WSW

Ten opzichte van de begroting 2014 is voor 3 woningcorporaties de risico inschatting verhoogd naar een hoog risico. Het totale risico is afhankelijk van het bedrag waarvoor het WSW wordt aangesproken. Wordt het WSW aangesproken voor €1 miljard, dan betekent dit een jaarlijkse rentederving van circa € 40.000 voor de gemeente.

- Stichting Parkmanagement A18.

Het financiële risico dat de gemeente Doetinchem loopt bij stichting parkmanagement A18 is maximaal € 200.000.

d) BTW

Naar aanleiding van eerdere controles door de belastingdienst en de bevindingen die daaruit zijn voortgekomen zijn de afgelopen jaren diverse verbeterlagen gemaakt. Het risico dat toekomstige controles leiden tot naheffingen is hiermee beperkt. Momenteel worden de jaren 2011 tot en met 2013 doormiddel van steekproeven beoordeeld.

3. Wat is het weerstandsvermogen?

Het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende financiële bronnen waarover de gemeente beschikt om onvoorziene kosten van risico's te dekken. Deze zijn te onderscheiden in een incidentele en structurele capaciteit.

Weerstandscapaciteit:

1. *Algemene reserve.*

De gewenste omvang van deze reserve bedraagt minimaal 10% (€11,3 miljoen) en maximaal 12% (€ 13,6 miljoen) van het relevante begrotingstotaal. Dit is het begrotingstotaal exclusief grondexploitatie, legesplichtige activiteiten en het sociaal deel-fonds. Voor deze taken bestaan afzonderlijke risico- of egalisatiereserves.

Begin 2015 is het saldo van de algemene reserve €18,7 miljoen. Op basis van de huidige meerjarenraming daalt dit saldo de komende jaren naar €10 miljoen in 2018.

2. *Reserves Grondexploitaties*

Zie hoofdstuk 3, paragraaf 7 Grondbeleid

3. *Bestemde reserves*

Bestemmingsreserves waarvan de bestemming gewijzigd kan worden, kunnen meegerekend worden in de weerstandscapaciteit .

4. *Stelposten voor onvoorziene uitgaven*

Er zijn twee stelposten voor onvoorziene uitgaven opgenomen in de begroting.

Een stelpost voor incidentele lasten van €79.000 en een stelpost voor structurele lasten van € 51.000. Voor de inzet van deze budgetten gelden spelregels.

5. *Onbenutte belastingcapaciteit*

De ruimte die er is tussen wat we werkelijk aan belastingen innen en wat binnen de wetgeving maximaal mogelijk is.

Belastingcapaciteit OZB		
woz waarde woonruimten	4.821.000.000	
woz waarde niet woonruimten	2.733.000.000	
totaal	7.554.000.000	
percentage art 12 Fwv meicirc. 2014	0,1790%	
maximale opbrengst volgens art 12 Fwv		13.521.660
totale begrote opbrengst 2015		11.164.000
onbenutte capaciteit		2.357.660

Tabel 2

Het weerstandsvermogen ziet er samengevat als volgt uit:

Omschrijving	Bedrag (x 1.000)
Incidentele capaciteit	
Algemene reserve	18.790
Algemene Reserves Grondexploitatie	Budgettair neutraal
Reserve sociaal domein	Budgettair neutraal
Bestemde reserves (waarvan bestemming kan worden aangepast)	8.416
Stelpost onvoorziene uitgaven incidenteel	79
Totaal incidentele capaciteit	27.285
Structurele capaciteit	
Reserve DDK	Budgettair neutraal
Stelpost onvoorziene uitgaven structureel	51
Onbenutte belastingcapaciteit	2.358
Totaal structurele capaciteit	2.409

Tabel 3

4. Samenvatting, conclusies en verdere ontwikkeling risicomanagement

In deze paragraaf hebben wij u geïnformeerd over de risico's, de maatregelen die we daarbij genomen hebben en wat ons weerstandsvermogen is om de financiële gevolgen op te kunnen vangen. Wij zijn er van overtuigd dat ons weerstandsvermogen toereikend is om onze risico's op te kunnen vangen. We tonen dit al vele jaren aan. Toch blijft het noodzakelijk om alert te blijven op wijzigingen in onze risico's en beschikbare weerstandsvermogen.

De komende jaren is onverminderd aandacht nodig voor risicomanagement.

Een belangrijk onderdeel van risicobeheersing is het werken volgens de processen zoals deze zijn vastgelegd in een administratieve organisatie (AO) en het uitvoeren van een interne controle (IC). Dit zorgt voor betrouwbare, tijdige, actuele en volledige informatievoorziening ten dienste van een stuurbare en transparante organisatie. Zoals bij de inleiding is aangegeven is het beleidskader vastgesteld bij de begroting 2014 en zijn voor de belangrijke dossiers grondexploitaties en decentralisaties in het sociaal domein specifieke maatregelen vastgesteld.

De wijze waarop wij het o.a. het risicobeheer opnemen in onze bedrijfsvoering is vastgelegd in

het controlplan. Een plan dat jaarlijks wordt geactualiseerd om onze werkprocessen en administratieve handelingen “in control” te laten verlopen.

We laten ons daarbij adviseren door onze accountant, deze geeft in zijn controle rapporten daarvoor de nodige aanbevelingen die we zo goed mogelijk trachten te volgen. We zoeken daarbij naar pragmatische oplossingen, waarbij een balans gevonden wordt tussen de “zwaarte” van het risico en de inspanning om het risico te beheersen.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente heeft een groot aantal kapitaalgoederen in eigendom en beheer. Het betreft o.a. openbaar groen, riolering, wegen, openbare verlichting, diverse gebouwen en kunstwerken. De kwaliteit van deze kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is enerzijds bepalend voor het voorzieningenniveau en anderzijds ook voor de (jaarlijkse) lasten. In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op het beleidskader, beheer en indien van toepassing beschouwen we actuele ontwikkelingen. Tot slot geven we een samenvatting van de kwalitatieve indicatoren en de financiële overzichten.

I. Wegen

Het beleidskader

De gemeente is verantwoordelijk voor de aanleg en het onderhoud van openbare wegen. Uitgangspunt hierbij is dat de maatschappelijke kosten zo laag mogelijk blijven. De leidraad voor het onderhoud van de wegen is de systematiek voor rationeel wegbeheer van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond- Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW).

Het beheer

Jaarlijks houden we een weginspectie gehouden en wordt een meerjarig beheer- en onderhoudsplan opgesteld. Voor het uit te voeren onderhoud hanteren we kwaliteitsniveau eenvoudig, waarbij we maatregelen toepassen op basis van de criteria veiligheid en duurzaamheid.

Actuele ontwikkelingen

In 2013/14 is een onderzoek uitgevoerd naar de onderhoudstoestand van een aantal doorgaande wegen binnen gemeente Doetinchem. Daaruit blijkt dat schades aan het asfalt vanuit de fundering komen. Gemeente Doetinchem heeft budget voor het uitvoeren van onderhoud aan de bovenste laag van de asfaltconstructie, maar niet voor het compleet vervangen van asfaltconstructies inclusief funderingen. Daarvoor is de komende acht jaar totaal een investering nodig van € 8 miljoen. Per jaar is dus ca. €1 miljoen extra investering nodig. De dekking kan deels gevonden worden binnen de reguliere onderhoudsbudgetten en de provinciale bijdrage. De jaarlijkse rente- en afschrijvingskosten die nog moeten worden gedekt bedragen in het jaar 2022 (8 jaar) uiteindelijk €182.000. Om dit bedrag te bereiken dient vanaf 2015 tot en met 2022 het onderhoudsbudget met ongeveer € 26.000 structureel per jaar te worden verhoogd. In de meerjarenbegroting is hier rekening mee gehouden.

2. Civieltechnische kunstwerken

Het beleidskader

Volgens de wegenwet en het burgerlijk wetboek moeten wegen, bruggen en duikers die in beheer en onderhoud van de gemeente zijn in 'goede' staat verkeren. De gebruikers moeten de kunstwerken veilig kunnen gebruiken. In de wegenverkeerswet staat dat de wegbeheerder maatregelen moet treffen om de verkeersveiligheid waarborgen. Net als bij wegbeheer wordt naar duurzaamheid gekeken ter voorkoming van kapitaalvernietiging.

Het beheer

De civiele kunstwerken worden onderhouden op basis van technische levensduur in combinatie met geconstateerde schades. Elk jaar worden de kunstwerken globaal visueel geïnspecteerd, zo nodig gevolgd door gedetailleerde inspecties. Op basis van de uitgevoerde inspecties, worden elk jaar de werkzaamheden voor de komende vier jaar opgesteld.

3. Openbaar groen

Het beleidskader

De basis van het groenonderhoud in Doetinchem is vastgelegd in het groenstructuurplan. Hierin is op hoofdlijnen beschreven wat de belangrijke groenstructuren zijn. Gelijktijdig met de inspectie voor wegen vindt jaarlijks een inspectie plaats en wordt aan de hand van duie bevindingen een meerjarig beheer- en onderhoudsplan opgesteld (een zgn. B&O).

Het beheer

Het openbaar groen omvat in totaal zo'n 453 ha. en bomenbestand beslaat ca. 39.500 stuks. Voor het onderhoud werken wij met een kwaliteitscatalogus openbare ruimte met drie kwaliteitsniveaus: Extra, Standaard en Eenvoudig. 'Kwaliteit van de openbare ruimte' blijkt in de dagelijkse praktijk een subjectief begrip dat door iedere gebruiker van de openbare ruimte anders ingekleurd wordt. Daarnaast is een continue spanningsveld aanwezig tussen de vraag naar een hogere kwaliteit en de beschikbare financiële middelen.

Actuele ontwikkelingen

Op beheer en onderhoud van de openbare ruimte is fors bezuinigd. De kwaliteit van de openbare ruimte is als gevolg hiervan overal op het niveau eenvoudig komen te liggen. Plussen in kwaliteit blijven mogelijk in combinatie met zelfwerkzaamheid van bewoners en bedrijven. Doetinchem werkt met het Wijkbedrijf: een slimme combinatie van eigen vakmensen, mensen van het werkvoorzieningschap en wijkbewoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het wijkbedrijf is actief in 2/3 van de stad.

In 2015 wordt het groenbeheer op bedrijventerreinen overgedragen aan de stichting IG&D (ondernemersvereniging) in het kader van parkmanagement. Hier voor wordt een overeenkomst aangegaan met een looptijd van vijf jaar.

4. Openbare verlichting

Het beleidskader

Het uitgangspunt met betrekking tot de openbare verlichting is: 'Donker waar mogelijk, licht waar nodig'. Het beleid is vastgelegd in het beleidsplan openbare verlichting (2008), dat in het jaar 2014 geactualiseerd zal worden.

Bij het plaatsen en vervangen wordt gekeken naar:

- verkeers- en sociale veiligheid;
- duurzaamheid (energiebesparing/materiaal/ desinvesteringen/innovaties/milieu)
- kwaliteit van de leefomgeving/sfeer.

Het beheer

Tot het openbare verlichtingsnet binnen de gemeente behoren ongeveer 11.850 lichtmasten met armaturen. De afschrijvingsduur voor masten is gesteld op maximaal 40 jaar, voor armaturen 20 jaar. De kwaliteit van het areaal masten voldoet aan de norm 'veilig'. Masten die ouder zijn dan 40 jaar worden getest met de zogenaamde drukproef (drukbelasting). Bij falen wordt de mast vervangen.

Het dagelijks- en grootonderhoud van de openbare verlichting is uitbesteed. Defecte masten, armaturen en lampen worden vervangen. Tevens vindt er groepsgewijze vervanging van lampen (groepsremplace) plaats. Voor een deel worden er lampen gebruikt die een zeer lange levensduur hebben (circa 10 jaar). De nog aanwezige SOX-lampen worden vervangen door LED. In 2014 en 2015 worden ca. 800 armaturen vervangen door LED-armaturen.

5. Afvalwatersysteem

Het beleidskader

De Wet Milieubeheer biedt het wettelijke kader voor de gemeentelijke rioleringsstaak. Het gemeentelijke beleid met betrekking tot de inzameling en transport van afvalwater is vastgelegd in het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP). Het GRP heeft een looptijd van 6 jaar en is geldig tot 1 januari 2016.

Het beheer

Het beheer en onderhoud vindt met behulp van een geautomatiseerd rioolbeheersysteem plaats. Het gaat om het afkoppelen van verhard oppervlak, het renoveren van rioolgemalen en het vervangen en vernieuwen van riolen. Daarnaast vindt het dagelijkse beheer en onderhoud plaats aan rioolgemalen, drukriolering, IBA's, kolken en de overige rioleringsystemen. Door het afkoppelen van verharde oppervlakten kan geanticipeerd worden op de klimaatverandering, worden afvalwater en hemelwater gescheiden en wordt de kans op wateroverlast vanuit de gemengde rioolstelsels verkleind. Jaarlijks inspecteren we een deel van het rioolstelsel. Op basis hiervan wordt een meerjarenplanning voor het onderhoud opgesteld.

Actuele ontwikkelingen

De voorbereidingen van de actualisatie van het GRP zijn gestart. Binnen het rioleringsplan is de strategie erop gericht om situaties met wateroverlast te voorkomen.

In de actualisatie wordt meegenomen:

- Structurele verbeteringsmaatregelen zoals het verder afkoppelen van verharde oppervlakten en combinaties met andere werkzaamheden aan de infrastructuur.
- De afspraken uit de twee afvalwaterakkoorden met de gemeenten Montferland en Oude IJsselstreek en het waterschap Rijn en IJssel over de uitvoering van de beheertaken in de afvalwaterketen (riolering + zuivering) ,met een doorkijk tot 2030.

6. Gebouwen

Het beleidskader

De basis voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is voor de schoolgebouwen opgenomen in de meerjaren onderhoudsplanning schoolgebouwen (MOP) en voor de overige panden in het programma onderhoud gemeentelijke gebouwen (POGG). De laatste genoemde gemeentelijke gebouwen behoren tot het vastgoedfonds, dat in 2015 wordt geëvalueerd.

Het beheer

Het gebouwenonderhoud is gebaseerd op een geautomatiseerd systeem waarin de onderhoudsverwachting voor de komende 20 jaar is berekend. Daarnaast vinden er jaarlijks inspecties plaats. Afhankelijk van de werkelijke onderhoudssituatie kan de fasering/planning worden aangepast. Bij het uitvoeren van het onderhoud wordt rekening gehouden met de verantwoordelijkheden voor verhuurder en huurder. Verhuurder voert alleen het onderhoud uit waarvoor hij verantwoordelijk is.

Actuele ontwikkelingen

Huurharmonisatie

De huurharmonisatie levert een set aan spelregels op waarbinnen een uniforme huur- en vastgoedbeleid en een duurzame exploitatie van gemeentelijke accommodaties wordt bewerkstelligd. De spelregels en randvoorwaarden (huurder-/verhuurderonderhoud) vormen de basis voor het nieuwe contract met de huurders/gebruikers.

Vastgoedfonds

Binnen dit fonds dienen huuropbrengsten en verkoopopbrengsten geoptimaliseerd te worden. Vanuit deze opbrengsten dienen de gemeentelijke accommodaties beheerd en gexploiteerd te worden. Om dit te kunnen realiseren zullen de gemeentelijkse accommodaties kostprijsdekkend en/of marktconform (marktpartijen) worden verhuurd.

Deze nieuwe werkwijze wordt op dit moment fasegewijs uitgerold. Momenteel vindt er een onderzoek plaats om dit te realiseren. Hierbij wordt ook gekeken naar de subsidierelatie die er is met partijen.

Benchmark

Eind 2014 wordt er een benchmark uitgevoerd naar de gemeentelijke panden. Deze informatie zal begin 2015 beschikbaar zijn en worden meegenomen bij de evaluatie met betrekking tot het Vastgoedfonds welke in 2015 is gepland. De benchmark bestaat uit het monitoren van de vastgoedeigendommen en bijbehorende exploitatiekosten en inkomsten. Er wordt gebruik gemaakt van twee verschillende benchmarks, die van IPD Benchmark Gemeentelijk Vastgoed en de benchmark van Dataland.

Onderwijsgebouwen

Per 1 januari wordt in verband met een wijziging in de onderwijswetgeving het volledige onderhoud van de scholen voor het primair onderwijs overgedragen aan de schoolbesturen.. Voor deze overdracht zijn de panden in 2014 geïnspecteerd en is nog het benodigde onderhoud uitgevoerd op basis van de opgestelde inspectierapporten, die ook als zodanig met de schoolbesturen zijn besproken.

Kwalitatieve indicatoren

	Volgende	Matig	Onvoldende
Product Wegen			
Kwaliteit totaal areaal verhardingen	94%	2%	4%
Acceptatiegrens CROW totaal areaal verhardingen	77-87%	9-14%	4-9%
Kwaliteit areaal asfaltverhardingen	90%	3%	7%
Acceptatiegrens CROW voor asfaltverhardingen	75-85%	10-15%	5-10%
Kwaliteit areaal elementenverhardingen	97%	1%	2%
Acceptatiegrens CROW voor elementenverhardingen	80-90%	7-12%	3-8%
Product Kunstwerken			
Brug beton	Redelijk		
Beweegbare brug	Redelijk		
Brug hout	Redelijk		
Brug staal	Goed		
Geluidsscherm	Redelijk		
Kademuur	Redelijk		
Steiger	Redelijk		
Tunnel	Redelijk		
Product Afvalwatersysteem			
Ouderdom riolering:			
8% ouder dan 50 jaar	Redelijk		
38% tussen 30-50 jaar	Redelijk		
31% tussen 11-30 jaar	Goed		
23% jonger dan 10 jaar	Goed		
Ouderdom is echter niet alleen maatgevend voor de kwaliteit van de riolering.			

Financiële overzicht

Voor het uitvoeren van al het onderhoud zijn begrotingposten opgenomen. De kosten van de riolering worden 100% gedekt via de heffing van het rioolrecht. Om jaarlijkse fluctuaties in het tarief rioolrecht te voorkomen is een egalisatievoorziening ingesteld. Voor het vastgoedfonds is

met name door de verkopen van gemeentelijke panden een reserve gecreëerd, die als egalisatie zal dienen voor het onderhoudsfonds(Pogg) en eventuele tekorten op de reguliere exploitaties van het gemeentelijk vastgoed.

Onderstaande tabel laat de uitgaven zien per product exclusief de investeringslasten. De stijging is een gevolg van indexering en wijziging toerekening inzet personeel en overhead.

Product nr.	Product omschrijving	Begroting 2014	Begroting 2015
210.1	Wegen, straten en pleinen e.d.	3.889.000	4.024.000
560.4	Openbaar groen	5.214.000	5.423.000
580.0	Speelvoorzieningen (groen)	251.000	254.000
210.4	Openbare verlichting (excl. electrakosten)	176.000	176.000
722.0	Riolering en watervoorziening	1.530.000	1.534.000
270	Periodiek onderhoud gemeentelijke gebouwen (pogg) betreft structurele dotaties)	964.000	968.000
280	Meerjaren onderhoudsplanning onderwijs (mop) betreft structurele dotaties	250.000	250.000

Paragraaf 4 Financiering

Om onze bezittingen te financieren is geld nodig. Dit kan ons eigen gespaarde geld zijn of van derden geleend geld. Omdat geld lenen geld kost, is de uitvoering van ons financieringsbeleid een risicovolle taak. Deze taak is daarom gebonden aan wettelijke kaders en aan kaders in het door de raad vastgestelde treasury statuut. In deze paragraaf gaan we in op ons financieringsbeleid en de beheersing van de risico's.

Wat is ons financieringsbeleid?

Het gemeentelijk financieringsbeleid is er op gericht om:

- te voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn;
- de risico's die met deze transacties verbonden zijn te beheersen;
- de rentekosten van de leningen zoveel mogelijk te beperken;
- de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities te beperken.

Onze uitgangspunten daarbij zijn:

- Onze schulden zijn niet hoger dan de waarde van onze bezittingen.
- In de begroting wordt de rente voor nieuw leningen gebaseerd op prognoses van gerecommendeerde instellingen waarbij voorzichtigheidshalve een opslag wordt gehanteerd.
- Wij proberen de kasgeldlimiet optimaal te benutten vanuit de gedachte dat rente van kortlopend geld (bijv. daggeld en kasgeld) vrijwel altijd lager is dan van langlopende leningen.

Rente in de begroting

Een groot deel van onze rentelasten ligt vast omdat in het verleden geldleningen zijn opgenomen waarbij de op dat moment geldende markrente voor langere tijd contractueel is vastgelegd. Het rentepercentage dat we in 2015 gemiddeld betalen voor de al opgenomen leningen bedraagt 3,40%. Al onze investeringen (enkele uitzonderingen daargelaten) krijgen dit gemiddelde tarief (de omslagrente) toegerekend. Bij dit systeem worden rentestijgingen voor nieuwe leningen door al onze investeringen gedragen. Daar staat tegenover dat al onze investeringen profiteren van lagere rentes voor nieuwe investeringen. Omdat we over reserves en voorzieningen beschikken hoeven we minder te lenen. We besparen hierdoor dus eveneens 3,40% rente. De bespaarde rente wordt deels toegevoegd aan de reserves en deels weer aan de begroting. De rente voor onze geldleningen en de bespaarde rente vormen de financieringslasten voor al onze investeringen. Voor de lasten van een investering maakt het dus niet uit of deze zijn gefinancierd met leningen of met eigen geld.

Nieuwe leningen

Omdat onze leningportefeuille en onze reserves en voorzieningen onvoldoende zijn om al onze investeringen te financieren (financieringstekort) zal naar verwachting in 2015 moeten worden bijgeleend. Bij het aangaan van leningen kijken we niet naar de specifieke investeringen maar naar de totale financieringsbehoefte op basis van een globale liquiditeitsplanning. Hierop stemmen we onze daadwerkelijke financiering af (totaal financiering). De rente voor nieuw op te nemen leningen in de begroting 2015, baseren we op de verwachtingen van gerecommendeerde

instellingen. Bij het opnemen van leningen hebben we te maken met wettelijke kaders (Wet FIDO/Wet HOF) en het door de raad vastgestelde treasury statuut

Wet FIDO

Belangrijkste risico met betrekking tot financiering is het risico van stijgende rentelasten. De wet FIDO begrenst deze risico's. Enerzijds wordt met de kasgeldlimiet bepaald wat maximaal met kort geld mag worden geleend. Bij kort geld ligt de afgesproken rentevergoeding maximaal 1 jaar vast. De kasgeldlimiet is in de wet gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten. De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening of herfinanciering. Hiermee is een maximumgrens gesteld aan het renterisico op de langlopende leningportefeuille. De omvang van de her te financieren leningen dan wel de herziene rentes blijft in 2015 ruim onder de norm.

Verplicht schatkistbankieren

In de wet FIDO zijn bepalingen opgenomen die de decentrale overheden verplicht om hun te goeden aan te houden bij het ministerie van Financiën in plaats van bij een bank; het zogenaamde schatkistbankieren. Het rijk heeft deze verplichting ingesteld om zo een voordelig effect op het nationale EMU-saldo te bewerkstelligen. Voor onze gemeente heeft schatkistbankieren vooralsnog geen gevolgen omdat wij een lenende gemeente zijn.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)

In 2013 is de wet HOF in werking getreden. Deze wet zorgt ervoor dat de schulden van het rijk én de decentrale overheden niet te hoog worden volgens EU normen: het EMU-plafond. Er is een macro-norm voor het totale EMU-plafond van de gezamenlijke gemeenten. Met dat percentage mag de totale schuld groeien van alle gemeenten samen. Als de gemeenten die norm overschrijden, kan het rijk gemeenten vragen om de begroting neerwaarts bij te stellen om de overschrijding van het nationale EMU-plafond weg te nemen. Vooralsnog heeft het geen invloed op onze gemeentebegroting.

Renteresultaten

De afgelopen jaren hebben we in de jaarstukken aanzienlijke voordelen op de rentelasten gerealiseerd. Dit wordt veroorzaakt door dat investeringen later worden gerealiseerd dan begroot. Daarnaast blijkt dat we afgelopen jaren minder rentelasten hadden door de beschikking over meer eigen goedkope financieringsmiddelen waardoor extra rente is bespaard. Een derde oorzaak betreft de hoogte van de rente voor nieuwe leningen. Deze blijkt de afgelopen jaren lager dan wat wij voorzichtigheidshalve begroten. In 2014 maar ook in 2015 willen wij anticiperen op deze ervaringen. Hierdoor zijn de verwachte rentelasten in 2015 met € 824.000 naar beneden bijgesteld.

Kengetallen (bedragen × € 1.000.000)		
Omschrijving	Bron	2015
Omvang begroting		206,0
renterisiconorm	fido	41,2
aflossing en rente herziening	leningportefeuille	20,7
Ruimte onder risiconorm		20,5
kasgeldlimiet	fido	17,5
schatkistbankieren	fido	1,6
kreidietwaardigheid uit gezette middelen	treasurystatuut	Triple A
omslagrente/rekenrente	leningportefeuille	3,40%
rente nieuwe leningen looptijd < 1 jaar	markt	3,25%
rente nieuwe leningen looptijd > 1 jaar	markt	1,25%

Paragraaf 5 Dienstverlening en bedrijfsvoering

1. Inleiding

In onze organisatie vullen circa 533 medewerkers (457 fte) op betekenisvolle en zakelijke wijze hun taken in. De organisatie is zich er van bewust dat we voortdurend moeten blijven inspelen op de veranderingen die op ons afkomen. De samenleving verandert en de overheid verandert mee. In een samenleving die steeds meer vanuit eigen kracht verantwoordelijkheid krijgt en neemt, betekent dat voor de overheid steeds meer een rol als het gaat om stimuleren, faciliteren, verbinden, samenwerken, participeren en vertrouwen geven. Door de decentralisaties vanuit het rijk neemt het takenpakket toe, terwijl de financiële armslag tegelijkertijd afneemt. Als laatste noemen we hier de belangrijke verantwoordelijkheid van Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek en daarmee bij de intensivering van de intergemeentelijke samenwerking. Daarbij is de discussie actueel welke taken we als gemeente wel of juist niet blijven doen, en vervolgens of we deze taken zelf of door anderen willen laten uitvoeren. Keuzes die in dat kader gemaakt worden leiden tot veranderingen binnen en buiten onze organisatie. Het komend jaar zal dit leiden tot een vernieuwd organisatieprofiel gD2020, dat de organisatie klaarstoomt voor de komende jaren. Zodat we inwoners, bedrijven en bestuur optimaal kunnen bedienen.

Dit beeld voor de toekomst is richtinggevend in de uitvoering van onze bedrijfsvoering. Een bedrijfsvoering die zorg draagt voor een adequate uitvoering van de werkprocessen. De stappen die zijn gezet voor een goede interne beheersing van de werkprocessen hebben succes gehad, zoals o.a. onderschreven door de accountant bij de controle van de jaarstukken in de afgelopen jaren. We scoren geen 10 maar een ruime voldoende.

Onze speerpunten zijn:

1. Een klantgerichte en omgevingsgevoelige organisatie
2. Een stuurbare en resultaatgerichte organisatie
3. Een vitale organisatie

2. Een klantgerichte en omgevingsgevoelige organisatie

Wij willen een organisatie met medewerkers die handelen vanuit gevoel voor hun omgeving. Anders gezegd, we willen dat onze medewerkers 'van buiten naar binnen' denken en handelen. Daarnaast willen we dat ze de dingen doen zonder verantwoordelijkheid van anderen over te nemen. Om dit te versterken investeren we op een aantal deelterreinen: integraal werken, dienstverlening en regievoering/coproducent.

Wat gaan we in 2015 daarvoor doen?

Afhandeling bezwaarschriften inclusief premediation

(Pre-)mediation speelt een grote rol in het dienstverleningsproces. Wij kiezen voor een persoonlijk en telefonisch contact met de indiener van een bezwaarschrift om op een proactieve manier een conflict te voorkomen of te beperken. Er is intensief samenwerking gezocht met de gemeente Oude IJsselstreek. De start van de uitvoering is 1-1-2015.

Inrichting Klant Contact Centrum.(KCC)

In 2015 gaan we het in de afgelopen jaren vormgegeven KCC formaliseren. Onze hoofddoelstelling daarbij is dat inwoners steeds sneller en makkelijker antwoord krijgen op hun vragen aan de overheid. In het KCC worden de eerstelijns contacten van burgers met de gemeente afgehandeld. Die contacten ontstaan via: telefoon, balie/receptie/ huisbezoek (face-to-face klantcontact), digitaal (website, mail, sociale media) en post. Het is gericht op informatieverstrekking en (eenvoudige) statusinformatie (bijv. de vraag of de brief goed is ontvangen, of de stand van zaken van een melding).

Digitaal veilige omgeving

In de samenleving zien we een ontwikkeling naar steeds digitaler en interactiever en naar minder hiërarchisch. De gemeente zal op deze andere en vernieuwende manieren moeten communiceren met inwoners. We willen een communicatieve overheid maar ook veilige digitale omgeving. Informatiebeveiliging is hierbij belangrijk. We sluiten aan op landelijke initiatieven en informeren onze medewerkers.

Uitvoeringsorganisatie DDK

Belangrijk onderdeel van de uitvoeringsorganisatie DDK is de overheidsBV in het sociaal domein die we als gemeente hebben opgericht in 2014. De inrichting van de overheidsBV bestaat uit een aantal fasen. De eerste fase wordt voorbereid in 2014 en start per 1-1-2015 door samenvoeging van de taken en activiteiten IJsselkring en de uitrol van de buurtcoaches in alle wijken van de gemeente. De tweede fase wordt voorbereid in 2015 en betreft het groeimodel naar 2016. Bekeken wordt welke activiteiten van de afdeling WMO winkel verder ondergebracht worden in de overheidsBV met ingang van 2016. Daarnaast wordt gewerkt aan de voorbereiding van een fusieorganisatie participatiewet samen met Wedeo, Oude IJsselstreek en ISWI. Bij de ontwikkelingen houden we rekening met een naadloze aansluiting van de frontoffices met de BV. De uitvoeringsorganisatie DDK past binnen het vernieuwde organisatieprofiel gD 2020.

3. Een stuurbare en resultaatgerichte organisatie

We willen een organisatie die gericht is op het realiseren van resultaten en die daarop te sturen is. Het is helder wat er gedaan moet worden en door wie. Er wordt gecommuniceerd over eventuele afwijkingen. Drie aspecten hebben daarbij onze aandacht.

- De interne beheersing van processen
- De informatie-architectuur
- De planning&controlcyclus.

De interne beheersing van processen

De afgelopen jaren hebben we stappen gezet om onze bedrijfsvoering 'in control' te krijgen. We concentreren ons op processen waar risico's liggen op met name het financiële vlak en de rechtmatigheid. De processen beoordelen we in de managementgesprekken.

Zaakgericht werken

We pakken het zaakgericht werken procesgericht op, waarbij digitale klantdossiers worden ingericht. We hanteren hiervoor een uniform basisfundament (microsoft/sharepoint)

Planning&controlcyclus

Onze planning&controlinstrumenten gaan uit van een onderscheid in programma's (de overkoepelende visie op de gemeente) en de uitwerking daarvan in concrete acties in jaarplannen van de afdelingen. De uitvoering van en de sturing op de concrete acties wordt gevolgd via de financiële monitor, de dynamische jaarplanning van de raad en de managementgesprekken. Het controlplan beschrijft de beheersing van de interne processen en wordt jaarlijks geactualiseerd. De taakstellende bezuiniging die op de interne besturing moet worden ingeboekt, vormt een uitdaging om enerzijds de kwaliteit van de interne besturing overeind te houden en anderzijds toch de capaciteit die we daarvoor inzetten te reduceren. Zeker gezien de verscherpte eisen die landelijk vanuit de accountantscontrole worden gesteld.

Wat gaan we in 2015 daarvoor doen?

Doorontwikkeling ondersteuning college

Verdere digitalisering en personele ondersteuning van collegeleden.

Interne communicatie: digitaal werken en een vernieuwd intranet

We werken steeds meer digitaal en gebruiken minder papier. Dat is niet alleen duurzaam, maar blijkt ook kostenbesparend. Digitaal werken kan niet alleen met onze interne organisatie maar we kiezen een oplossing zodat we ook met (keten)partners digitaal kunnen samenwerken. We streven daarbij naar het principe eenmalige opslag- meervoudig gebruik.

Inkoop

We zien dat slim inkopen ons voordelen oplevert. De regionale inkoop samenwerking wordt daarbij pragmatisch ingezet. Social Return blijft de komende jaren een belangrijk onderwerp bij inkoopactiviteiten. Dit enerzijds vanuit onze visie op goed koopmanschap en anderzijds van uit de nieuwe aanbestedingswet.

4. Een vitale organisatie

Het voortdurend blijven inspelen op de vragen uit de omgeving, vraagt ook van onze medewerkers een hoge mate van flexibiliteit. Er zal steeds meer een beroep worden gedaan op competenties als klantgerichtheid, omgevingsbewustzijn en resultaatgerichtheid.

We zullen de vitaliteit van medewerkers blijven bevorderen om kwalitatief goed werk te kunnen blijven leveren. Daar hoort een toekomstgericht personeelsbeleid bij, maar ook goede facilitaire voorzieningen zoals huisvesting en ict-infrastructuur zijn daarbij van belang.

Personeelsbeleid

De afgelopen jaren hebben we fors geïnvesteerd in het op orde brengen van de basis. Zo is er een gestructureerde gesprekkencyclus geïmplementeerd en werd op het gebied van arbo een risicoinventarisatie en -evaluatie uitgevoerd. Loopbaanontwikkeling, gezondheidsmanagement, levensfasebeleid en duurzame inzetbaarheid hebben in onze organisatie een plek gekregen.

De komende jaren staan we voor de uitdaging om meer te doen, met minder geld en minder capaciteit. Naast de bezuinigingen voorzien we de komende jaren een forse uitstroom van ervaren medewerkers. Die ontwikkelingen maken dat we flexibel moeten zijn. Loopbaanontwikkeling, mobiliteit en een vitaliteitsprogramma zijn basisvoorwaarden om medewerkers vitaal en flexibel te houden. Het strategisch personeelsplan (SPP) biedt ons een basis om hier nadrukkelijker op te sturen. Naast werken aan gerichte door- en uitstroom zullen we ook moeten gaan werken aan gerichte instroom. Om de kwaliteit en continuïteit van onze dienstverlening ook op de lange termijn te kunnen waarborgen. We zullen daarbij de inzet van dure externe deskundigen zoveel mogelijk beperken.

Loonsom

De structurele loonsom voor de ambtelijke organisatie was eind 2013 nog € 28.2 miljoen. Deze daalt in de jaren 2014 en 2015 tot € 25,7 miljoen. Deze dalende trend is het gevolg van ombuigingen ad € 1.9 miljoen. (€ 0,3 miljoen in 2014 en € 1.6 miljoen in 2015) en wijzigingen in de formatie door overdracht brandweer personeel aan VNOG en ontwikkeling van ODA. Daartegenover zijn er ontwikkelingen die leiden tot een ophoging van het volume van de loonsom. Enkele voorbeelden daarvan zijn CAO afspraken, de overname van taken en personeel van andere gemeenten, de wettelijk verplichte taakuitbreiding van het register niet-ingezetenen en bureau fin. ondersteuning wmo. Deze ophogingen worden echter gecompenseerd door aanvullende inkomsten. Bijvoorbeeld via de algemene uitkering Gemeentefonds, inkomsten van regiogemeenten, etc. Daardoor leiden die verhogingen van de loonsom per saldo niet tot nadelen voor de gemeentebegroting.

Het nieuwe werken

We gaan onverkort voort op de ingeslagen weg van het nieuwe werken. Met het concept van het nieuwe werken zijn bedrijfseconomische voordelen ontstaan. Maar bovenal is een nieuwe manier van werken noodzakelijk om als werkgever aantrekkelijk te blijven. Ook in de verdere toekomst.

Wat gaan we in 2015 daarvoor doen?

ICT

De gemeenten Doetinchem Aalten, Doesburg en Oude IJsselstreek hebben de stap gezet om een gezamenlijke ICT-infrastructuur en ICT-organisatie op te zetten. De gemeente Doetinchem is gastheer van deze ICT-organisatie. Dit betekent dat binnen de afdeling services de ICT-organisatie voor deze gemeenten zijn plaats heeft gekregen. Vanuit deze organisatie worden ICT-diensten geleverd aan ca. 1600 medewerkers en worden rond de 1300 werkplekken beheerd. Binnen deze samenwerking wordt gestreefd naar continuïteit en reductie van de kwetsbaarheid. Door standaardisatie streven we naar betere beheersbaarheid en kostenreductie. De sturing van deze samenwerking krijgt gestalte binnen een intergemeentelijk overlegorgaan. Binnen dit overleg is nu de handschoen opgepakt om in deze samenwerking verdere stappen te zetten.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente voert taken uit via zogeheten verbonden partijen. Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Het gaat om deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Het bestuurlijk belang wordt uitgedrukt door het hebben van zeggenschap in het beleid van de rechtspersoon door een bestuurszetel of door stemrecht. Van een financieel belang is sprake als de gemeente de ter beschikking gestelde middelen kwijt is ingeval de rechtspersoon in financiële problemen komt.

Als de financiële relatie uitsluitend bestaat uit inkomens- en/of vermogensoverdrachten (subsidies), is er geen sprake van een financieel belang en dus geen sprake van een verbonden partij. We hebben in twee onderwijsinstellingen een bestuurlijke en toezichthoudende rol. Van een financieel belang is geen sprake. Mochten beide organisaties in financiële problemen komen, dan kan onze gemeente hierop wel aangesproken worden. Daarom vinden wij het belangrijk onze relatie met deze twee organisaties te benoemen in de paragraaf 6a.

Belang van verbonden partijen

Het belang van verbonden partijen is dat deze vaak beleid uitvoeren dat de gemeenten ook zelf kunnen (blijven) doen. De gemeente houdt de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Kernvragen zijn of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden.

Het tweede belang betreft het budgettaire beslag en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan oplopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

De gemeente zal telkens moeten afwegen welke aanpak de beste garantie geeft dat de taak wordt uitgevoerd op een manier zoals de gemeenten voor ogen staat en op welke manier de gemeente voldoende inhoudelijk en financieel toezicht heeft in het uitvoeren van een taak.

Informatie over onze verbonden partijen

Vanaf de begroting 2014 schrijft het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) naast de paragraaf ook een lijst van verbonden partijen voor. Uit efficiencyoverwegingen en het tegengaan van herhalingen zijn beide overzichten geïntegreerd.

In onze paragraaf wordt een overzicht gepresenteerd van de verbonden partijen van de gemeente Doetinchem naar aard, doel en openbaarbelang van de verbinding, het bestuurlijk belang, het financieel belang inclusief de vermogensontwikkeling, de risico's in samenhang met het weerstandsvermogen, de actualiteiten en de beleidsvoornemens en de rapportages.

Gemeenschappelijke regelingen:

Wedeo , gevestigd te Doetinchem													
Programma	3 De Doetinchemse Keuze, product 6111 sociale werkvoorziening												
Doelstelling en openbaar belang	Wedeo heeft tot taak de gemeenschappelijke belangen te behartigen van de 3 deelnemende gemeenten op het gebied van de sociale werkvoorziening.												
Partijen	Gemeenten: Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek												
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur : portefeuillehouder sociale werkvoorziening en 2 raadsleden Dagelijks bestuur : portefeuillehouder sociale werkvoorziening												
Financieel	De rijksbijdrage 2015 sociale werkvoorziening € 9.729.000 wordt volledig doorbetaald aan Wedeo. <table> <tr> <td>Wedeo (jaarrekening 2013)</td> <td>2012</td> <td>2013</td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 6.052.000</td> <td>€ 6.073.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 6.418.000</td> <td>€ 5.377.000</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ 114.000</td> <td>€ 21.000</td> </tr> </table>	Wedeo (jaarrekening 2013)	2012	2013	Eigen vermogen	€ 6.052.000	€ 6.073.000	Vreemd vermogen	€ 6.418.000	€ 5.377.000	Resultaat	€ 114.000	€ 21.000
Wedeo (jaarrekening 2013)	2012	2013											
Eigen vermogen	€ 6.052.000	€ 6.073.000											
Vreemd vermogen	€ 6.418.000	€ 5.377.000											
Resultaat	€ 114.000	€ 21.000											
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van een opheffing van de verbonden partij naar rato van het aantal Wsw-medewerkers van hun gemeente. De (te) ontvangen rijksbijdrage met kortingen in relatie tot de mogelijkheid om hier tijdig (voldoende) op te kunnen anticiperen vormt een belangrijk risico. Het weerstandsvermogen van Wedeo voldoet aan de gestelde norm.												
Actualiteit	De nieuwe Participatiewet beoogt de samenvoeging van de huidige afzonderlijke instroom in de regelingen voor WWB en WSW. In 2014 is een vervolg gegeven aan een onderzoek naar een verdergaande samenwerking/fusie met de afdeling WI van de gemeente Doetinchem, het ISWI (gemeente Oude IJsselstreek, zonder de gemeente Aalten) en het SW bedrijf (Wedeo).												
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportage en jaarverslagen van Wedeo. Single information single audit (Sisa) vindt plaats in de jaarstukken gD.												

GGD Noord- en Oost-Gelderland , gevestigd te Apeldoorn													
Programma	3 De Doetinchemse Keuze, product 7100 openbare gezondheidszorg												
Doelstelling en openbaar belang	De GGD NOG is de –wettelijk verplicht- gezondheidsdienst van en voor 22 gemeenten en heeft tot doel uitvoering te geven aan de taken vallend onder de Wet Publieke Gezondheid.												
Partijen	Gemeenten uit de Achterhoek, Midden-IJssel / Oost-Veluwe en Noord-Veluwe.												
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur: portefeuillehouder openbare gezondheidszorg												
Financieel	De gemeentelijke inwonerbijdrage voor 2015 bedraagt afgerond € 772.000 <table border="0"> <thead> <tr> <th>GGD NOG (jaarrekening 2013)</th> <th>2012</th> <th>2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 3.765.000</td> <td>€ 3.507.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 4.337.000</td> <td>€ 3.466.000</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ 470.000</td> <td>€ 391.000</td> </tr> </tbody> </table>	GGD NOG (jaarrekening 2013)	2012	2013	Eigen vermogen	€ 3.765.000	€ 3.507.000	Vreemd vermogen	€ 4.337.000	€ 3.466.000	Resultaat	€ 470.000	€ 391.000
GGD NOG (jaarrekening 2013)	2012	2013											
Eigen vermogen	€ 3.765.000	€ 3.507.000											
Vreemd vermogen	€ 4.337.000	€ 3.466.000											
Resultaat	€ 470.000	€ 391.000											
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijkheid voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van de opheffing van de verbonden partij. Het benodigde weerstandsvermogen o.b.v. de jaarrekening 2013 is € 1.474.000, waarvan de deelnemende gemeenten geacht worden € 272.000 aan te houden. Per eind 2013 bedraagt het weerstandsvermogen GGD 100%												
Actualiteit	Op 3 juli 2014 heeft het Algemeen Bestuur de begroting 2015 en meerjarenraming 2015-2018 vastgesteld.												
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportage en jaarverslagen.												

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG), gevestigd te Apeldoorn													
Programma	I Bestuur en veiligheid, product I200 brandweer												
Doelstelling en openbaar belang	Iedere gemeente dient deel uit te maken van een van de vijftientwintig veiligheidsregio's. De taken van een veiligheidsregio liggen op het gebied van de (multidisciplinaire) voorbereiding en bestrijding van rampen en grote incidenten door de brandweer, de GHOR (geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen), de politie en gemeente. Deze taken zijn verankerd in de Wet veiligheidsregio's.												
Partijen	De VNOG bestaat uit 22 gemeenten.												
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur: burgemeesters alle VNOG gemeenten Dagelijks bestuur : burgemeester Doetinchem namens het cluster Brandweer Achterhoek West (BAW) en als portefeuillehouder brandweer.												
Financieel	De inwonerbijdrage aan de VNOG (geharmoniseerde deel en GHOR) in 2015 bedraagt afgerond € 447.000. <table border="1"> <thead> <tr> <th>VNOG (jaarrekening 2013)</th> <th>2012</th> <th>2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 4.592.986</td> <td>€ 6.492.761</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 8.185.947</td> <td>€ 36.723.321</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ 1.209.374</td> <td>€ 2.823.716</td> </tr> </tbody> </table>	VNOG (jaarrekening 2013)	2012	2013	Eigen vermogen	€ 4.592.986	€ 6.492.761	Vreemd vermogen	€ 8.185.947	€ 36.723.321	Resultaat	€ 1.209.374	€ 2.823.716
VNOG (jaarrekening 2013)	2012	2013											
Eigen vermogen	€ 4.592.986	€ 6.492.761											
Vreemd vermogen	€ 8.185.947	€ 36.723.321											
Resultaat	€ 1.209.374	€ 2.823.716											
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van de opheffing van de verbonden partij. De VNOG heeft geen algemene reserve om risico's op te kunnen vangen. Het vreemd vermogen is toegenomen met name als gevolg van de overname van materieel door de VNOG. Hier staan bezittingen tegenover. In de bijdragen van de gemeenten zijn de kapitaallasten VNOG overigens verwerkt.												
Actualiteit	Belangrijkste bestuurlijke thema is het project MOED (Masterplan Optimalisering Effectuering Doelmatigheid brandweer).												
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportage en jaarverslagen												

Cluster Brandweer Achterhoek West (BAW) gevestigd te Apeldoorn	
Programma	I Bestuur en veiligheid, product I200 brandweer
Doelstelling en openbaar belang	BAW is verantwoordelijk voor de brandweezorg in Achterhoek-West.
Partijen	De BAW bestaat uit de brandweerkorpsen van de gemeenten Bronckhorst, Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek.
Bestuurlijk belang	De burgemeesters van de gemeente Doetinchem, Bronckhorst, Montferland en Oude IJsselstreek vormen samen de Bestuurscommissie van BAW. BAW is onderdeel van het grotere geheel van de VNOG.
Financieel	De bijdrage aan het BAW van de VNOG in 2015 bedraagt € 2.618.000.
Risico's	Er is geen algemene reserve om risico's op te kunnen vangen. Tekorten komen ten laste van de deelnemende gemeenten.
Actualiteit	Het project MOED (Masterplan Optimalisering Effectuering Doelmatigheid brandweer) kan ook gevolgen hebben voor de cluster BAW inclusief de bijhorende financiering.
Rapportages	VNOG- rapportages.

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) gevestigd te Hengelo Gelderland													
Programma	7 Duurzaamheid, milieu en afval, producten 723 milieubeheer												
Doelstelling en openbaar belang	De ODA behandelt voor de partners de aanvragen voor vergunningen in het kader van het omgevingsrecht (milieudeel), toetst meldingen, houdt toezicht op en handhaaft de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Daarnaast adviseert de ODA gemeenten en provincie (op verzoek), bij de opstelling van beleid en bij specifieke ontwikkel- of uitvoeringsprojecten.												
Partijen	Gemeenten: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost-Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk en Zutphen. Provincie Gelderland.												
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur : portefeuillehouder milieubeheer												
Financieel	De totale bijdrage 2015 voor onze gemeente bedraagt afgerond € 638.000. De ODA heeft (nog) geen (algemene) reserves waardoor het weerstandsvermogen nog nihil is. <table border="0"> <thead> <tr> <th>ODA (jaarrekening 2013)</th> <th>2012</th> <th>2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ -</td> <td>€ 447.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ -</td> <td>€ 1.051.000</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ -</td> <td>€ 347.000</td> </tr> </tbody> </table>	ODA (jaarrekening 2013)	2012	2013	Eigen vermogen	€ -	€ 447.000	Vreemd vermogen	€ -	€ 1.051.000	Resultaat	€ -	€ 347.000
ODA (jaarrekening 2013)	2012	2013											
Eigen vermogen	€ -	€ 447.000											
Vreemd vermogen	€ -	€ 1.051.000											
Resultaat	€ -	€ 347.000											
Risico's	De begroting van de ODA kent een aantal risico's waaronder: formatie en loonkosten, contracten, nog niet afgesloten dienstverleningsovereenkomsten, en overhead discussie.												
Actualiteit	De bekostiging van de ODA is voor maximaal drie jaar op basis van de benodigde formatie en budgetten voor uitvoering van de taken. Er worden gegevens verzameld om naar een outputmodel te kunnen toewerken (uiterlijk na 3 jaar, dus in het jaar 2016). Een outputmodel houdt in dat de omgevingsdienst (zoveel mogelijk) op basis van geleverde prestaties en afgenomen producten wordt bekostigd (kostprijs per prestatie/product).												
Rapportages	Begroting, jaarrekening en 2 tussentijdse financiële rapportages.												

Regio Achterhoek, gevestigd te Doetinchem													
Programma	Divers												
Doelstelling en openbaar belang	De acht gemeenten in de Achterhoek werken samen vanuit de strategische Agenda Regio Achterhoek aan vijf programma's; bestuur, strategische agenda, overige beheersmatige kerntaken, termijnggebonden taken en overige uitgaven en inkomsten.												
Partijen	De gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Oost Gelre, Montferland, Oude IJsselstreek en Winterswijk.												
Bestuurlijk belang	Algemeen Bestuur: de burgemeester voorzitter / locoburgemeester lid Dagelijks Bestuur: de burgemeester voorzitter.												
Financieel belang	De inwonerbijdrage aan de Regio Achterhoek bedraagt voor 2015 € 4,65 per inwoner. Dit is totaal voor de gemeente Doetinchem € 262.289. <table border="0"> <thead> <tr> <th>RA (jaarrekening 2013)</th> <th>2012</th> <th>2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 1.257.000</td> <td>€ 1.046.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 24.297.000</td> <td>€ 24.508.000</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ 112.000</td> <td>€ 58.000</td> </tr> </tbody> </table>	RA (jaarrekening 2013)	2012	2013	Eigen vermogen	€ 1.257.000	€ 1.046.000	Vreemd vermogen	€ 24.297.000	€ 24.508.000	Resultaat	€ 112.000	€ 58.000
RA (jaarrekening 2013)	2012	2013											
Eigen vermogen	€ 1.257.000	€ 1.046.000											
Vreemd vermogen	€ 24.297.000	€ 24.508.000											
Resultaat	€ 112.000	€ 58.000											
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van een opheffing (liquidatie) van de verbonden partij. Voor een toelichting op de risico's verwijzen wij u naar de jaarrekening 2013 van Regio Achterhoek. Per 31-12-2013 bedraagt het weerstandsvermogen € 393.262. Het ligt daarmee iets onder het geformuleerde plafond van € 400.000. In de meerjarenbegroting 2015-2018 komt het weerstandvermogen uit tot € 413.000.												
Actualiteit	Eind 2011 hebben ca. 150 Achterhoekse partijen het Convenant Achterhoek 2020 getekend. Dit bekrachtigt hun samenwerking en inspanning voor het realiseren van de Agenda 2020.												
Rapportages	Begroting en jaarrekening/ -verslag worden door de gemeenteraad vastgesteld.												

Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL), gevestigd te Doetinchem													
Programma	4 Onderwijs en cultuur, producten 541 oudheidkunde/musea												
Doelstelling en openbaar belang	Gemeenten en provincie werken samen in het ECAL dat is ontstaan uit de samenvoeging van het Achterhoekse Archief en het Staring Instituut. Het Erfgoedcentrum voert de wettelijke archieftaken conform Archiefwet en overige erfgoedtaken zoals documentatie en onderzoek en publieksfunctie uit.												
Partijen	Gemeente: Aalten, Berkelland, Doetinchem, Oude IJsselstreek, Oost Gelre, Montferland, Winterswijk, Bronckhorst, Doesburg, Rijnwaarden, Lochem, Zutphen, Westervoort, Zevenaar, Duiven; Provincie Gelderland												
Bestuurlijk belang	Algemeen Bestuur: portefeuillehouder oudheidkunde/musea Dagelijks Bestuur: portefeuillehouder oudheidkunde/musea (plv. voorzitter).												
Financieel	De bijdrage aan het ECAL in 2015 bedraagt afgerond € 194.360,-. <table border="0"> <thead> <tr> <th>ECAL (jaarrekening 2013)</th> <th>2012</th> <th>2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 0</td> <td>€ 20.060</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 729.356</td> <td>€ 712.413</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ -/- 34.103</td> <td>€ 20.060</td> </tr> </tbody> </table>	ECAL (jaarrekening 2013)	2012	2013	Eigen vermogen	€ 0	€ 20.060	Vreemd vermogen	€ 729.356	€ 712.413	Resultaat	€ -/- 34.103	€ 20.060
ECAL (jaarrekening 2013)	2012	2013											
Eigen vermogen	€ 0	€ 20.060											
Vreemd vermogen	€ 729.356	€ 712.413											
Resultaat	€ -/- 34.103	€ 20.060											
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van een opheffing (liquidatie) van de verbonden partij. De risico's voor het weerstandvermogen zijn binnen het Erfgoedcentrum gering. Ter dekking van de risico's is de algemene reserve van € 20.060 voldoende.												
Actualiteit	Het AB van het ECAL heeft op 16 juni 2014 Programmabegroting voor 2015 vastgesteld. Het ECAL voert de wettelijke taken uit en het DB heeft ervoor gekozen de zgn. streekeigen taken minimaal in stand te houden. Vanaf 2015 wordt een nieuwe kostprijs systematiek toegepast gebaseerd op het aantal strekkende meter archief dat de gemeenten hebben overgedragen. De meterprijs is voor de komende 4 jaar (2015-2018) vastgesteld.												
Rapportages	Begroting en jaarrekening/ -verslag												

Vennootschappen

Amphion NV , gevestigd te Doetinchem													
Programma	4 Onderwijs en cultuur, product 5401 Ampion												
Doelstelling en openbaar belang	Het in stand houden van een cultureel centrum in de gemeente Doetinchem ter bevordering van het culturele leven in oostelijk Gelderland.												
Partijen	Gemeente: Doetinchem, Aalten, Bronckhorst en Oude IJsselstreek.												
Bestuurlijk belang	Raad van Commissarissen: geen bestuurders van aandeelhoudende gemeenten Algemene Vergadering van aandeelhouders: portefeuillehouder Amphion, vertegenwoordiger van de gemeente Doetinchem												
Financieel	<p>In de begroting 2015 is een subsidiebedrag geraamd van € 1.826.627</p> <p>De totale boekwaarde van 640 aandelen Amphion à € 450 bedraagt € 288.000. Doetinchem heeft hiervan 570 aandelen in bezit.</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th>Amphion (jaarrekening 2013)</th> <th>2012</th> <th>2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 399.955</td> <td>€ 558.651</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 20.789.410</td> <td>€ 20.560.343</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ 32.587</td> <td>€ 34.283</td> </tr> </tbody> </table>	Amphion (jaarrekening 2013)	2012	2013	Eigen vermogen	€ 399.955	€ 558.651	Vreemd vermogen	€ 20.789.410	€ 20.560.343	Resultaat	€ 32.587	€ 34.283
Amphion (jaarrekening 2013)	2012	2013											
Eigen vermogen	€ 399.955	€ 558.651											
Vreemd vermogen	€ 20.789.410	€ 20.560.343											
Resultaat	€ 32.587	€ 34.283											
Risico's	<p>Financieel risico bij een eventuele liquidatie is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille.</p> <p>Aan het theater is een gevelprobleem geconstateerd. Er wordt op dit moment met betrokken partijen gezocht naar een oplossing. Dit kan financiële consequenties hebben.</p>												
Actualiteit	Amphion is in overleg met de gemeente over de afschrijvings- en vervangingssystematiek en hoe deze te borgen. Dit wordt meegenomen in de kerntaken discussie die in 2015 gevoerd wordt.												
Rapportages	Begroting, tussentijdse en jaarverslagen												

BNG Bank, gevestigd te Den Haag													
Programma	8 Middelen en organisatie, product 9130 overige financiële middelen												
Doelstelling en openbaar belang	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De strategische doelstelling van de bank is het behoud van substantiële marktaandeelen in het Nederlandse publieke en semipublieke domein en het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders. Voorwaardenscheppend hiervoor zijn het handhaven van de excellente kredietwaardigheid, het behoud van een scherpe inkooppositie en een zo effectief en efficiënt mogelijke bedrijfsvoering.												
Partijen	De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is van gemeenten, provincies en hoogheemraadschap.												
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders: portefeuillehouder middelen en organisatie												
Financieel	Het dividend is vanaf de begroting 2015 vastgesteld op € 82.000. De boekwaarde van 62.634 aandelen BNG à € 2,50 bedraagt € 156.585 De aandelen in percentage van de deelneming is 0,11%. <table border="0"> <thead> <tr> <th>BNG (jaarrekening 2013)</th> <th>2012</th> <th>2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 2.752.000</td> <td>€ 3.430.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 139.476.000</td> <td>€ 127.753.000</td> </tr> <tr> <td>resultaat</td> <td>€ 332.000</td> <td>€ 283.000</td> </tr> </tbody> </table>	BNG (jaarrekening 2013)	2012	2013	Eigen vermogen	€ 2.752.000	€ 3.430.000	Vreemd vermogen	€ 139.476.000	€ 127.753.000	resultaat	€ 332.000	€ 283.000
BNG (jaarrekening 2013)	2012	2013											
Eigen vermogen	€ 2.752.000	€ 3.430.000											
Vreemd vermogen	€ 139.476.000	€ 127.753.000											
resultaat	€ 332.000	€ 283.000											
Risico's	Financieel risico bij een eventuele liquidatie is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.												
Actualiteit	Gedurende het afgelopen jaar hebben zich geen veranderingen voor gedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank.												
Rapportages	Begroting, tussentijdse en jaarverslagen												

NV. Alliander , gevestigd te Arnhem													
Programma	8 Middelen en organisatie, product 9130 overige financiële middelen												
Doelstelling en openbaar belang	Netwerkbedrijf Alliander is verantwoordelijk voor een groot deel van de energieleidingen in Nederland. Kernactiviteit zijn het aansluiten van klanten op de energienetwerken en het distribueren van gas en elektriciteit. Deze taken zijn wettelijk bepaald omdat onze maatschappelijk sterk afhankelijk is van een betrouwbare aanvoer van energie.												
Partijen	Provincies Gelderland en Noord-Holland, BV houdstermaatschappij Falcon en de gemeente Amsterdam; zij hebben gezamenlijk driekwart van de aandelen in bezit. Het overige deel is in bezit van 55 andere gemeentelijke aandeelhouders.												
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders: portefeuillehouder middelen en organisatie												
Financieel	<p>In de begroting 2015 is aan dividend geraamd € 414.000</p> <p>De boekwaarde van 787.348 aandelen Alliander bedraagt € 49.068 De aandelen in % van de deelneming is 0,58%</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th>Alliander (jaarrekening 2013)</th> <th>2012</th> <th>2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 3.203.000</td> <td>€ 3.375.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 4.211.000</td> <td>€ 4.173.000</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ 224.000</td> <td>€ 288.000</td> </tr> </tbody> </table>	Alliander (jaarrekening 2013)	2012	2013	Eigen vermogen	€ 3.203.000	€ 3.375.000	Vreemd vermogen	€ 4.211.000	€ 4.173.000	Resultaat	€ 224.000	€ 288.000
Alliander (jaarrekening 2013)	2012	2013											
Eigen vermogen	€ 3.203.000	€ 3.375.000											
Vreemd vermogen	€ 4.211.000	€ 4.173.000											
Resultaat	€ 224.000	€ 288.000											
Risico's	Financieel risico bij een eventuele liquidatie is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.												
Actualiteit	De omzet van Alliander is in 2013 met 4% gegroeid tot € 1.744 miljoen t.o.v. € 1.674 miljoen in 2012 a.g.v. een verhoging van de gereguleerde tarieven (besluit NMa). Voor 2014-2016 is de verwachting dat de omzet zal dalen i.v.m. een verlaging van gereguleerde tarieven.												
Rapportages	Begroting, tussentijdse en jaarverslagen												

Nuon Energy , gevestigd te Amsterdam													
Programma	8 Middelen en organisatie, product 9130 overige financiële middelen												
Doelstelling en openbaar belang	Na de splitsing van NV Nuon in een netwerkbedrijf (NV Alliander) en het commerciële productie- en leveringsbedrijf NV Nuon is besloten om de aandelen in het commerciële deel te verkopen aan Vattenfall. De verkoop van in totaal 787.348 aandelen verloopt in tranches. De laatste aandelen (21%) zullen worden geleverd en betaald in 2015.												
Partijen	Vattenfall heeft nu 79% van de aandelen in bezit. De overige aandelen zijn nog in handen van de provincies Gelderland en Noord-Holland, BV houdstermaatschappij Falcon; de gemeente Amsterdam en 55 andere gemeenten waaronder Doetinchem.												
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders: portefeuillehouder middelen en organisatie												
Financieel belang	In de begroting 2015 is aan dividend geraamd € 228.000. Het effect van het vervallen van het dividend door verkoop van de aandelen is verwerkt ons financieel meerjarenperspectief. <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th>Nuon (jaarrekening 2013)</th> <th>2012</th> <th>2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 3.33.000</td> <td>€ 2.922.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 4.211.000</td> <td>€ 3.435.000</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ -/716.000</td> <td>€ -/419.000</td> </tr> </tbody> </table>	Nuon (jaarrekening 2013)	2012	2013	Eigen vermogen	€ 3.33.000	€ 2.922.000	Vreemd vermogen	€ 4.211.000	€ 3.435.000	Resultaat	€ -/716.000	€ -/419.000
Nuon (jaarrekening 2013)	2012	2013											
Eigen vermogen	€ 3.33.000	€ 2.922.000											
Vreemd vermogen	€ 4.211.000	€ 3.435.000											
Resultaat	€ -/716.000	€ -/419.000											
Risico's	Door de verkoop aan Vattenfall is er eigenlijk geen financieel risico meer aanwezig. Er zijn geen aanwijzingen dat Vattenfall in 2015 de laatste verkoopsom van € 11,9 mln. niet kan voldoen.												
Actualiteit	De verkoop van de laatste tranche van onze aandelen aan Vattenfall zal op 1 juli 2015 zijn.												
Rapportages	Begroting, tussentijdse en jaarverslagen												

Sportcentrum Rozengarde b.v., gevestigd te Doetinchem													
Programma	8 Middelen en organisatie, product 9130 overige financiële middelen												
Doelstelling en openbaar belang	Rozengarde bv wil een sportcentrum zijn dat een vorm van sociale recreatie en maatschappelijke dienstverlening combineert binnen een gebouw. Een sportcentrum dat verschillende marktgroepen bedient met een kwalitatief goed product en daarmee een belangrijke bijdrage levert aan het sociale leefmilieu in Doetinchem en omstreken.												
Partijen	De gemeente Doetinchem is 100% aandeelhouder												
Bestuurlijk belang	De directeur bedrijfsvoering van de gemeente Doetinchem												
Financieel	<p>Het begrote subsidie bedrag in 2015 is: € 1.235.768</p> <table> <thead> <tr> <th>Rozengarde (jaarekening 2013)</th> <th>2012</th> <th>2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 705.564</td> <td>€ 250.442</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 3.017.290</td> <td>€ 5.162.651</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ 386.806</td> <td>-172.046</td> </tr> </tbody> </table> <p>De boekwaarde van de 1.800 aandelen Sportcentrum Rozengarde bedraagt € 18.000.</p>	Rozengarde (jaarekening 2013)	2012	2013	Eigen vermogen	€ 705.564	€ 250.442	Vreemd vermogen	€ 3.017.290	€ 5.162.651	Resultaat	€ 386.806	-172.046
Rozengarde (jaarekening 2013)	2012	2013											
Eigen vermogen	€ 705.564	€ 250.442											
Vreemd vermogen	€ 3.017.290	€ 5.162.651											
Resultaat	€ 386.806	-172.046											
Risico's	Financieel risico bij een eventuele liquidatie is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille. De aan Rozengarde verstrekte leningen zijn gekoppeld aan de boekwaarde van de activa, waarvoor de leningen zijn verstrekt.												
Actualiteit/beleidsvoornemens	In 2015 wordt de sporthal verbouwd tot family entertainment centre. Dit wordt ondergebracht in een apart onderdeel dat middels een separate B.V. wordt gescheiden van het zwembad.												
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportages, jaarverslag												

Sportcentrum Rozengarde b.v., gevestigd te Doetinchem													
Programma	8 Middelen en organisatie, product 9130 overige financiële middelen												
Doelstelling en openbaar belang	Rozengarde bv wil een sportcentrum zijn dat een vorm van sociale recreatie en maatschappelijke dienstverlening combineert binnen een gebouw. Een sportcentrum dat verschillende marktgroepen bedient met een kwalitatief goed product en daarmee een belangrijke bijdrage levert aan het sociale leefmilieu in Doetinchem en omstreken.												
Partijen	De gemeente Doetinchem is 100% aandeelhouder												
Bestuurlijk belang	De directeur bedrijfsvoering van de gemeente Doetinchem												
Financieel	<p>Het begrote subsidie bedrag in 2015 is: € 1.235.768</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th>Rozengarde (jaarekening 2013)</th> <th>2012</th> <th>2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 705.564</td> <td>€ 250.442</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 3.017.290</td> <td>€ 5.162.651</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>€ 386.806</td> <td>-172.046</td> </tr> </tbody> </table> <p>De boekwaarde van de 1.800 aandelen Sportcentrum Rozengarde bedraagt € 18.000.</p>	Rozengarde (jaarekening 2013)	2012	2013	Eigen vermogen	€ 705.564	€ 250.442	Vreemd vermogen	€ 3.017.290	€ 5.162.651	Resultaat	€ 386.806	-172.046
Rozengarde (jaarekening 2013)	2012	2013											
Eigen vermogen	€ 705.564	€ 250.442											
Vreemd vermogen	€ 3.017.290	€ 5.162.651											
Resultaat	€ 386.806	-172.046											
Risico's	Financieel risico bij een eventuele liquidatie is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille. De aan Rozengarde verstrekte leningen zijn gekoppeld aan de boekwaarde van de activa, waarvoor de leningen zijn verstrekt.												
Actualiteit/beleidsvoornemens	In 2015 wordt de sporthal verbouwd tot family entertainment centre. Dit wordt ondergebracht in een apart onderdeel dat middels een separate B.V. wordt gescheiden van het zwembad.												
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportages, jaarverslag												

GEM Intermeco BV gevestigd te Doetinchem.	
Programma	8 Middelen en organisatie, product 8300 bouwgrondexploitatie
Doelstelling en openbaar belang	De ontwikkeling en realisatie van het project Iseldoks I (Intermecoblok). KWP ontwikkelt in dit gebied de opstallen met meerdere opdrachtgevers. GEM is een van de opdrachtgevers voor de onderdelen van: 33 woningen, parkeerplaatsen en restdelen “commercieel en kantoor”.
Partijen	Gemeente Doetinchem en Kondor Wessels Projecten BV (KWP)
Bestuurlijk belang	Gemeente is voor 50% aandeelhouder in de GEM tot het moment van bouw. Kort voor start bouw gaan de verschillende vastgoedonderdelen naar de eindafnemers via appartementsrechten. Ook de GEM zelf zal tijdelijk als eindafnemer van sommige onderdelen actief blijven. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de GEM stuurt de directie aan. De portefeuillehouder Ruimtelijke ontwikkeling als vertegenwoordiger van de gemeente Doetinchem vormt samen met een directeur van KWP, de aandeelhoudersvergadering. Het mandaat van de portefeuillehouder wordt per onderwerp vastgelegd in een collegebesluit voorafgaand aan de AVA. Gaat het om bevoegdheden van de raad, dan neemt de AVA een besluit onder voorbehoud van het raadsbesluit.
Financieel belang	De gemeente is achtervang voor de niet tijdig verkochte onderdelen op basis van de vastgestelde koopsommen. Dit betreft 33 woningen en parkeerplaatsen en KWP neemt de onderdelen “commercieel en kantoor” voor haar rekening. Sité neemt rechtstreeks 32 appartementen af waarbij zo nodig de gemeente als achtervang optreedt. Verder neemt de gemeente rechtstreeks 32 zorgappartementen af, waarbij Sensire als huurder in beeld is. Beide partijen (KWP en gemeente) brengen hun aandeel van € 1.100.000 aan Eigen Vermogen (EV) in de GEM. De BNG verstrekt een lening met een max. van € 8.500.000 voor de financiering voor de opstallen. De gemeente Doetinchem staat voor 100% borg voor deze lening. Voor 50% is deze borgstelling weer afgedekt met een concerngarantie van Volker Wessels (KWP). Nadat de onderdelen van het gebouw zijn opgeleverd/verkocht, is de feitelijke betekenis van de borgstelling uitgewerkt, omdat dan de “stenen”de zekerheid vormen. De gemeente en KWP zijn ieder voor 50% aansprakelijk voor eventuele tekorten van de GEM. Bij beëindiging van de GEM gaat de financiële opzet uit van volledige restitutie van het eigen vermogen aan partijen.
Risico's	Beperkt i.v.m. financieel afgedekte investeringen. Voor de niet verkochte onderdelen worden partijen, na beëindiging van de GEM, eigenaar van de opstallen. Partijen zullen dan moeten zorg dragen voor de jaarlijkse exploitatie van deze opstallen. Definitieve contractvorming met Sité en Sensire kunnen het risicoprofiel nog beïnvloeden.
Actualiteit/ beleidsvoornemens	In december 2012 heeft KWP de oude samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en KWP beëindigd en in september 2013 is de nieuwe samenwerking bekrachtigd.
Rapportages	Jaarverslag.

Overheids BV in het sociaal domein , gevestigd te Doetinchem
<p>Op 19 december 2013 en 24 april 2014 heeft de Raad van de gemeente Doetinchem 'De Doetinchemse Keuze' (DKK) vastgesteld. DKK is een visie document dat de kaders weergeeft voor een herontwerp van het maatschappelijk domein in de gemeente Doetinchem.</p> <p>De gemeente Doetinchem heeft de keuze gemaakt om de diensten en taken van het sociaal domein onder te brengen in één organisatie en in de vorm van een Besloten Vennootschap. Het streven is dat per 1 oktober 2014 de BV een formele juridische status heeft.</p> <p>Op het moment van schrijven van deze paragraaf is de Overheids BV in oprichting. Derhalve verwijzen wij voor nu naar de opgestelde stukken o.a.: De Doetinchemse Keuze en Overheids BV in het sociaal domein, uitvoeringsorganisatie DDK, en de kaderversie.</p>

Coöperatieve Achterhoekse Groene Energie Maatschappij (AGEM)	
Programma	7 Duurzaamheid, milieu en afval, producten 723 milieubeheer
Doelstelling en openbaar belang	AGEM is de aanjager van de energietransitie in de Achterhoek. AGEM is opgericht door de acht Achterhoekse gemeenten. Het doel is de opwekking het verbruik van duurzame energie in de Achterhoek aan te jagen. Een tweede doel is geld en werkgelegenheid in de Achterhoek te houden. AGEM werkt met lokale partners aan de opwekking van groene energie.
Partijen	AGEM is een coöperatie waarvan de acht Achterhoekse gemeenten lid zijn. De coöperatie is 100% aandeelhouder van AGEM Holding B.V. AGEM Holding B.V. is 100% aandeelhouder van AGEM Levering B.V. en AGEM Ontwikkeling B.V.
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur: één wethouder van de deelnemende gemeenten Dagelijks bestuur : gemeente Bronckhorst. voorzitter gemeente Winterswijk, secretaris gemeente Doetinchem
Financieel	De bijdrage aan AGEM bedraagt € 3 per inwoner afgerond € 180.000. Verspreidt over 5 jaar : 2012: € 60.000 2013: € 48.000 2014: € 35.000 2015: € 25.000 2016: € 15.000 De kosten worden gedekt uit vrijval van energiebudgetten in de gemeente-begroting als gevolg van gerealiseerde besparingen. AGEM gaat een eigen verdienmodel ontwikkelen waardoor het na 2016 volledig zelfstandig kan draaien.
Risico's	Het kan zijn dat het verdienmodel van AGEM tot onvoldoende resultaten leidt. Als dan wordt besloten AGEM te stoppen is het startkapitaal is verloren. De gemeenten lopen geen risico in de ontwikkel- en exploitatieprojecten deze worden apart gefinancierd en hiervoor is aparte besluitvorming binnen AGEM nodig.
Actualiteit	Het AGEM is starten en druk bezig met ledenwerving en duurzame energie opwekkingsprojecten. Ledenwerving loopt achter op de wens en blijkt lastiger dan verwacht.
Rapportages	Jaarplan en jaarverslag

Paragraaf 6a Onderwijsinstellingen met toezicht

In paragraaf 6 Verbonden partijen, beschrijven we organisaties waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. Daarnaast heeft gemeente Doetinchem in nog twee organisaties een bestuurlijke en toezichthoudende rol. Van een financieel belang is in principe geen sprake waardoor ze niet thuis horen in de paragraaf Verbonden partijen. Mochten beide organisaties in financiële problemen komen, dan kan onze gemeente hierop wel aangesproken worden. Daarom vinden wij het belangrijk onze relatie met deze twee organisaties te benoemen en kiezen we ervoor ze op te nemen in deze paragraaf 6a.

Gemeenschappelijke regeling openbaar primair onderwijs Stichting IJsselgraaf, gevestigd te Zelhem	
Programma	Onderwijs en Cultuur
Doelstelling en openbaar belang	IJsselgraaf coördineert en oefent de bevoegdheden van de raad uit als bedoeld in artikel 48 WPO en de statuten van de stichting.
Partijen	De gemeenten Bronckhorst, Doesburg en Doetinchem.
Bestuurlijk belang	Deelname in het algemeen bestuur: portefeuillehouder onderwijs.
Financieel belang	Geen
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn in geval van ernstige taakverwaarlozing door het schoolbestuur of functioneren in strijd met de wet bevoegd zelf te voorzien in het bestuur van de scholen en zo nodig de stichting te ontbinden. De mogelijke financiële gevolgen van een opheffing (liquidatie) van het schoolbestuur komen voor rekening van de deelnemende gemeenten. Het openbaar onderwijs wordt gefinancierd door de rijksoverheid.
Actualiteit / beleidsvoornemens	Bij IJsselgraaf hebben de drie deelnemende gemeenten de vormgeving van het toezicht kritisch bekeken. Om de samenwerking tussen de partijen goed te borgen en slagvaardiger te kunnen handelen binnen een juridisch kader is besloten tot de instelling van een Gemeenschappelijke regeling openbaar primair onderwijs. Het bestuur van IJsselgraaf heeft bij de gemeenten het verzoek ingediend de statuten te mogen wijzigen om het raad-van-toezichtmodel in te kunnen voeren. De gemeenteraden hebben hiermee ingestemd. Daarnaast hebben de stichtingen IJsselgraaf en Archipel het voornemen om bestuurlijk te fuseren. Er moet echter nog veel werk worden verzet voordat de fusie definitief een feit is.
Rapportages	Begroting, jaarrekening en jaarverslag van de Stichting IJsselgraaf.

Stichting Achterhoek VO, gevestigd te Doetinchem	
Programma	Onderwijs en Cultuur
Doelstelling en openbaar belang	Het toezicht vanuit de grondwettelijke positie van het openbaar onderwijs uitoefenen en de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs bewaken overeenkomstig de bepalingen in de wet en de statuten van de stichting.
Partijen	De gemeenten Zutphen, Berkelland, Winterswijk en Doetinchem.
Bestuurlijk belang	Deelname in het overlegorgaan: portefeuillehouder onderwijs.
Financieel belang	Geen
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn in geval van ernstige taakverwaarlozing door het schoolbestuur of functioneren in strijd met de wet bevoegd zelf te voorzien in het bestuur van de scholen en zo nodig de stichting te ontbinden. De mogelijke financiële gevolgen van een opheffing (liquidatie) van het schoolbestuur komen dan in principe voor rekening van de deelnemende gemeenten. Het openbaar onderwijs wordt gefinancierd door de rijksoverheid.
Actualiteit / beleidsvoor-nemens	Stichting Achterhoek VO is ontstaan uit een bestuurlijke fusie tussen COVOA en Orchidee Scholengroep. Achterhoek VO is een samenwerkingsstichting waarbinnen de scholen met behoud van hun openbare karakter dan wel levensbeschouwelijke identiteit en met behoud van hun pedagogisch-didactische inrichtingsvrijheid functioneren. In de statuten is gewaarborgd dat de diversiteit van een samenwerkingsstichting ook in de samenstelling van de raad van toezicht zichtbaar is. Alle toezichthouders onderschrijven de grondslag van de stichting en daarmee van alle scholen.
Rapportages	Begroting, jaarrekening en jaarverslag van de Stichting Achterhoek VO.

Paragraaf 7 Grondbeleid

1. Inleiding

Dit jaar heeft de raad voor de eerste maal het eerste Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) vastgesteld. De MPG bevat de uitgangspunten, het programma, de resultaten, de financiën en de risico's voor de grondexploitaties. Deze gegevens vormen de basis voor de prognose van de ontwikkeling van de voorziening(-en) en de benodigde weerstandscapaciteit. De MPG vormt tevens de basis voor de begroting. Hieronder geven we in het kort de hoofdpunten uit de MPG weer en leggen een focus op het begrotingsjaar 2015.

2. Uitgangspunten

De gemeente Doetinchem voert sinds medio 2011 een passief grondbeleid. In het kort betekent dit dat nieuwe projecten in principe niet door de gemeente worden opgestart indien er sprake is van een voorzienbaar tekort of een te groot financieel risico. De belangrijkste beleidskaders voor het MPG zijn de Structuurvisie Doetinchem 2035, de Woonvisie en Taskforce Woningbouwprojecten, het Regionaal Programma Bedrijventerreinen en de Actualisatie detailhandelsvisie.

Voor de doorrekeningen hebben we de grondprijzen van de woningmarkt verlaagd en voor de bedrijventerreinen, kantorenlocaties, non-profit voorzieningen en recreatieve buitenvoorzieningen is het grondprijsniveau van vorig jaar overgenomen. De volgende parameters zijn gehanteerd: een rekenrente van 3,6%, de kostenstijging 2,5% en de opbrengststijging 0%. Met ingang van 2016 hanteren we voor de bedrijfsterreinen een opbrengststijging van 1%. Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd en verwerkt in de nieuwe MPG.

3. Programma

Woningbouw

Regionaal is afgesproken dat in de Achterhoek niet meer dan 5.900 woningen gebouwd mogen worden in de periode 2010-2020. Voor Doetinchem betekent dit ca. 2.185 woningen. In de jaren 2014 t/m 2024 zijn binnen de gemeentelijke grondexploitaties in totaal ca. 770 woningen gepland, waarvan 545 in het goedkope- tot middensegment (<€ 60.000k per kavel). Voor de jaren 2014 en 2015 is een verkoop geprognoseerd van ca. 100 woningen per jaar. Als achtervang hebben we in de risicoreserve rekening gehouden met een langere fasering van ca. 52 woningen per jaar (faseringsrisico).

Bedrijventerreinen

De vier West Achterhoekse gemeenten ontwikkelen gezamenlijk het A18 Bedrijvenpark. Het gebied van 70 ha is speciaal bedoeld voor grote bedrijfspercelen en de vestiging van milieuhinderlijke bedrijven. Voor de eerste fase (zuidelijk deel) staat ca. 40 ha grond in de verkoop. Het geraamde uitgifte tempo bedraagt voor 2014 en 2015 ca. 2 ha per jaar en vanaf 2016 gaan we uit van ca. 4 ha per jaar.

Kantoren

De totale voorraad in de gemeente Doetinchem bedraagt ca. 150.000 m² bvo (bedrijfsvloeroppervlak), met een leegstand van ca. 20.000 m² bvo.

In de gemeentelijke ontwikkellocatie Hamburgerbroek/Stationsomgeving met een omvang van ca. 10.000 m² bvo, verwachten we in 2015 ca 3.000 m² te verkopen.

Detailhandel

Het Doetinchemse detailhandelbeleid richt zich op het aantrekkelijk houden van de winkelcentra. Binnen de mogelijkheden investeert de gemeente om deze gebieden aantrekkelijk te houden. De bestaande detailhandelsstructuur van Doetinchem vormt het uitgangspunt. Vestiging buiten deze gebieden dient zoveel mogelijk voorkomen te worden.

4. Resultaat grondportefeuille in de toekomst

De totale gemeentelijke grondportefeuille sluit met een geraamd exploitatietekort van in totaal ca. € 9 mln. (ncw per 1-1-2014). Ten opzichte van vorig jaar betekent dit per saldo een resultaatsverslechtering van ca. € 0,65 mln. De toename van het geprognoseerde exploitatietekort valt voor een belangrijk deel toe te rekenen aan het A18 Bedrijvenpark en Vijverberg Zuid. Voor verlieslijdende grondexploitaties zijn voorzieningen getroffen en daarmee zijn de te verwachten tekorten financieel afgedekt.

5. Financiën begroting 2015

In totaal zijn er 15 lopende grondexploitaties (BIE). In 2014 verwachten we twee projecten af te sluiten. De projecten Grondwallen Bedrijvenweg, Brewinc en Revitalisering Verheulswaide zijn voor 2015 gepland om af te sluiten. Daarnaast kent de gemeente gronden die (nog) Niet In Exploitatie Genomen zijn (NIEGG):

- 30,1 ha aan strategische gronden (waardering op € 6,- per m²/laag risico).
- 0,2 ha ontwikkeling aan de Bethlehemstraat (voor verwacht verlies reeds een voorziening getroffen).
- 19,8 ha betreft A18 Bedrijvenpark Noord (i.c. tweede fase). De deelnemende gemeenten dragen het 65% in het risico (voor verwacht verlies reeds een voorziening getroffen).

Financieel

Alle geraamde uitgaven en inkomsten van de grondportefeuille zijn in onderstaand overzicht opgenomen. Het betreft alle bruto ramingen (100% A18 Bedrijvenpark) die zijn opgenomen in het MPG. De in exploitatie genomen (BIE) en niet in exploitatie genomen (NIEGG) zijn dus samengevoegd.

Meerjaren programma grondexploitaties (MPG) 2014				Bedragen x € 1.000		
Toelichting	Totaal Grex incl. BIE en NIEGG	Boekwaarde Jan. 2014	Nog te realiseren	jaar 2014	jaar 2015	2016-2025
UITGAVEN						
VERWERVINGEN	132.972	124.827	8.145	5.639	2.421	85
BOUWRIJPMAKEN	33.166	20.713	12.453	4.095	2.082	6.276
WOONRIJPMAKEN	21.658	7.883	13.775	3.813	2.731	7.231
DIVERSEN	20.912	5.889	15.024	4.534	3.729	6.760
PLANKOSTEN	23.840	17.702	6.138	914	712	4.512
FONDSEN	15.264	6.018	9.246	1.931	2.154	5.161
RENTE/PRIJSST.	51.014	27.494	23.520	3.175	3.408	16.937
Totaal uitgaven	298.826	210.526	88.300	24.100	17.237	46.963
OPBRENGSTEN						
WONINGBOUW	67.424	16.693	50.731	2.980	6.802	40.949
NIET-WONINGBOUW	115.128	48.215	68.510	7.516	6.704	54.289
OPBRENGSTEN STIJGING	2.685	-	2.685	18	82	2.585
BIJDRAGEN	84.315	69.864	17.355	8.977	5.099	7.781
HERPROGRAMMERING	-	4.501	-	1.801	1.350	1.350
Totaal opbrengsten	269.552	130.272	139.280	17.689	17.337	104.254
Totaal	29.274	80.254	50.980	6.411	99	57.292

Krediet/begroting

De uitgaven van de jaren 2014 en 2015 zijn de basis voor de kredietaanvraag. Rekening houdend met de eerder verstrekte kredieten is een aanvullend krediet van in totaal ca. €11,6 mln. nodig om de voorgenomen investeringen te doen (bijlage opgenomen in het MPG).

Na definitieve vaststelling van de grondexploitaties en het verstrekken van het totale krediet, worden de bedragen in de desbetreffende begrotingen verwerkt.

Ontwikkeling boekwaarde

In onderstaand overzicht zien we de boekwaarde oplopen naar € 84,7 mln. in 2015. Voor het jaar 2015 verwachten we sinds lange tijd dat de investeringen lager zullen zijn dan de opbrengsten, waardoor de boekwaarde daalt. Dat is uiteindelijk de bedoeling. Toch stijgt de totale boekwaarde. Dat heeft te maken met het afsluiten van drie projecten met een positief saldo. Deze middelen worden gestort in de reserve bouwgrondexploitaties.

Verwachte ontwikkeling boekwaarden grondexploitaties				Bedragen x € 1.000		
TOELICHTING	Begin 2014	End 2014	End 2015	End 2016	End 2017	End 2018
GONDEN IN EXPLOIATIE (BIE)	-67.157	-70.065	-71.018	-65.684	-54.427	-50.122
NIET IN EXPLOIATIE (NIEGG)	-13.097	-13.633	-13.665	-14.844	-16.084	-17.751
Totaal	-80.254	-83.699	-84.683	-80.527	-70.511	-67.873

6. Risico's

Op basis van de financiële prognoses voor de actieve grondexploitaties (BIE) en de toekomstige grondexploitaties (NIEGG) zijn de risico's ingeschat.

In totaal hebben we een bedrag van ca. € 13 mln. (jaar 2022) nodig om de te verwachte risico's op te kunnen vangen. De risicocomponenten zijn:

- € 4,0 mln. Risicokaarten per project
- € 5,1 mln. Overall Faseringsrisico woningbouw
- € 1 mln. Overall afzetrisico woningbouw
- € 1,6 mln. Herprogrammeringsrisico
- € 0,6 mln. Overige risico's

In de onderstaande grafiek bij het onderdeel weerstandvermogen zijn deze risico's gestapeld weergegeven en afgezet tegen de beschikbare reserve bouwgrondexploitaties.

7. Weerstandsvermogen

Voor de verwachte verliezen en de risico's op de grondexploitaties hebben we voldoende financiële buffers opgebouwd. De buffers zijn te splitsen in:

- een reserve bouwgrondexploitaties en
- de voorzieningen voor verwachte verliezen

Reserve Bouwgrondexploitaties

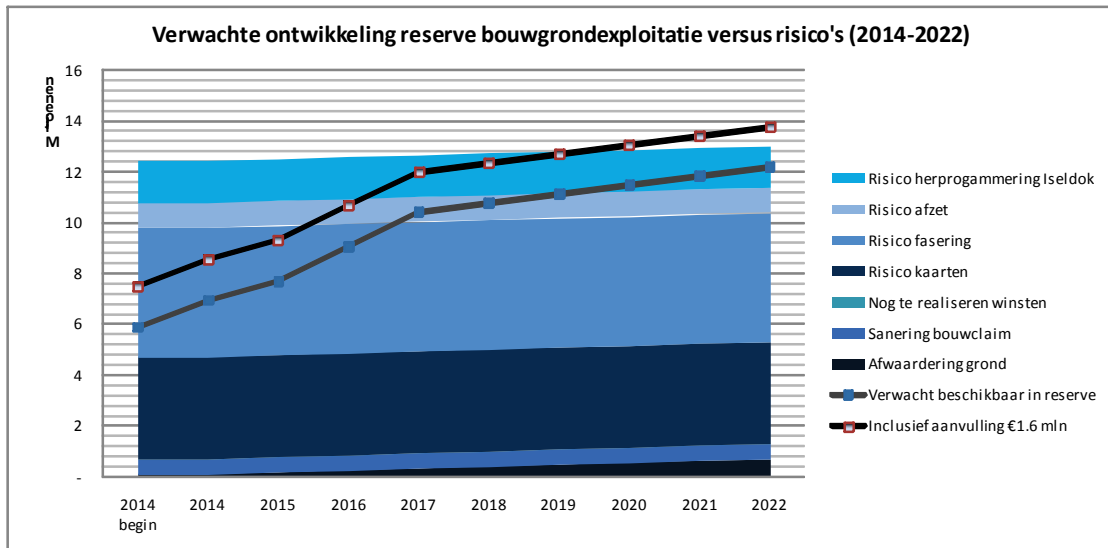
Gelet op het meerjarige karakter van gebiedsontwikkelingen en de daarmee samenhangende risico's is de ontwikkeling van de Reserve Bouwgrondexploitatie vanuit een meerjarig perspectief bezien. Voor een deel van de risico's wordt dus gespaard. In de komende jaren vinden de volgende stortingen plaats:

- € 4,6 mln. zijnde het restant te sparen 2014 t/m 2018 (de Taskforce maatregelen uit 2010 onderdeel van de toen genoemde € 29 mln.).
- een structureel bedrag van jaarlijks € 98.000, (a.g.v. aanbestedingsvoordelen brandweer en mobiliteit dekking t.b.v. Iseldoks).
- vanaf 2016 gedurende 9 jaar een bijdrage van € 108.000 uit de grondexploitatie Vijverberg.
- een structureel bedrag van jaarlijks € 150.000 restant spaarbedrag (Taskforce-maatregel.

Rekening houdende met de bovengenoemde mutaties, het verwachte rekeningsresultaat van het jaar 2014 ad € 0,8 mln. en de extra toevoeging uit de algemene reserve van € 1,6 mln. bedraagt het saldo begin 2015 € 8.5 mln.

Voor 2015 verwachten we een paar grondexploitaties met een positief eindresultaat af te sluiten. Dit betreft de projecten Grondwallen Bedrijvenweg, Brewinc en Revitalisering Verheulswede met een opbrengst van € 1,3 mln. Deze verwachte resultaten worden toegevoegd aan de reserve Bouwgrondexploitaties. In het MPG is hier vanuit het voorzichtigheidsprincipe geen rekening mee gehouden, om dat de verkopen nog gerealiseerd moeten worden.

In onderstaand overzicht zijn de 'gestapelde' risico's afgezet tegen de verwachte ontwikkeling van de beschikbare reserve Bouwgrondexploitaties. De bovenste lijn is inclusief de extra storting van € 1,6 mln. uit de Algemene Reserve; deze was nog niet verwerkt in het MPG. Gelet op het totaal bedrag van de risico's ad € 13 mln. is het gewenste niveau in 2015 nog niet bereikt.

Voorzieningen

Voor elke verwacht verlies van een grondexploitatie wordt een voorziening getroffen. Zoals opgenomen in het MPG is in 2014 een aanvulling ingeboekt. Rekening houdend met de rente-bijbeschrijving bedraagt de voorziening aan het eind van het jaar 2014 €18,2 mln. Doch rekening houdend met het 65% aandeel van andere gemeenten voor het A18 Bedrijvenpark komt dat het neer op een saldo van €13,2 mln. In verband met de verwachte afsluiting eind 2014 van het verliesgevende project bedrijfsterrein Wijnbergen zal van dit bedrag € 2,9 mln. worden aangewend als dekking van het verlies. En voor 2015 verwachten we een bedrag van € 0,3 mln. nodig te hebben voor het afsluiten van project Bethlehemstraat. Het resterende saldo van ca. € 10 mln. (35% aandeel A18) zullen we inzetten voor de nog lopende projecten op het moment dat deze worden afgesloten.

4 Financiële positie

In dit hoofdstuk lichten we het financieel meerjarenperspectief 2014-2018 nader toe. We baseren ons op de begroting 2014. Het perspectief hebben we verdeeld in 4 hoofdonderwerpen, of blokken. Per blok geven we een korte toelichting op de mutaties die sinds de begroting 2014 hebben plaats gevonden.

Het financieel meerjarenperspectief 2014-2018

In dit overzicht leest u de ontwikkeling van het financieel meerjarenperspectief.

Meerjarenperspectief Doetinchem (bedragen x € 1.000)	2014	2015	2016	2017	2018
Structurele beginsaldi van de begroting:	-771	892	571	-505	-1.952
Structurele mutaties op de blokken:					
1. Nieuwe ontwikkelingen en beleid begroting 2015	0	1.042	65	-26	-26
2. Doorwerking eerdere bestuurlijke besluiten	202	1.815	-182	-599	0
3. Gemeentefonds	1.442	-3.207	-1.013	-873	-936
4. Vervangingsinvesteringen en vrijval kapitaallasten	19	29	54	51	45
Structureel saldo begroting	892	571	-505	-1.952	-2.869
Incidentele mutaties op de blokken:					
1. Nieuwe ontwikkelingen en beleid begroting 2015	0	-567	-500	0	0
2. Doorwerking eerdere bestuurlijke besluiten	-431	-1.577	-1.285	0	0
3. Gemeentefonds	106	-392			
Totaalsaldo begroting t.g.v./t.l.v. algemene reserve	567	-1.965	-2.290	-1.952	-2.869

De mutaties op het meerjarenperspectief worden hierna per blok toegelicht.

Blok I Nieuwe ontwikkelingen en beleid begroting 2015

I. Nieuwe ontwikkelingen en beleid begroting 2015 (bedragen x € 1.000)	2014	2015	2016	2017	2018
1. Onvermijdbare aanmeldingen begr 2015		-56			
3. Groot onderhoud doorgaande wegen		-26	-26	-26	-26
4a. Raming rente verlagen		824	91		
4b. Bijstelling budget leerlingenvervoer		300			
Totaal structureel saldo begroting		1.042	65	-26	-26
1. Onvermijdbare aanmeldingen begr 2015		-67			
2. Leges omgevingsvergunningen		-500	-500		
Totaal incidenteel saldo begroting		-567	-500		

We hebben een aantal ontwikkelingen al in de begroting 2015 vertaald. Per onderwerp lichten we ze toe. Bij het vaststellen van de begroting 2015 besluit de raad over deze ontwikkelingen.

Onvermijdbare aanmeldingen

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) incidenteel nadeel € 30.000

Onze bijdrage aan de ODA voor de begroting 2015 is hoger dan eerder was afgesproken. Het lukt de ODA nog niet om voldoende in te verdienen op hun activiteiten. Het algemeen bestuur van de ODA heeft ingestemd met de begroting 2015 van de ODA. Dit vooral omdat afwijzing naar verwachting geen positief, maar eerder een negatief effect heeft op de nagestreefde maatschappelijke ontwikkelingen. Vanaf 2016 moet de ODA de begroting echter alsnog bijstellen.

Veldverlichting Concordia Wehl Incidenteel nadeel 2015 € 37.000

Voetbal vereniging Concordia groeit in ledenaantal. De vereniging beschikt over twee trainingsvelden. Op één van de velden is LED verlichting aangelegd. Om de leden in het winterseizoen allemaal te laten trainen moet ook verlichting worden aangelegd op het tweede trainingsveld. De gemeente is verantwoordelijk voor de verlichting. Het aanleggen van 6 masten en 6 armaturen LED verlichting kost €37.000. Het onderhoud en de vervanging worden georganiseerd vanuit het vastgoedfonds.

Budgetaanpassingen dekking bestaand beleid structureel nadeel € 56.000

Uit de rekeningresultaten van de afgelopen jaren blijkt dat we tekort komen bij enkele activiteiten. De activiteiten worden uitgevoerd binnen de bestaande beleidskaders. De budgetten blijken echter ontoereikend te zijn. Daarom passen we de begrotingsbudgetten aan.

- Budget Deelnamesubsidie structureel € 30.000
- Beheerbudget VRI's structureel € 20.000
- Energielasten Stadsmuseum (vanaf 2014) structureel € 6.000

Leges omgevingsvergunningen incidenteel nadeel 2015, 2016 € 500.000

In de afgelopen jaren is herhaaldelijk de ontwikkelingen bij de omgevingsvergunningen aan de orde geweest. Zowel in begrotingen, waarbij incidentele verlagingen van inkomsten zijn geraamd. Maar ook in de jaarstukken waarin tegenvallende legesinkomsten voor de omgevingsvergunningen zijn gemeld. Het blijkt dat door de crisis het aantal gevraagde vergunningen aanzienlijk is gedaald. Daarbij speelt een rol dat volgens stand beleid grote bouwprojecten “winst” genereren, die wordt ingezet om het verlies op de kleine vergunningaanvragen te compenseren. Dit, met als uitgangspunt: de leges zijn maximaal kostendekkend. Juist grote projecten blijven door de crisis achterwege. Binnen het bestaande beleid is het daarom onmogelijk om kostendekkende legesinkomsten te realiseren. We nemen nu in de begroting een incidenteel nadeel op voor de jaren 2015 en 2016. In het tweede halfjaar 2014 heeft de verantwoordelijke afdeling opdracht gekregen om een analyse van de leges omgevingsvergunningen te maken waarbij de mogelijkheden voor kostenbesparingen en tariefaanpassingen worden onderzocht. Bij de kerntakendiscussie wordt deze analyse ingebracht, waarbij we de huidige beleidsuitgangspunten voor de leges omgevingsvergunningen ter heroverweging in de raad bespreken. De financiële gevolgen ervan worden vertaald in de komende gemeentebegrotingen.

Groot onderhoud doorgaande wegen structureel cumulatief nadeel € 26.000

In 2013 is onderzoek gedaan naar de onderhoudstoestand van een aantal doorgaande wegen binnen gemeente. Het onderzoek is uitgevoerd omdat er in een aantal wegvakken schades zichtbaar zijn die vanuit de fundering komen. Het reguliere onderhoudsbudget in de begroting is voor het onderhoud aan de bovenste laag van de asfaltconstructie. Niet voor het compleet vervangen van asfaltconstructies inclusief funderingen. Voor de komende 8 jaar is een totale investering nodig van € 8 miljoen. Per jaar is dus circa € 1 miljoen extra nodig.

Een aantal van de onderzochte wegen heeft een belangrijke functie voor de bereikbaarheid van de achterliggende regio. Ook is de bereikbaarheid van de regionale voorzieningen in Doetinchem via deze routes belangrijk voor de Achterhoek. Daarom hebben we de provincie gevraagd om een eenmalige en structurele bijdrage in de kosten van het groot onderhoud aan deze wegen. Bij het schrijven van deze begroting werd nog overlegd over de hoogte van de provinciale bijdrage. Rekening houdend met de provinciale bijdrage, hebben we de jaarlijkse rente- en afschrijvingskosten van de investeringen in het jaar 2022 (8 jaar) geraamd op € 182.000. Om dit bedrag te bereiken dient vanaf 2015 tot en met 2022 het onderhoudsbudget met € 26.000 structureel per jaar te worden verhoogd.

Financieel-technische maatregelen voor sluitende begroting 2015

We hebben enkele financieel-technische maatregelen moeten nemen om het structurele saldo van de begroting 2015 sluitend te krijgen. Het gaat daarbij om het afstemmen van begrotingsramingen met de resultaten uit de afgelopen jaarstukken. In de jaarstukken van meerdere jaren waren voordelen op deze activiteiten. Daarom vinden we het verantwoord om de begrotingsramingen van deze activiteiten neerwaarts bij te stellen. Het bijstellen van de budgetten heeft geen beleidsinhoudelijke consequenties. Zo heeft het geen gevolgen voor burgers of voor de organisatie.

Raming rente verlagen

**structureel voordeel in 2015 € 824.000
vanaf 2016 € 915.000**

Sinds vele jaren hebben we in de jaarstukken aanzienlijke voordelen op de financieringslasten. Deze worden veroorzaakt doordat investeringen later worden gerealiseerd dan gepland. Hierdoor hoeft minder te worden geleend. Een andere oorzaak is de historisch lage rente waardoor de afgelopen jaren goedkoper kon worden geleend. De te betalen rente voor onze lening portefeuille is hierdoor gedaald naar gemiddeld 3,4%. Het effect van minder en goedkoper lenen werd in de afgelopen jaren zichtbaar in de financiële resultaten van de financiële monitoren en de jaarstukken. In de begroting 2014 hebben we daarom al een beperkte besparing op de rentelasten ingeboekt. We vinden het zeer wel verantwoord om de begrote rentelasten verder te verlagen. Het zorgt voor meer realistische begrotingsramingen. Dat voorkomt voor een deel verschil met de jaarstukken. Bij de financieringslasten zullen verschillen blijven bestaan tussen begroting en jaarstukken. Die zijn het gevolg van een risicomarge die we aanhouden op de rente voor nieuwe leningen. Daarnaast blijft er verschil tussen planning en uitvoering van investeringen. In hoofdstuk 3, paragraaf 4 Financiering lichten we de bijstelling van de rente verder toe.

Bijstellen budget leerlingenvervoer**structureel voordeel € 300.000**

Het budget voor leerlingenvervoer bedraagt circa € 1,2 miljoen. Vanaf 2012 blijven de uitgaven ver onder het begrotingsbudget. Oorzaken hiervan zijn afname van het aantal leerlingen dat naar het speciaal onderwijs gaat. Bovendien zijn in de afgelopen schooljaren alle leerlingen die een aanvraag leerlingenvervoer deden, geïndiceerd door de MO Zaak. Tot slot kan worden verwacht dat door de strakke toepassing van de hardheidsclausule in de verordening het aantal te vervoeren leerlingen vanaf het schooljaar 2014/2015 nog verder afneemt.

Blok 2 Doorwerking eerdere bestuurlijke besluiten

2. Doorwerking eerdere bestuurlijke besluiten (bedragen x € 1.000)	2014	2015	2016	2017	2018
Structureel saldo blok 1 begroting 2014 (excl. ombuigingen € 3 miljoen)	-424	654	130	-599	
Structureel saldo blok 2 begroting 2014	724	1.161	-312		
mutatie uit jaarstukken 2013: bijstelling budget vluchtelingen	-98				
Totaal structureel saldo begroting	202	1.815	-182	-599	
Incidenteel saldo blok 1 begroting 2014	-662	-1.517	-1.285		
Incidenteel saldo blok 2 begroting 2014	-1.024	-60			
mutatie uit jaarstukken 2013: gedeeltelijke invulling taak Rozengarde	300				
Financiële monitor 2014 (excl alg uitk. opgenomen bij alg uitk. in blok 3)	955				
Totaal incidenteel saldo begroting	-431	-1.577	-1.285		

De saldi uit de begroting 2014 zijn overgenomen.

Daarnaast zijn er twee mutaties overgenomen uit de jaarstukken 2013. Het betreffen:

- Bijstelling van het budget voor vluchtelingen structureel nadelig € 98.000.
- De raad heeft voor Rozengarde een investeringsbijdrage van € 964.000 beschikbaar gesteld. Daarvan is in 2013 € 300.000 al betaald uit de algemene reserve. Dat bedrag wordt nu in mindering gebracht op de investeringsbijdrage.

Tenslotte is van de financiële monitor 2014 het resultaat na bestemming opgenomen.

Blok 3 Gemeentefonds

3. Gemeentefonds (bedragen x € 1.000)	2014	2015	2016	2017	2018
Structureel saldo blok 3 begroting 2014	574	-3.121	-579	-802	
september-, decembercirculaire 2013 (fin. monitor 2014)	-63	102	-352	52	-1.222
Meicirculaire 2014 (jaarschijf 2014 in fin. monitor 2014)	931	-188	-82	-123	286
Totaal structureel saldo begroting	1.442	-3.207	-1.013	-873	-936
Incidenteel saldo blok 3 begroting 2014	106	-392			
Totaal incidenteel saldo begroting	106	-392			

De saldi uit de begroting 2014 zijn overgenomen. En ook de financiële gevolgen van de september- en decembercirculaire 2013 van het gemeentefonds. Daarover is in de financiële monitor 2014 gerapporteerd. Tenslotte hebben we de meicirculaire 2014 van het Gemeentefonds opgenomen. Over de meicirculaire 2014 Gemeentefonds is de raad geïnformeerd in de raads-mededeling 2014-67.

Blok 4 Vervangingsinvesteringen en vrijval kapitaallasten

4. Vervangingsinvesteringen en vrijval kapitaallasten (bedragen x € 1.000)	2014	2015	2016	2017	2018
Structureel saldo blok 4 begroting 2014	19	58	45	45	
Vrijval kapitaallasten		-50	-50	-50	170
Vervangingsinvesteringen		21	59	56	-75
Reservering vrijval investeringslasten onderwijs					-50
Totaal structureel saldo begroting	19	29	54	51	45

De saldi uit de begroting 2014 zijn overgenomen.

De vrijval van de kapitaallasten en de vervangingsinvesteringen zijn bijgesteld op basis van het actuele overzicht vervangingsinvesteringen. Zie hoofdstuk 7.

Het overzicht vervangingsinvesteringen is aangepast op eerdere ramingen. De belangrijkste aanpassingen zijn het gevolg van:

- De Brandweer is overgedragen aan de VNOG;
- De accommodaties zijn overgedragen aan het Vastgoedfonds. Bij de besluitvorming daarover zijn de kapitaallasten en de vrijval ervan, overgedragen aan dit fonds.

Dit leidt tot lagere vervangingsinvesteringen maar ook tot lagere vrijval van kapitaallasten.

De voor- en nadelige resultaten over de verschillende jaarschijven zijn beperkt.

Algemene reserve

In het overzicht ziet u het meerjarenperspectief 2014-2018 van de algemene reserve. Op een aantal posten geven we een korte toelichting.

Nr.	Prognose algemene reserve (bedragen x € 1.000)	Prognose algemene reserve				
		2014	2015	2016	2017	2018
1	Stand per 1 januari	19.677	18.790	17.471	14.775	12.326
2	rente	708	639	594	502	419
3	Mutaties door raadsbesluiten t/m begroting 2014:					
a	Vastgoedfonds: restant taakstelling verkoop panden	456	507			
b	Voorbereidingskrediet Oostelijke randweg	-1.049				
c	verkeer doetinchem noord uitvoering fase I	-410				
d	toevoeging aan Risicoreserve grexen (€ 29 mln.)	-500	-500	-1.000	-1.000	
e	Deel bestemmingsreserve jeugdagenda naar algemene reserve	80				
f	reserve Loonsom naar algemene reserve	528				
4	Saldi meerjarenperspectief 2014-2018	567	-1.965	-2.290	-1.952	-2.869
5	ISV subsidie tgv Iseldoks: van res. Grex naar alg. reserve	350				
6	meerjarenperspectief grondexploitaties rbs juni 2014	-1.617				
	Totaal algemene reserve	18.790	17.471	14.775	12.326	9.875

Stand per 1 januari

De prognose start met de stand per 1 januari 2014. Deze stand is het resultaat van de jaarstukken 2013, vastgesteld in de raad van juli 2014.

Rente

We rekenen de omslagrente toe aan de algemene reserve. Door dat te doen maakt het niet uit of we met geld uit de algemene reserve financieren of het geld lenen. De rentekosten zijn in beide gevallen hetzelfde.

Mutaties door raadsbesluiten t/m begroting 2014

De raad heeft verschillende besluiten genomen met gevolgen voor de algemene reserve. Deze worden vertaald in de opeenvolgende p&c documenten. De afzonderlijke posten zijn afzonderlijk toegelicht in de begroting 2014.

Saldi meerjarenperspectief 2013-2017

De saldi van het financieel meerjarenperspectief worden gemuteerd op de algemene reserve.

ISV subsidie tgv. Iseldoks

Uit de algemene middelen was een bijdrage aan het project Iseldoks betaald van € 350.000. De raad heeft op 11 december 2013 besloten om deze projectkosten te dekken uit de ontvangen ISV subsidie. Daarom wordt het bedrag terug gestort in de algemene reserve.

Meerjarenperspectief grondexploitatie

Bij het vaststellen van het meerjaren perspectief grondexploitatie heeft de raad op 17 juli 2014 besloten om € 1,6 miljoen te storten in de reserve Bouwgrondexploitatie, omdat het gewenste niveau van die reserve in 2018 nog niet is bereikt.

Uitgangspunten voor berekeningen van de begroting 2015

Voor de berekening van de begrotingsbudgetten gelden een aantal uitgangspunten. Hieronder worden ze opgesomd.

Algemene begrotingsprincipes

We hanteren we de volgende begrotingsprincipes:

- In de begroting van het voorliggende jaar worden geen stelposten nog te realiseren ombuigingen opgenomen. Het saldo van de jaarschijf toont in hoeverre deze sluitend is.
- Het financieel beleid wordt ondersteund door een begrotingsdiscipline waarbij:
 - structurele tegenvallers direct worden gecompenseerd met structurele ombuigingen;
 - structurele meevallers als voordeel worden ingeboekt in de begroting en daarmee gebruikt als invulling van heroverweging van bestaand beleid;
 - incidentele meevallers ten gunste van de algemene reserve worden gebracht;
 - incidentele tegenvallers opgevangen worden binnen bestaande budgetten.

Groei aantal inwoners en woonruimten per 1 januari

	2015	2016	2017	2018	Totaal
Groei woningen	150	150	150	150	600
Groei inwoners	75	75	75	75	300

De prognoses voor de groei van de inwoners en de woningen baseren we op het provinciaal woningbouwprogramma en de regionale woonvisie. Pas na 2018 hoeft onze gemeente rekening te houden met een krimpend aantal inwoners. Het aantal woningen en inwoners is een belangrijke basis voor de inkomsten van de Algemene uitkering en de OZB.

Loon- en prijsontwikkelingen

In onderstaand overzicht leest u het percentage voor loon- en prijscompensatie dat in het financieel meerjarenperspectief van de begroting 2015 is opgenomen.

	2015	2016	2017	2018
% Aanpassing voor loon- en prijsontwikkelingen	1,25%	0,75%	0,5%	0,5%

De loon- en prijsontwikkelingen baseren we op de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (pBBP) in de algemene uitkering van het Gemeentefonds, zoals die worden vermeld in de laatste meicirculaire. Het budget voegen we toe aan de stelpost voor loon- en prijsontwikkelingen. De ruimte in deze stelpost fluctueert dus met de geraamde prijsontwikkelingen (pBBP) in de algemene uitkering. Daarnaast is er een stelpost voor autonome ontwikkelingen van € 300.000. Uit deze stelposten betalen we de prijsontwikkelingen, loonontwikkelingen (CAO gemeentepersoneel), volumeontwikkelingen (areaaluitbreiding), extra kosten uit (bud-

get-)contracten en overige tariefsaanpassingen.

De compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen kan afwijken van de werkelijke inflatie-ontwikkeling. Deze afwijking is in principe voor rekening en risico van de budgethouder. Uitgangspunt is dat hetgeen de gemeente aan compensatie ontvangt in de algemene uitkering en de lokale heffingen, zij dat ook vergoed als compensatie voor inflatie.

Ontwikkeling lokale heffingen

De gemeentelijke tarieven van belastingen, heffingen en leges zijn gekoppeld aan het percentage van de loon- en prijsontwikkelingen. Voor de begroting 2015 geldt dus 1,25% stijging. Voor nadere informatie over de lokale heffingen verwijzen we u naar hoofdstuk 3, paragraaf I Lokale heffingen.

Toerekening overheadkosten

Naar aanleiding van opmerkingen uit de raad hebben we de overhead van de ambtelijke organisatie en de toerekeningsmethodiek laten onderzoeken door een externe adviseur.

Dit heeft ertoe geleid dat de toerekening van de overheadkosten aan de personeelskosten vanaf dit begrotingsjaar is gewijzigd. Het oude systeem dateert van 15 jaar geleden. In dat systeem werden een deel van de kosten van het afdelingsmanagement en overhead toegerekend aan het zogenaamde politieke dak (product bestuurs- en managementondersteuning).

Naar huidige inzichten zouden deze kosten toegerekend moeten worden aan de primaire processen. Het nieuwe systeem sluit aan bij hetgeen momenteel algemeen gebruikelijk is in gemeenteland. Daardoor zijn onze kosten op de functies en producten beter vergelijkbaar met andere gemeenten.

Het nieuwe systeem leidt ertoe dat de bestuurskosten (terecht) lager zijn. De kosten van de primaire processen zijn hoger. Voor de gemeentebegroting is de systeemaanpassing neutraal. De hogere kosten hebben geen gevolgen voor de tarieven van legesplichtige activiteiten omdat de afdelingen de taak hebben gekregen om de kostenstijging op te vangen binnen het product.

Rekenrente voor financiering

De rekenrente in de begroting (inclusief grondexploitatie) is gebaseerd op het gemiddelde rentepercentage dat wij betalen voor onze opgenomen geldleningen. Deze rente wordt door een omslagsystematiek toegerekend aan de verschillende programma's. Voor 2015 is deze rente berekend op 3,4%. Op deze rekenrente zijn enkele uitzonderingen. Dit zijn de rioleringen vanwege de lange afschrijvingstermijn. En een aantal investeringen waarbij besloten is om een specifiek rentepercentage toe te passen.

Voortgang ombuigingen uit voorjaarsnota 2011

Bij de voorjaarsnota 2011 is een pakket van ombuigingsmaatregelen vastgesteld. Deze ombuigingen zijn gefaseerd voor de jaren 2011 t/m 2016. De maatregelen zijn allemaal al verwerkt in de budgetten van de gemeentebegroting. De afdelingen of instellingen die de taakstelling kregen moeten ervoor zorgen dat deze tijdig wordt gerealiseerd. Het budget is op voorhand al aangepast.

Over het realiseren van de ombuigingstaakstellingen wordt de raad geïnformeerd via de documenten van de p&c cyclus. Hieronder ziet u samenvattende overzichten van de ombuigingen. De specificaties van de overzichten zijn opgenomen in de hoofdstuk 8. De nummers op die overzichten verwijzen naar de opdrachten die in het bijlagenboek van de voorjaarsnota 2011 zijn beschreven. Deze is vastgesteld door de raad op 9 juni 2011. Zie het BIS.

Wat is gerealiseerd?

Een groot deel van de ombuigingen zijn inmiddels gerealiseerd. Hiervan zien we in de samenleving nu al de positieve en minder positieve effecten.

Samenvattend overzicht gerealiseerde bezuinigingen 2011-2014				
Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Totaal Buiten	1.027.000	6.315.370	1.023.310	1.213.670
totaal loonsom en loonsom gerelateerd	200.000	586.500	800.750	193.000
Totaal omzettaakstelling loonsom en loonsom gerelateerd (oby rapport Berenschot)				560.000
Totaal bezuinigingstaakstellingen 2011-2014	1.227.000	6.901.870	1.824.060	1.966.670

Waarvoor staan we nog aan de lat?

Een deel van de ombuigingen uit 2011 worden in 2015 en 2016 nog uitgevoerd. De meeste ombuigingen die in de laatste jaren plaatsvinden zijn overigens op verzoek van de instellingen in de laatste jaren gezet, zodat er voldoende tijd was om een andere beweging in te zetten. In onderstaand overzicht ziet u welke ombuigingen in de komende jaren nog worden ingevuld.

Samenvattend overzicht nog te realiseren bezuinigingen 2015-2016		
Omschrijving	2015	2016
Totaal Buiten	60.000	50.000
totaal loonsom en loonsomgerelateerd	1.814.000	0
Totaal omzettaakstelling loonsom en loonsom gerelateerd	360.000	360.000
Totaal bezuinigingstaakstellingen 2015-2016	2.234.000	410.000

5 Overzichten van lasten, baten en saldi

Overzicht van baten en lasten in de begroting 2015	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1 Bestuur en veiligheid	12.330.383	1.587.200	-10.743.183
Programma 2 Economie en bereikbaarheid	12.107.427	4.705.230	-7.402.197
Programma 3 De Doetinchemse Keuze	110.543.144	18.145.454	-92.397.690
Programma 4 Onderwijs en cultuur	15.654.995	2.431.335	-13.223.660
Programma 5 Sport, openbaar groen en recreatie	12.004.526	2.363.894	-9.640.632
Programma 6 Ruimtelijke ordening, wijk- en buurtontwikkeling en volkshuisvesting	9.950.415	7.271.484	-2.678.931
Programma 7 Duurzaamheid, milieu en afval	6.614.557	6.915.380	300.823
Programma 8 Middelen en organisatie	17.956.713	17.237.000	-719.713
Subtotaal	197.162.160	60.656.977	-136.505.183
Programma 8 Geraamde algemene dekkingsmiddelen	6.647.911	140.628.666	133.980.755
Programma 8 Geraamde bedrag voor onvoorzien	132.030		-132.030
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	203.942.101	201.285.643	-2.656.458
Programma 8 Beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	3.674.793	4.366.251	691.458
Geraamde resultaat begroting 2015	207.616.894	205.651.894	-1.965.000

meerjarenbegroting	rekening 2013	begroting 2014 voor wijziging	begroting 2014 na wijziging	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018
I Bestuur en veiligheid							
lasten	14.640.568	14.485.003	14.732.815	12.330.383	12.257.383	12.264.383	12.264.383
baten	1.303.644	1.077.320	1.204.320	1.587.200	1.587.200	1.587.200	1.587.200
saldo programma 1	-13.336.924	-13.407.683	-13.528.495	-10.743.183	-10.670.183	-10.677.183	-10.677.183
2 Economie en bereikbaarheid							
lasten	12.138.178	10.550.887	10.564.659	12.107.427	12.561.120	12.587.120	12.613.120
baten	4.984.564	4.697.710	4.697.710	4.705.230	4.705.230	4.705.230	4.705.230
saldo programma 2	-7.153.614	-5.853.177	-5.866.949	-7.402.197	-7.855.890	-7.881.890	-7.907.890
3 De Doetinchemse Keuze							
lasten	60.691.058	55.319.870	56.356.045	110.543.144	111.100.144	108.024.144	107.521.144
baten	34.590.085	28.035.782	30.367.185	18.145.454	18.145.454	18.145.454	18.145.454
saldo programma 3	-26.100.973	-27.284.088	-25.988.860	-92.397.690	-92.954.690	-89.878.690	-89.375.690
4 Onderwijs en cultuur							
lasten	16.945.544	16.618.856	16.230.308	15.654.995	16.096.995	15.561.995	15.556.995
baten	2.993.747	2.424.499	2.425.315	2.431.335	2.431.335	2.431.335	2.431.335
saldo programma 4	-13.951.796	-14.194.357	-13.804.993	-13.223.660	-13.665.660	-13.130.660	-13.125.660
5 Sport, openbaar groen en recreatie							
lasten	13.409.374	12.524.315	12.846.768	12.004.526	11.922.526	11.922.526	11.852.526
baten	4.035.078	2.225.114	2.122.844	2.363.894	2.363.894	2.363.894	2.363.894
saldo programma 5	-9.374.296	-10.299.201	-10.723.924	-9.640.632	-9.558.632	-9.558.632	-9.488.632
6 Ruimtelijke ordening, wijk- en buurtontwikkeling en volkshuisvesting							
lasten	13.757.144	10.295.991	10.905.450	9.950.415	9.961.315	9.961.315	9.946.315
baten	9.721.152	7.434.084	7.693.084	7.271.484	7.271.484	7.771.484	7.771.484
saldo programma 6	-4.035.991	-2.861.907	-3.212.366	-2.678.931	-2.689.831	-2.189.831	-2.174.831
7 Duurzaamheid, milieu en afval							
lasten	7.613.825	6.581.996	6.707.246	6.614.557	6.580.557	6.535.557	6.553.557
baten	7.439.401	6.691.110	6.691.110	6.915.380	6.915.380	6.915.380	6.915.380
saldo programma 7	-174.424	109.114	-16.136	300.823	334.823	379.823	361.823
8 Middelen en organisatie							
lasten (excl. resultaat excl. reserves)	44.273.155	36.582.059	47.748.549	24.736.654	24.740.895	25.865.895	26.357.895
baten (excl. reserves)	118.401.174	110.373.358	120.890.272	157.865.666	158.819.666	156.209.666	155.300.666
saldo programma 8	74.128.019	73.791.299	73.141.723	133.129.012	134.078.771	130.343.771	128.942.771
Totaal lasten (excl. resultaat excl. reserves)	183.468.845	162.958.977	176.091.840	203.942.101	205.220.935	202.722.935	202.665.935
baten (excl. reserves)	183.468.845	162.958.977	176.091.840	201.285.643	202.239.643	200.129.643	199.220.643
Geraamde saldo van baten en lasten	0	0	0	-2.656.458	-2.981.292	-2.593.292	-3.445.292
Saldo beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves				691.458	691.292	641.292	576.292
Geraamde resultaat				-1.965.000	-2.290.000	-1.952.000	-2.869.000

overzicht van incidentele baten en lasten		begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018
1	Bestuur en veiligheid				
	lasten				
	baten				
	saldo programma 1	0	0	0	0
2	Economie en bereikbaarheid				
	lasten				
	baten				
	saldo programma 2	0	0	0	0
3	De Doetinchemse Keuze				
	lasten 6100 inkomensdeel WWB	800.000	650.000	0	0
	lasten 6110 werkgelegenheid	100.000	100.000	0	0
	baten				
	saldo programma 3	-900.000	-750.000	0	0
4	Onderwijs en cultuur				
	lasten 4802 onderwijshuisvesting	0	535.000	0	0
	lasten 5100 bibliotheek	50.000	0	0	0
	lasten 5801 mediabeleid	30.000	0	0	0
	baten				
	saldo programma 4	-80.000	-535.000	0	0
5	Sport, openbaar groen en recreatie				
	lasten 5305 veldverlichting buitensport	37.000	0	0	0
	lasten 5600 toerisme en recreatie	45.000	0	0	0
	baten				
	saldo programma 5	-82.000	0	0	0
6	Ruimtelijke ordening, wijk- en buurtontwikkeling en volkshuisvesting				
	lasten				
	baten 8220 leges omgevingsvergunning	-500.000	-500.000	0	0
	saldo programma 6	-500.000	-500.000	0	0
7	Duurzaamheid, milieu en afval				
	lasten 7234 ODA	30.000	0	0	0
	baten				
	saldo programma 7	-30.000	0	0	0
8	Middelen en organisatie				
	lasten 9600 ICT help-desk	60.000	0	0	0
	lasten 9600 saldo kostenplaatsen	492.000	0	0	0
	baten 9210 gemeentefonds meicirculaire 2011	-392.000	0	0	0
	saldo programma 8	-944.000	0	0	0
Totaal	lasten	1.644.000	1.285.000	0	0
	baten	-892.000	-500.000	0	0
	totaal programma 1 t/m 8	-2.536.000	-1.785.000	0	0

Financiële bijlagen

- 6 Overzicht reserves en voorzieningen**
- 7 Overzicht kredieten vervangingsinvesteringen**
- 8 Overzichten ombuigingen**

6 Overzicht reserves en voorzieningen

Inleiding

In het overzicht op de volgende bladzijden ziet u alle reserves en voorzieningen van de gemeente Doetinchem. Bij elke reserve en voorziening leest u een toelichting op de bestemming ervan.

Een deel van de reserves dient als weerstandscapaciteit voor risico's. In hoofdstuk 3, paragraaf 2. Weerstandsvermogen en risicobeheer wordt naar deze reserves verwezen. In hoofdstuk 4 Financiële positie wordt ingegaan op de ontwikkeling van de algemene reserve.

nr.	Omschrijving	doel	01-01-2015	31-12-2015	voeding	onttrekking	benodigde omvang
Algemene reserves							
1	algemene reserve grex	Algemene reserve voor afdekking tekorten verliesgevende grondexploitaties en overige bedrijfsrisico's binnen het taakveld grondexploitatie.	7.685.991	8.097.315	Voordelige exploitatie-saldi van grondexploitaties.	Afdekking tekorten verliesgevende grondexploitaties.	De omvang van deze reserve moet minimaal 10% van de boekwaarde van de grondexploitatie bedragen (Cascademodel).
2	algemene reserve voor algemene risico's	Het dienen als financieel weerstandvermogen (buffer) voor het opvangen van in principe onvoorziene financiële tegenvallers.	18.790.045	17.471.406	Positieve saldi begroting/jaarrekening	Negatieve saldi begroting/jaarrekening	De minimum norm is vastgesteld op € 11 miljoen, of 10% van het relevante begrotings-totaal. Zie toelichting in hfd. 4.
Totaal algemene reserves			26.476.036	25.568.721			
Bestemmingsreserves							
reserves onderhoud							
3	reserve kl. invest. fac. dienst en huisvesting	Het egaliseren van de kosten van de investeringen van de facilitaire dienst, betreffende huisvestingskosten en repro.	85.474	99.082	De reserve wordt van oorsprong gevoed vanuit de budgetten uit de kostenplaatsen	Volgens vervangingsplanning kleine investeringen	In overeenstemming met meerjaren vervangingsplan huisvesting en repro.
4	reserve speelvoorzieningen	Opvangen van schommelingen in de kosten van vervanging en renovatie van speeltoestellen.	103.368	103.368	Het verschil tussen het jaarlijks beschikbare budget en de uitgaven.	Het verschil tussen het jaarlijks beschikbare budget en de uitgaven.	In overeenstemming met speelruimteplan.
5	reserve meerjarenplanning onderw/visgeb.mop	Het egaliseren van jaarlijks sterk schommelde onderhoudskosten van gemeentelijke schoolgebouwen.	390.621	395.503	Met ingang van 2015 vindt geen dotatie meer plaats, aangezien de taken zijn overgedragen aan de schoolbesturen. De scholen worden rechtstreeks gefinancierd door het rijk.	Werkelijke jaarlijkse onderhoudskosten aan schoolgebouwen	Nader te bezien na afwikkeling overdracht aan schoolbesturen.
6	reserve vastgoedfonds	Het egaliseren van jaarlijkse kosten en inkomsten van de gemeentelijke gebouwen.	492.636	506.266	Jaarlijks (geïndexeerde) dotaties onderhouden per gemeentelijk gebouw, exploitatiesaldi gemeentelijke accommodaties en verkoopopbrengsten panden.	Werkelijke jaarlijkse onderhoudskosten aan gemeentelijke gebouwen en negatieve exploitatiesaldi van gemeentelijke accommodaties.	In overeenstemming met meerjarenplanning vastgoedfonds
reserves onderhoud			1.072.098	1.104.219			
reserves kapitaallasten							
7	reserve dekking investeringslasten grote Projecten	Deze reserve is bestemd voor de jaarlijkse dekking van de investeringslasten van een aantal grote projecten (o.a. het Brewinc, nieuwbouw schouwburg Amphion).	15.516.479	15.044.039	Bij de vaststelling van de notitie reserves voorzieningen in 2002 is een bedrag afgezonderd voor dekking investeringslasten van een aantal grote projecten. Daarnaast is tot en met het jaar 2005 is de eenmalige vrijval van de investeringslasten toegevoegd aan deze reserve. Ook wordt jaarlijks rente bijgeschreven op deze reserve.	Gedurende 40 jaar (miv 2003) wordt jaarlijks een bedrag onttrokken ter afdekking van investeringslasten. De onttrekking is gebaseerd op 8% van het investeringsbedrag en loopt jaarlijks af met de vrijval van de investeringslasten.	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.
8	reserve afschrijving brandweerkazerne	Dekking investeringslasten brandweerkazerne Wehl	148.997	130.063	Rentebijdraging	Jaarlijkse investeringslasten	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.

nr.	Omschrijving	doel	01-01-2015	31-12-2015	voeding	onttrekking	benodigde omvang
9	reserve huisvesting inrichting kantoren	Middelen voor inrichting kantoren	403.311	358.500	Vanaf 2014 geen toevoegingen meer aan deze dekkingsreserve.	Reserve dient vanaf 2014 als gedeeltelijke dekking van de investeringslasten voortvloeiend uit krediet kantoor inrichting Deze invest. wordt in 10 jaar afgeschreven	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.
9	reserve bovenwijkse voorzieningen	Financiering "bovenwijkse grote infrastructurele voorzieningen"; werken met bovenwijkse functies, die functioneel dienstbaar zijn aan de wijken.	5.192.844	5.872.401	Via afdracht per verkochte m2 grond; € 25 per m2 voor woningbouw en € 15 per m2 voor bedrijventerreinen.	Conform jaarlijks vast te stellen nota voor de komende 10 jaar. Betreft investeringslaste van in nota opgenomen investeringen vnl in de infrastructuur.	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.
10	reserve afschrijving herinrichting wegen	Dekking kapitaallasten voor de komende jaren voor de investeringen in wegen.	127.736	122.679	Rentebijdring	Jaarlijkse investeringslasten	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.
11	reserve parkeerbonds	Het instandhouden en uitbreiden van parkeervoorzieningen in en rond het centrum, het terugdringen van het autogebruik door het fietsgebruik en het openbaar vervoer te bevorderen.	1.745.203	1.048.462	Van het voordelig saldo op het product parkeren wordt jaarlijks een bedrag van afgerond € 1,3 mln toegevoegd aan de algemene middelen. Het restant wordt toegevoegd aan deze reserve. De reserve is rentedragend, waarbij het percentage is afgestemd op de gemiddelde rente van de investeringen parkeerbedrijf.	Conform meerjarenprognose van het parkeerbonds. Naar verwachting is deze t/m 2016 toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te vangen. Onderdeel kemtalediscussie	In overeenstemming met de meerjarenprognose van het parkeerbonds. Naar verwachting is deze t/m 2016 toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te vangen. Onderdeel kemtalediscussie
12	reserve nieuwbouw het Timpaan	Reserve ter gedeeltelijke dekking van de investeringslasten van de nieuwbouw in 2006 van de Timpaan in de voormalige gemeente Wehl.	1.160.278	1.144.228	Geen	Jaarlijkse onttrekking gelijk aan de jaarlijkse investeringslasten van een deel van de investering.	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.
13	reserve onderwijshuisvesting	Dekking van toekomstige investeringen onderwijshuisvesting.	392.109	405.441	Middels structurele vrijval van kapitaallasten huisvesting onderwijs, incidenteel met specifieke toevoegingen aan het gemeentefonds en rentebijdring.	Jaarlijkse investeringslasten	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.
14	reserve dekking kaplasten nieuwb.school de haven	Dekking investeringslasten school de Haven	2.212.370	2.178.578	Eenmalige voeding vanuit algemene reserve	Jaarlijkse investeringslasten	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.
15	reserve afschrijving kunstwerk Wehl	Dekking investeringslasten kunstwerk Wehl	12.880	2.818	Rentebijdring	Jaarlijkse investeringslasten	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.
16	reserve bonusuitkering aandelen BNG	Deelname in de NV Bank Nederlandse Gemeenten. Deze reserve is de tegenhanger van onze aandelen.	162.222	162.222	Geen	Geen	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.
17	reserve deelneming Kondor-Wessels	Betreft deelneming Kondor-Wessels. Deze reserve is de tegenhanger van onze aandelen.	45.000	45.000	Geen	Geen	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.
18	reserve aandelen vitens	Deelname in waterbedrijf Vitens. Deze reserve is de tegenhanger van onze aandelen.	60.867	60.867	Geen	Geen	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.
	reserves kapitaallasten		27.180.297	26.575.299			

nr.	Omschrijving	doel	01-01-2015	31-12-2015	voeding	onttrekking	benodigde omvang
	reserves overheidstaken						
19	reserve streekarchivaat de Liemers en Doesburg	Uitredingsbijdrage uit streekarchivaat	26.914	14.000	In het verleden gevoed vanuit gemeentelijke herindelingsgelden	Reserve wordt gefaseerd uitgekeerd aan streekarchivaat	Reserve is toereikend conform gemaakte afspraken met streekarchivaat
20	reserve burgerzaken	Middelen bestemd voor het product burgerzaken, waaronder verkiezingen, paspoorten en rijbewijzen.	126.045	126.045	Saldo van inkomsten en uitgaven op het product burgerzaken, waaronder verkiezingen, paspoorten en rijbewijzen.	Saldo van inkomsten en uitgaven op het product burgerzaken, waaronder verkiezingen, paspoorten en rijbewijzen.	Nog te bepalen
	reserve sociaal domein	Risico's en uitvoering taken sociaal domein	2.139.951	2.139.951	Gevormd bij de vaststelling van de jaarstukken 2013. De reserves bijzondere bijstand, WWB, WMO, MO lokaal, MO regionaal en jeugdagenda zijn opgeheven en overgegaan in de reserve sociaal domein.	Onttrekking vindt plaats bij nadelen op de budgetten. Een deel is al bestemd voor bijv. jeugdagenda en maatschappelijke opvang (lokaal en regionaal). Resteert nog € 0,5 miljoen vrij beschikbaar. Zie rapport DDK 3. De mutaties op deze reserve gebeurt bij de jaarrekening; niet in de bestroting.	Nog te bepalen
21	reserves overheidstaken		2.292.910	2.279.996			
	overige bestemmingsreserves						
22	reserve volkshuisvesting	Reserve tbv verbeteren volkshuisvesting in de brede zin van het woord	185.281	170.281	Geen	Over de aanwending worden nog definitieve afspraken gemaakt (bij de prestatie-afspraken met Site)	Op het saldo liggen nog een tweetal bestemmingen: kwaliteitsimpuls openbare ruimte en monumenten/cultuurhistorie.
23	reserve stimuleringsfonds volkshuisvesting	Deze reserve is even groot als de middelen die gemeente Doetinchem heeft; uitsraan in het Stimuleringsfonds volkshuisvesting.	1.465.093	1.447.406	Rentebijdraging	In de raad van september 2009 is een verdeling gemaakt voor de inzet van de middelen in dit fonds.	De gemeente neemt deel in het herrevolving fund (RF) van de stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SYn). De gemeente kan aanwijzingen doen voor welke projecten de middelen (leningen) uit het RF inzetten.
24	reserve omzettaakstelling	Afdekken omzetterverlies agy lagere benodigde ureninzet eigen personeel in relatie met inkrimping formatie tlv grondexploitaties.	1.376.738	873.548	Vanuit reserve spaarrisico grexen.	Werkelijk omzetterverlies op personele inzet ten laste van grexen periode 2012 tm 2015.	Totaal 2,5 mln beschikbaar
	overige bestemmingsreserves		3.027.112	2.491.235			
	Totaal bestemmingsreserves		33.572.418	32.450.749			
	TOTAAL RESERVES		60.048.453	58.019.470			

nr.	Omschrijving	doel	01-01-2015	31-12-2015	voeding	onttrekking	benodigde omvang
	Voorzieningen						
	voorzieningen door derden beklemd						
25	voorziening afvalverwerking	Het egaliseren van de uitgaven en inkomsten die in het kader van afvalinzameling en verwerking worden gemaakt met als effect dat een nagenoeg stabiel tarief afvalstoffenheffing wordt gehanteerd.	1.664.640	1.464.640	Overschotten op de jaarlijkse kosten en inkomsten op het product afval	Tekorten op de jaarlijkse kosten en inkomsten op het product afval	Nog te bepalen
26	voorziening rioolbeheer	Het egaliseren van sterk schommelende uitgaven in het kader van onderhoud, vervanging en verbetering van het rioleringsstelsel met als effect dat een nagenoeg stabiel rioolrecht wordt gehanteerd.	6.093.735	6.383.188	Overschotten op de exploitatie- en investeringskosten voor riolering.	Tekorten op de exploitatie- en investeringskosten voor riolering.	In overeenstemming met meerjarenplanning GRP
27	voorziening compensatie bomen-natuur	Voor bomen en natuur	98.198	100.000	Derden	Bomen en natuur	Is afhankelijk van verplichte compensatie
28	voorziening afkoopsummen begraaftuinen	De voorziening dient ter afdekking van de jaarlijkse kosten voor onderhoud op de begraaftuinen.	1.293.106	1.337.072	Jaarlijks ontvangen afkoopsummen in verband met onderhoudsrecht gaven.	Ontrokken worden de lasten die wij hebben voor onderhoud van de begraaftuinen.	De voorziening moet toereikend zijn om jaarlijks de lasten in de exploitatie op te kunnen vangen.
29	voorziening bouwvergunningen	Het egaliseren van schommelingen in de opbrengsten bouwleges	0	0	Voordelen opbrengst bouwleges versus uitgaven m.b.t. bouwvergunningen.	Nadelen opbrengst bouwleges versus uitgaven m.b.t. bouwvergunningen.	Niet nader bepaald; gelet op economische crisis is er de laatste jaar geen voeding meer van deze voorziening.
30	voorziening site	Voorziening vooruitontvangen bedragen Site tbv project Oosseld	105.233	0	Site	Afwikkeling project	Overeenkomstig doel
	voorzieningen door derden beklemd		9.254.912	9.284.899			

nr.	Omschrijving	doel	01-01-2015	31-12-2015	voeding	onttrekking	benodigde omvang
	voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's						
31	pensioenvoorziening wethouders	De voorziening wordt gevormd voor wethouderspensionoenen ingaande 2011	2.137.585	2.137.585	Jaarlijks storting/onttrekking t.l.v. exploitatiebegroting op basis van geactualiseerde berekeningen gelijk aan de duur van 2 raadsperiodes, ofwel 8 jaar.	Jaarlijks storting/onttrekking t.l.v. exploitatiebegroting op basis van geactualiseerde berekeningen gelijk aan de duur van 2 raadsperiodes, ofwel 8 jaar.	Overeenkomstig jaarlijkse geactualiseerde berekeningen
32	Wachtgeld/outplacement voorziening wethouders	Deze voorziening is gevormd om aan wachtgeldverplichtingen, pensioennopbouw en outplacementkosten van wachtgelden te voldoen.	405.356	405.356	Jaarlijks storting/onttrekking t.l.v. exploitatiebegroting op basis van geactualiseerde berekeningen gelijk aan de duur van 2 raadsperiodes, ofwel 8 jaar.	Jaarlijks storting/onttrekking t.l.v. exploitatiebegroting op basis van geactualiseerde berekeningen gelijk aan de duur van 2 raadsperiodes, ofwel 8 jaar.	Overeenkomstig jaarlijkse geactualiseerde berekeningen
33	voorziening flo brandweer	Ten behoeve van FLO brandweerpersoneel	442.395	442.395	Bij 2e financiële monitor 2010	Gebruik FLO	Afhankelijk van gebruikname FLO
34	garantievoorziening gewaarborgde geldleningen	Ten behoeve van uitgaven mogelijke terruggave gewaarborgde geldlening(en).	13.968	0	Bij vaststelling jaarrekening 2011	Bij vaststelling jaarrekening 2011	Wordt afgewikkeld in 2014/2015
35	garantievoorziening eigen risicodragers WWV	Werkgevers in de sector Overheid en Onderwijs zijn eigenrisicodragers voor de Werkloosheidswet (WWV).	929.786	929.786	Bij vaststelling jaarrekening 2012 en 2013	Jaarlijks storting/onttrekking op basis van geactualiseerde berekeningen.	Jaarlijks storting/onttrekking op basis van geactualiseerde berekeningen.
36	voorziening af te sluiten complexen grex	Ten behoeve van grondexploitatie	517.611	517.611	Bij jaarrekening 2013	Risico grondexploitatie	Risico grondexploitatie
37	voorziening individueel loonbaanbudget gemeentepersoneel	In de cao 2011-2012 zijn afspraken gemaakt over fase 1 van het loopbaanbeleid.. Per 1-1-2013 komt er gedurende drie jaar een individueel loopbaanbudget per werknemer beschikbaar. De werknemers kunnen hier aanspraak op maken.	212.750	0	Jaarlijks een vaste bijdrage van 212.750 vanaf 2013 tm 2015.	Uitgaven door personeel in het kader van loopbaanbeleid.	Overeenkomstig doel
	voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's		4.659.451	4.432.733			
	TOTAAL VOORZIENINGEN		13.914.363	13.717.632			
	TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN		73.962.816	71.737.102			

7 Overzicht kredieten vervangingsinvesteringen

Overzicht vervangingsinvesteringen begroting 2015

In dit overzicht leest u op hoofdlijnen welke vervangingsinvesteringen de komende jaren zijn gepland. De kapitaallasten ervan zijn in de begroting opgenomen. Dat geldt ook voor de dekking van de kapitaallasten. Dit overzicht is op hoofdlijnen. Een verdere specificatie is voor is voor de raad als achtergrondinformatie bij de begroting 2015 beschikbaar in het Bestuurlijk informatiesysteem (BIS).

Vervangingsinvesteringen in 2015 (bedragen x € 1.000)

	Investeringsen			Kapitaallasten				
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
repro (o.a. vouwmaschine)	0,0	28,1	0,0	0,0	0,0	3,6	0,0	0,0
ict: o.a. tby reg. samenwerking	994,0	1.111,0	1.150,0	994,0	221,0	205,0	252,0	255,0
vervoermiddelen	122,0	871,0	843,3	287,0	23,3	138,9	140,8	42,2
0032 meetapparatuur tby kadaster	50,0	4,1	0,0	0,0	11,8	1,0	0,0	0,0
2105 vervangingen en onderhoud aan bruggen	180,3	84,6	223,0	67,2	24,5	11,5	26,7	9,1
2102 gladheidsmeldsystemen	30,0	0,0	0,0	0,0	4,8	0,0	0,0	0,0
2104 openbare verlichting (masten en armaturen)	410,0	396,0	307,0	472,6	31,2	31,1	24,2	33,6
2110 verkeersregelininstallaties en-tellers	123,0	123,0	180,0	0,0	18,7	18,7	18,5	0,0
2140 o.a.parkerautomaten en handterminals	263,0	0,0	70,0	150,0	54,6	0,0	9,5	52,6
Totaal	2.172,3	2.617,8	2.773,3	1.970,8	389,9	409,7	471,7	392,6

ten laste van:

financieel meerjaren-perspectief: vervangingsinvesteringen	793,3	635,8	710,0	539,8	91,0	65,9	69,4	75,0
Overige dekkingsmiddelen (leges, tarieven, parkeerfonds en ict plan)	1.379,0	1.982,0	2.063,3	1.431,0	298,9	343,9	402,3	317,6
Totaal	2.172,3	2.617,8	2.773,3	1.970,8	389,9	409,7	471,7	392,6

8

Overzichten ombuigingen

Overzicht gerealiseerde bezuinigingen 2011-2014 in begroting 2015

	Omschrijving	2011	2012	2013	2014
	Buiten				
1.1.2	Amphion (korting 10% op subsidie)			40.000	43.500
1.1.2	Bibliotheek (2016 ook € 50.000)			200.000	50.000
1.1.2	Gruitpoort			60.000	58.000
1.1.2	Muziekschool			100.000	125.000
1.1.3	niet doorgaan uitbreiding Muziekschool	87.000			
1.1.4	Staringinstituut		10.750		
1.1.4	Stadsmuseum		3.500		
1.1.5	Huntenpop		7.300		
1.1.5	Winterfeest		2.500		
1.1.5	evenementen in Tennishal		10.000		
1.1.5	Straattheater Buitengewoon		6.000		
1.1.5	Evenementenkalender		10.000		
1.1.6	VVV/ABT		6.000	10.000	10.000
1.1.7	RAL		5.800	10.000	10.000
1.1.8	Doetinchemmen		35.000		
1.1.8	Gebiedsmakelaar		-3.500	3.500	
2.2.1	Halt		5.000		
2.3.0	Brandweer stelpost	200.000			
2.3.1	Brandweerkazerne				136.000
2.3.4	Inwonerbijdrage VNOG		46.000		
2.3.6	Brandweer materieelplan (cluster)				75.000
3.1.1	WNS (CWC)			150.000	300.000
3.2.1	AWBZ			50.000	
3.2.2	WMO	70.000			
3.2.3	WMO		28.000		
3.2.5	Ijsselkring			34.000	
3.2.7	OGGZ		67.000		23.000
3.2.8/9	GGD	18.000	85.000		
3.3.0/1	Wedeo	18.000		41.000	
3.4.1	onderhoud openbare ruimte	465.000	150.000	150.000	35.000
3.4.2	Betaalde buitenreclame in opb. ruimte		70.000	55.000	25.000
3.5.1/2/3/6	afvalstoffenheffing		b.n.		
3.5.4	NME amendement 9			-102.000	102.000
4.1.0	vervoer schoolzwemmen SO	12.000			
4.1.2	stopzetten maatwerk JGZ		46.000		
4.1.3	Bredeschoolnetwerk		17.250		
4.1.4	Wijkveiligheidsteam jeugd		42.000		
4.1.6	Peuterspeelzalen		110.000	49.000	
4.1.7	maatschappelijke stages		66.000		
4.1.8	schooladviesdienst		143.930		
4.1.9	godsdiensonderwijs		4.890		
4.2.1	Schrappen deelnamesubsidie sport				55.170
4.2.3	verhuur vergaderzalen, horeca		10.000	10.000	
4.2.5	Rozengarde	100.000			75.000
5.1.2	huisvesting gemeentelijke organisatie				50.000
5.1.3	Dienstverlening			31.000	31.000
5.2.3	samenwerking ICT			100.000	

	Omschrijving	2011	2012	2013	2014
5.3.1	externe representatie		19.000	5.000	5.000
5.3.2	Regio Achterhoek		51.000	2.000	
5.3.3	stenbanden en int. Betrekkingen		21.700	24.810	
5.3.4	ondersteuning raad	22.000			
5.4.1	Algemene reserve		3.700.000		
5.4.2	besparing op rente		800.000		
5.4.3	dividend	35.000			
5.4.4	OZB		345.000		
5.4.5	leges		64.250		
5.4.6	Monumentencommissie		15.000		
5.4.7	contract SVB		60.000		
5.4.8	Rijksbudget reïntegratie		200.000		
5.4.9	Reclame op huisvuilauto's		5.000		5.000
5.4.10	verzekeringen		50.000		
	Totaal Buiten	1.027.000	6.315.370	1.023.310	1.213.670
	Loonsom en loonsom gerelateerd				
1.3.1	inkrimpen formatie bouwprojecten		70.000	170.000	
2.1.1	inkrimpen formatie deregulering		45.000		40.000
2.3.3	Brandweer minder uitrukken		25.000		
3.5.5	Bestuurlijke adviseering milieu, groen			40.000	
4.2.2	minder beheerders accommodaties		20.000	20.000	15.000
5.1.1	Het nieuwe werken		22.500	67.500	
5.1.3	Dienstverlening			3.250	3.000
5.1.4	Efficiënter inrichten werkprocessen	135.000	79.000		
5.2.1	Personeelsbudgetten		120.000	100.000	
5.2.1	organisatie vd toekomst zonder form.consequenties				100.000
	<i>subtotaal loonsom</i>	<i>135.000</i>	<i>381.500</i>	<i>400.750</i>	<i>158.000</i>
1.1.5	Schoonmaak na evenementen		20.000		
2.1.1	inkrimpen formatie door deregulering,handhaving				35.000
2.3.2	Clustervorming Brw W.A.			270.000	
3.4.3	automatiseren grondwatermeetnet		20.000		
4.2.2	minder beheerders accommodaties	65.000			
5.1.1	Het nieuwe werken		105.000	45.000	
5.2.1	Personeelsbudgetten		20.000		
5.2.2	inhuur derden		40.000	60.000	
5.3.4	ondersteuning raad			25.000	
	<i>subtotaal loonsom gerelateerd</i>	<i>65.000</i>	<i>205.000</i>	<i>400.000</i>	<i>35.000</i>
	totaal loonsom en loonsom gerelateerd	200.000	586.500	800.750	193.000
	Totaal bezuinigingen volgens monitor ombuigingen voorjaarsnota 2011	1.227.000	6.901.870	1.824.060	1.406.670
	Bezuinigingen ivm omzettaakstellingen obv rapport Berenschot				
	<i>omzettaakstelling loonsom:</i>				
	Inkrimping formatie afd. bv(grondzaken)				32.000
	Inkrimping formatie afd. fys.ontw				109.500
	<i>omzettaakstelling loonsom gerelateerd:</i>				
	Verschuiving overhead				276.250
	Uitbreiden samenwerking fysieke ontwikkeling				142.250
	Totaal omzettaakstelling loonsom en loonsom gerelateerd	0	0	0	560.000
	Totaal gerealiseerde bezuinigingen 2011-2014	1.227.000	6.901.870	1.824.060	1.966.670

Overzicht nog te realiseren bezuinigingen 2015-2016 in begroting 2015

	Omschrijving	2.015	2.016
	Buiten		
1.1.2	Amphion (korting 10% op subsidie)		
1.1.2	Bibliotheek	50.000	50.000
1.1.2	Gruitpoort		
1.1.2	Muziekschool		
1.1.6	VVV/ ABT		
1.1.7	RAL * nu ook een aanmelding		
2.3.1	Brandweerkazerne		
2.3.6	Brandweer materieelplan (cluster)		
3.1.1	WNS	300.000	
3.2.7	OGGZ		
3.4.1	Beheer en onderhoud		
3.4.2	betaalde buitenreclame in opb. ruimte	35.000	
3.5.4	NME amendement 9		
4.2.1	Schrappen deelnamesubsidie sport		
4.2.5	Rozengarde	75.000	
5.1.2	huisvesting gem organisatie		
5.1.3	Dienstverlening		
5.3.1	externe representatie		
5.4.1	Van AVR naar ris. Res. Grex	-500.000	
5.4.2	Rente en afschrijving	100.000	
5.4.9	Reclame op huisvuilauto's		
	Totaal Buiten	60.000	50.000
	Loonsom en loonsom gerelateerd		
2.1.1	inkrimpen formatie door deregulering en handhaving-	42.000	
4.2.2	toekomstverantwoordelijk		
5.1	extra korting ambt. organisatie dmv rapport Berenschot	260.000	
5.1	extra korting ambt. organisatie door strategische thema's	540.000	
5.1.3	Dienstverlening		
5.1.4	Efficiency werkprocessen	563.000	
5.2.1	organisatie van de toekomst zonder formatieve consequenties	300.000	
	<i>subtotaal loonsom</i>	<i>1.705.000</i>	
2.1.1	inkrimpen formatie door deregulering en handhaving-	35.000	
5.1.4	Efficiency werkprocessen	74.000	
	<i>subtotaal loonsom gerelateerd</i>	<i>109.000</i>	
	totaal loonsom en loonsomgerelateerd	1.814.000	
	TOTAAL bezuinigingen volgens de monitor ombuigingen voorjaarsnota 2011	1.874.000	50.000
	Bezuinigingen ivm omzettaakstellingen obv rapport Berenschot		
	<i>omzettaakstelling loonsom:</i>		
	Inkrimping formatie afd. bv(grondzaken)	32.000	32.000
	Inkrimping formatie afd. fys.ontw	109.500	109.500
	<i>omzettaakstelling loonsom gerelateerd:</i>		
	Verschuiving overhead	76.250	76.250
	Uitbreiden samenwerking fysieke ontwikkeling	142.250	142.250
	Totaal omzettaakstelling loonsom en loonsom gerelateerd	360.000	360.000
	Totaal bezuinigingstaakstellingen 2015-2016	2.234.000	410.000

